

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Boj dveh svetov

Spor med Vatikanom in fašističnim režimom, ki se odigra pred našimi očmi, odgrinja enega najtežjih in najvažnejših problemov kar jih sploh pozna človeška zgodovina. Spor je dalekosežne načelne važnosti, ker gre za določitev, oziroma razmejitev državne-posvetne in cerkveno-duhovne oblasti.

Fašizem je namreč zapadel osnovni zmoti, ker si je osvojil poznano »lajčno« poimovanje državi, ki odreka Bogu nadoblast in vsako pravico do družbe in naroda. Ta nazor je v bistvu porojen iz starega paganskega pojmovanja o državi.

V paganskih državah je splošno vladalo načelo, da je človek zavoljo države in ne država zavoljo človeka. Človeško dostojanstvo se sploh ni uvaževalo. O splošnih človeških pravicah ni bilo niti sledu. Da bi človek zato, ker je človek, imel svoje določene pravice, o tem niti tako umetno sestavljeno rimsko pravo nima nobenega pojma. Ihering, eden največjih učenjakov v rimskem pravu, je napisal besede: »Do stavka, da ima človek kot človek svoje pravice, se rimsko pravo ni nikdar praktično povzpelo.« — Nasprotno. Ideja pretirane državne oblasti se vleče kot rdeča nit po vsem rimskem pravu. Vladala je prava statolatija, to je oboževanje države in državne vsemočnosti, ki se je po mnogih državah in tudi v rimski, predno je propadla, osredotočilo celo na oboževanje ene same osebe, vladarja, kateremu se je pripisoval božanski izvor in se mu izkazovalo božansko češčenje. Vsaka volja, vsaka želja in tudi kaprica absolutističnega princa se je že sprejela kot zakon.

Proti temu oboževanju vsemočne države oziroma nositelja državne oblasti, ki je iz orientala in preko Egipta našla posnemovalce tudi v Rimu, so že tedaj v paganski dobi nastopali resnično veliki duhovi. Antigona ne prizna Kreonovega odloka, ki ji je prepovedal pokopati mrtvega brata, ker je smatrala njegov ukaz za kršitev »nepisanih zakonov«, katerim morajo v imenu večnostne morale biti vsi ljudje pokorni.

Končno je prišel Odrešenik sveta, čigar nauk osvoboduje človeštvo tudi državnega zasužnjena. »Dajte cesarju kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega« — tako je božanska modrost potegnila mejo med svetno in duhovsko oblastjo. Zahteva, da se izkaže pokorščina gospodovalcem sveta v vseh časih zadevah. Boga in cerkev pa je treba slušati, kjer gre za verske stvari in večno zveličanje duš. Ker pa je mnogo tega, na čemer sta zainteresirani obe oblasti, svetna in duhovska, (vzgoja otrok, zakon, družina, javen kult itd.) naj bo stvar pametnega dogovora med cerkvijo in državo, ki naj te stvari pravično ureja.

Kljub jasni razmejitvi obeh oblasti, določeni in zahtevani od samega božjega Ustanovitelja krščanstva, pa opazujemo v vseh časih stremiljenje države, da združi v svoji roki obojno oblast, svetno in duhovsko. Tako so delali celo taki vladarji, ki so se sicer smatrali za kar moč krščanske. Poudarimo to radi fašizma, ki se ne neha proglašati za — krščanski režim. Pojavi cesaropapizma niso le v prvih krščanskih stoletjih, ne opazujemo ga le v Bizancu temveč tudi v zapadni in srednji Evropi daleč v srednji in novi vek. Ravno renesansa je obnovila v Evropi staro pogansko zamisel o vse-mogočni državni oblasti. Njen glavni teoretik je bil baš Machiavelli, čigar nauke so oblasti-niki slastno poslušali ker so godili njihovemu samoljubju in si jih osvojili. Takoj so se tudi naši priljubljeni učenjaki in pravniki, zlasti odkar se je v Bologni pričela znamenita pravna šola, ki so se utihotapljali na dvore in druga odlična mesta in tam oblastnikom znanstveno dokazovali, kako vseobsežajoče in božanstveno je njihovo veličje. Zaplodili so nove nazore o državi, o oblasti, o človeku, o cerkvi. Obnovili so poganski nauk, da mora biti tudi cerkev v vsem podložna svetni oblasti, kar je praktično bilo pozneje izraženo v onem značilnem stavku: cuius regio eius religio (svetna oblast odloča tudi o verskem podaniku).

Prva posledica teh pravnih zablod so bili boji med cerkvijo in državo, kakor jih poznamo v zgodovini. Cerkev ni mogla in nikdar ne bo mogla — ker bi s tem zanikala sama sebe — priznati nadoblasti države tudi na zgolj verskih in duhovnih področjih. Pa tudi sicer ne more krščanstvo priznati poganskega nazora, da je država absolutna, od Boga popolnoma nezavisna družba. Prav tako se cerkev ne more odreči svoji nalogi, da brani dostojanstvo človeka, katerega je krščanstvo napravilo za središče družbe, v čigar službi je država in vse druge združbe in ne narobe.

Posegli smo nekoliko v zgodovino, ker se iz nje najbolje vidi, da sedanjí boj, ki ga bje cerkev v Italiji v zgodovini vekovitega krščanstva ni nekaj novega. Fašizem, ki se bori proti papežu, obnavlja prastaro stremiljenje prepotentne zemeljske oblasti, ki ne le da noče priznati za božjih zakonov, temveč postavlja sebe mesto Boga, obožuje državo in zahteva za sebe kar je cesarjevega in božjega. S tem, da papež brani italijanski narod in vse človeštvo pred takšnim odioznim zasužnjenjem, da brani njihovo vest pred brutalno silo in kliče v spomin »nepisane zakone«, vrši Pij XI. svojo najvišjo dušnopastirsko službo, ki mu je od Boga zaupana. Sv. oče ima pravico, da ga v teh tež-

Odločilni trenotki za ves svet

Dr. Brüning v Parizu nadvse prisrčno sprejet

Novo vprašanje: ali bo Nemčiji s posojilom v resnici pomagano?

Berlin, 18. julija.

V hipu, ko sta dr. Brüning in dr. Curtius v Parizu sedla za eno mizo z gg. Lavalom in Briandom, je za svet najbolj važno izvedeti, kakšno razpoloženje vlada napram temu dejstvu v Nemčiji. Čisto napačno sliko o dejanskem razpoloženju v Nemčiji bi seveda imel, »dor bi mislil«, da ga to-mačijo desničarski listi. Ti namreč nesramno hv-skajo proti državnemu kanclerju, češ da se je podal v Pariz kakor svojčas ruski knezi k tatarskemu kanu, da jim stopi z nogo na tilnik. Dr. Brüning da je še v Pariz, oz. Nemčijo prostovoljno proda Franciji v suženjstvo večnega dolžnika. Toda tako ne misli velika večina nemškega delovnega naroda niti nemška demokratična inteligencija. Nemci pozdravljajo, da bodo nemški in francoski državniki lahko oči v oči odkritosrčno razpravljali ne samo o težkem gospodarskem stanju Nemčije, ampak tudi o obojestranskih stališčih glede mednarodne politike, da konstatirajo, ali se Nemčija in Francija moreta lojalno sporazumeti in v bodoče sodelovati ali ne.

Demokratična nemška javnost odločno poudarja, da si Nemčija kljub vsem naporom sedanje vlade ne bo mogla pomagati, ker je na Francijo in po njej na Evropo življenjsko navezana. Francozi, pravijo, pa morajo tudi uvideti, da blagostanje in bodočnost Francije ne more sloneti ne na velikih zalogah zlata ne na orožju, ampak da je najbolj zasi-gurano po prijateljski Nemčiji, ki bi mogla do-stojno živeti in se razvijati. Imajo pa Francozi prav, če dolžijo sedanjega stanja nemške šoviniste z desne, ki so storili vse, da svet prepričajo o na-meri Nemčije, da v svrhu izpremembe verzajske pogodbe, če treba, razpihne v kupu evropskih po-vojnih problemov iskro nove vojne. Nemci se sicer — tako poudarja glasilo demokratičnih krogov — ne bodo mogli nikoli sprijazniti z mislijo, da je verzajski statut večno veljaven, so pa pripravljeni računati s tem, kar je dosegljivo in kar je nedo-

segljivo, in v najtesnejši prijateljski zvezi s Fran-cijo delati na popolnem pomirjenju sveta.

Dobra volja je torej tu tako na strani velike večine nemškega naroda kakor na strani francoskega meščana in delavca, ki početa svojih prihrankov in žuljev zopet izpostavi riziku nove vojne, bolje re-čeno, popolnega razpada Evrope v barbarizem. To-da v Berlinu kakor tudi v Londonu in Washingtonu se postavlja zdaj novo vprašanje: Ali bo mednarod-no posojilo Nemčiji sploh pomagalo? Kočljivo vprašanje političnih garancij, ki jih Francija v proti-kompensacijo za posojilo želi, po mnenju nemških demokratov in socialistov ni neresljivo: treba je, da Francija ničesar ne zahteva, Nemčija pa da sama od sebe svojo politiko preusmeri, kakor zahteva to interes vsega sveta. Vse bolj težaven problem pa je ta, ki se dviga ob vprašanju, ali bo mednarodno posojilo Nemčiji koristilo ali pa ji bo škodovalo? Za prvi moment si bo seveda odpomgla, kaj pa potem? Kriza Nemčije je baš v tem, da je živela od samih dolgov; če si nakopije novega, ali ne bo še slabše? ...

Ta uganja, se zdi, da hodijo po glavi tudi Angležem in Amerikancem. Ves problem se torej zaostruje v problem nemških reparacij sploh, v re-vizijo, ki ne more pomeniti ničesar drugega kakor njihovo znižanje, če ne popolno abolicijo, kakor bi seveda Nemci najraje videli. Angleži pravijo tako: Izguba, ki bi jo utrpel države zmagovalke po zni-žanju ali celo črtanju vojne odškodnine, naj se kompenzira z odgovarjajočim znižanjem proračun-ov za vojsko. Ves smisel konference, ki se bo po pariških razgovorih začela v ponedeljek v Londonu, je pravzaprav v tem.

To je pa skrajno težko vprašanje, ki ves seda-nji položaj zopet zapleta skoro v popolno nereš-ljivost ... Vsi zatrjujejo, g. Mussolini vsem na čelu, da hočejo razorožitev do najbolj minimalnega mi-nimuma, v resnici pa noče razorožiti nihče ...

Londona konferenca važnejša od pariških posvetovanj?

London, 18. jul. V ponedeljek ob 8 zvečer se tu sestane konferenca predstavnikov Anglije, Fran-cije, Nemčije, Belgije, Združenih držav in Japon-ske, ki jo je sklical ministrski predsednik MacDo-nald. Anglijo bosta zastopala Snowden in Hender-son, Francijo Laval in Briand, Nemčijo Brüning in Curtius, Ameriko Stimson in Mellon, Japonsko ba-ron Matsudeira, londonski poslanik, ter Belgijo ministrski predsednik Renkin in zunanji minister Hymans. Nenavadno visoko število italijanskih od-peslanev bi dalo sklepati, da namerava fašistična Italija, ki so je pariški razgovori potisnili v ozadje, razviti v Londonu živahno akcijo, da bi se spravila zopet malo bolj v ospredje. Na potu v London so namreč zunanji minister Grandi, finančni minister Mosconi ter šest drugih izvedencev v finančnih in zunanjepolitičnih zadevah. Prvoten namen konfe-rence je bil, da tehnično izvede Hooverjev načrt, posebno glede na posledice, ki jih bo imel morato-rij na finančni položaj v manjših državah, kakor so Belgija, Češkoslovaška, Jugoslavija in Poljska. Konferenca bi morala rešiti vprašanje, kako naj se tem državam pomaga, ker jih bo moratorij oropal za eno leto nemške vojne odškodnine, ki je pred-stavljala važno postojanko v njihovih državnih pro-računih. V tem smislu so tehnični izvedenci vseh zastopanih držav že pripravljali v Londonu načrt za konferenco. Po nepričakovnem razvoju v Nem-čiji, ki je imel neugodne posledice tudi za položaj angleške funta, je MacDonald sklenil program konference razširiti. Ta sestanek v Londonu naj bi ministri imenovanih držav porabili predvsem za protitvet splošnega gospodarskega položaja v Ev-ropi in predvsem v Nemčiji. Izdelal naj bi se po-droben načrt, kako bi se dalo Nemčiji za daljšo dobo pomagati. Na drugi strani pa bo naloga kon-fERENCE, da odstrani nesporazumljenja med Berli-nom in Parizom, ki zelo otežkočajo mednarodno sodelovanje. Francija ni delj časa pristala na kon-fereenco, ker se je postavila na stališče, da je veliko bolj praktično, da se prizadeti državi, to je Fran-cija in Nemčija, sporazumeta v Parizu direktno in da je konferenca v Londonu odveč? Odtod najbrže tudi nenadno povabilo Brüninga in Curtiusa v Pa-riz. Ako se bo posrečilo nemškim in francoskim ministrom že v Parizu doseči v glavnem sporazum,

kih dneh bolj kot kdaj koli spremljajo tople simpatije, molitve in iskrena moralna opora vseh katoličanov.

V boju s poganskim fašizmom pa se papež istočasno bojuje tudi za svobodo vesti in pre-pričanja proti državni omnipotenci. Papež brani človeško dostojanstvo proti naukom, ki bi človeka hoteli zasužnjiti. Zato vidimo, da ga v tem gigantskem boju spremlja s simpatijami tudi ves objektivni, nekatoliški svet. Tudi on ga pozdravlja in občuduje ter mu želi zmago-vite neuklonljivosti v boju za najvišje duhovne in kulturne vrednote človeštva.

Prihod dr. Brüninga in dr. Curtiusa v Pariz

Množica vzklika: „Živel mir!“

Pariz, 18. jul. tg. Nemški državni kanc-ler dr. Brüning in zunanji minister dr. Cur-tius sta dospela v Pariz, nadvse prijateljsko pozdravljena. Za politično Francijo po-meni prihod nemških ministrov veliko sen-zacijo.

Na kolodvoru Gare du Nord se je že okoli pol 2 zbrala velika množica častnikar-jev in radovednega občinstva, ki je napol-nilo peron do zadnjega kotička. Policijski komisar je vzdrževal red. Pol ure pred pri-hodom vlaka je bil peron zaprt. Ministrski predsednik Laval se pojavlja v salon s cilindrom v roki, da pozdravi svojega nemškega tovarisa, v družbi z njim državni taj-nik Francis Poncet. Nato pride policijski predsednik pariški Chiappe in ravnatelj pariške mestne policije Guichard, ki se po-trudita, da gre vse v redu. Par minut nato se slišijo izpred kolodvora živijo-klici. Množica gre narazen in iz nje stopi Briand. Za njim prihajajo drugi visoki državni uradniki, tako generalni tajnik Quai d'Or-saya Berthelot in profesor Mesnard, dalje francoski poslanik iz Berlina, ki je prekinil svoj dopust v Normandiji zato, da se ude-leži ministrskih razgovorov. V tem času so se zbrali na kolodvoru tudi uradniki nemškega poslanstva v Parizu, njim na čelu poslaniški svetnik dr. Forster. Nemški pa-riški poslanik von Hoesch pa se je bil peljal svojim ministrom nasproti do meje. Množica vedno bolj narašča. Več desetisoč-glava gruča ljudi čaka, da vidi zgodovinski dogodek.

Točno ob 2.05 pripelje severni brzo-vlak. Pozornost se koncentrira na zadnji vagon, ki je rezerviran za nemške ministre, Brüning, kateremu se naporu zadajih dni prav nič ne poznajo, skoči prvi iz vagona. Njemu sledi Curtius in poslanik von Hoesch. Dr. von Hoesch predstavlja nem-skima ministroma francoskega ministrskega predsednika. Dr. Brüning se predstavlja Briandu, Curtius in Briand pa se pozdrav-ljata kot stara znanca iz Zeneve. Gospodje si podajajo roke ter grejo proti izhodu. La-val spremlja Brüninga. Tisočglava množica kliče: »Živel mir!« Tudi pred kolodvo-rom je bil sprejem nemških ministrov nad-vse prisrčen. Tudi tukaj jim je množica klicala. Mala skupina »Action française«, ki se je znala preriti v ospredje, je posku-sala prirediti protidemonstracijo, vendar je to povzročilo le, da je množica tem bolj navdušeno klicala nemškima ministroma.

Pred pričetkom današnjih razgovorov se bosta Brüning in dr. Curtius podala na obisk k predsedniku republike Doumerju.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Kanceler Brüning in dr. Curtius sta se odpeljala v nemško poslanstvo, kjer sta se nekoliko odpela. Posvetovanja s francoskimi ministri so se pričela v francoskem zunanjem ministrstvu ob 4.30 popoldne.

Kmalu po prihodu je podal kanceler časopisju izjavo, kjer pravi, da sta namenavala s Curtiusom že pred tedni posetiti Pariz. Vendar je postal ta poset v sedanjih razmerah izredno velikega pomena. Sedaj se morajo razen političnih vprašanj rešiti izredni gospodarski in finančni problemi, ki zanimajo prav tako Nemčijo, kot vse druge evropske države. Kanceler je dalje izjavil, da se odkrito srečno veseli prilike, da lahko razpravlja s francosko vlado o zadevah, ki so življenjskega pomena za Francijo in Nemčijo in posebno o stvarih, ki so povzročile v zadnjem času toliko nerazpoloženja. Kanceler je končno dejal, da upa, da bodo vsa vprašanja ugodno rešena in da se bo nemški ministrom posrečilo prepričati francoski narod o odkritosrčnosti Nemčije, da sodeluje pri organizaciji miru. Dodal je, da se nemški narod popolnoma zaveda, da je evropski in svetovni mir brez sporazuma med narodi nemogoč.

Prva seja — Londonska konferenca se odgodi

London, 18. jul. Z. Diplomatska konferenca, ki je sklicana za ponedeljek, bo najbrže preložena za par dni, in sicer zaradi diplomatskih konferenc, ki bodo danes in jutri v Parizu. Zasedanje v Parizu se je pričelo danes ob pol 5 popoldne v ministrskem predsedništvu, in sicer med nemškimi državniki z ene ter Lavalom, Briandom, Flandinom in Poncetom z druge strani. Jutri pridejo na to konferenco še ameriški državni tajnik Stimson, finančni minister Mellon, angleški zunanji minister Henderson in italijanski zunanji minister Grandi. Od uspeha pariškega zasedanja je odvisna tudi konferenca v Londonu. Po poročilih iz Washingtona je imel Hoover telefonski razgovor s Stimsonom, v katerem je sprejel njegov referat, kjer je bilo obrazloženo stališče Francije, posebno pa še njene politične zahteve napram Nemčiji. Hoover je naročil Stimsonu, da na londonski konferenci sodeluje le pri diskusiji gospodarskih in finančnih vprašanj.

Komunikacije o seji

Pariz, 18. julija. Tg. Danes popoldne ob pol 5 so pričeli razgovori med francoskimi in nemškimi ministri, ki so trajali do pol 6. Ob pol 6 je bil izdan sledeči komunikat:

»Ministrski predsednik Laval je sprejel nemškega kancelerja Brüninga ob pol 4. Imela sta najprej privatni razgovor, katerega se nihče drugi ni udeležil. Istočasno je zunanji minister Briand sprejel v avdienco nemškega zunanjega ministra Curtiusa. Ob pol 5 se je nato podal dr. Curtius k ministrskemu predsedniku v spremstvu nemškega poslanika von Heescha in drugih visokih uradnikov poslanstva, Brianda, Flandina, Pietrija, Ponceta in Berthelota.

V teku razgovorov, ki so se nato pričeli, je nemški državni kanceler dr. Brüning dal francoskim ministrom informacije o finančnem in gospodarskem položaju svoje države. Minister Flandin je nato razložil sredstva francoske vlade, da se sedanja kriza, ako ne reši, pa vsaj omili. Sledila je dolga izmenjava mnenj, ki se je vršila v zelo prijateljskem tonu in se ni tikala le trenutno krize, ampak celokupnosti francosko-nemških zadev s ciljem, da se doseže trajno sodelovanje obeh narodov. Razgovori nemških in francoskih ministrov se nadaljujejo jutri popoldne. Jutri dopoldne ob 10 pa se bo v posvetovalnici ministrskega predsednika vršila splošna konferenca, katere se bodo udeležili vsi državniki, ki bodo prisotni na londonski konferenci.

Bojevniki svetovne vojne za mir

Pariz, 18. jul. Tg. Nacionalno društvo bojevnikov svetovne vojne, v katerem je več milijonov ljudi, je izdalo apel na Nemčijo in Francijo. V tem apelu poudarjajo, da sporazum mora priti. Nemogoče bo, ako se državniki ne bodo znali dvigniti nad kratkovidni nacionalni egoizem. Dalje poziva bojevnike vseh drugih držav na energično propagando za uspešno rešitev današnjih pogajanj v Parizu, od katerih je odvisna bodočnost Evrope in vsega sveta. Društvo francoskih bojevnikov je izročilo snoči ta apel francoski vladi.

Angleži in Amerikanci dvomijo

London, 18. jul. AA. Dasi tukajšnji politični krogi pozdravljajo vsak znak, da je Francija pripravljena sodelovati pri pomožni akciji za Nemčijo, vendar angleško časopisje nekoliko dvomi o uspehu posojila 500 milijonov dolarjev, ki naj bi ga dobila nemška država.

»Times« pravi:

Tudi če se ne vzamejo v poštev politični pogoji, ki so bili predlagani za posojilo in ki brez dvoma v sedanji obliki ne bi prenesli kritike, so še druga važna gospodarska dejstva, ki jih treba navesti. Sedanja kriza v Nemčiji je posledica nezaupanja nemških upnikov v nemško državo, da bi mogla zadostiti obveznostim Youngovega načrta. Da je plačala reparacije, si je morala izposoditi v inozemstvu in si je že izposodila več kot preveč.

Zato je zelo dvomljivo, da bi mogla razen sedanjega dolga prenesti še breme 100 milijonov funtov sterlingov.

Newyork, 18. jul. AA. Newyorške banke so v sporazumu z bankami v Londonu obnovile nemške kratkoročne kredite, da ne bi poslabšale položaja v Nemčiji.

V Wallstreetu dvomijo v uspeh novih kreditov za Nemčijo.

Stanje nemške narodne banke

Berlin, 18. jul. AA. Izkaz nemške narodne banke z dne 15. julija navaja, da je bil obtok novčanih krit dne 15. julija z zlatom in z devizami z 35,8%. Kritje je nazadovalo napram prejšnjemu tednu za 7 in pol odstotka. V zadnjem tednu je narodna banka izgubila 55 in pol milijonov zlat. 15. julija je imela v zalogi 1,4 milijarde zlat.

Fašizem slavi nasilje

Praznik požiga Narodnega doma

Trst, 18. julija. Pokrajinski fašistični tajnik Perusino je imenoval novo vodstvo fašistične stranke za Tržaško. Od starih odbornikov so ostali na svojem mestu samo trije, medtem ko so bili imenovani štirje novi. Fašistični tisk poudarja, da so bile spremembe izvršene v smislu zadnjih smernic ministrskega predsednika, ki zahtevajo, da si mora biti vsak fašist svest odgovornosti neglede na svoje osebne koristi. Novi člani so vsi mladi fašisti.

V fašistični dvorani »Vittorio« se je vršila napovedana proslava obletnice požiga Narodnega doma. Predaval je fašistični četaš S. Fulgnot, ki se je sam udeležil požiga 13. julija 1920. Poklonil se je najprej Mussoliniju in nato Giunti, ki je vodil požig. Nato je slavil v vzvišenih besedah »junaški«

čin tedanjih četašev in zagovarjal nasilje kot dovoljeno politično sredstvo. Zagrozil je, da bo fašizem zopet uporabil nasilje, ako ga bodo v to prisilile razmere. Po zborovanju je bila odposlana Giunti, tajniku ministrskega predsedstva, brzojavka, v kateri tržaški fašisti ob spominu na požig »Balkana« izražajo vdanosť »velikemu pobudniku«.

Ob priliki obletnice požiga »Balkana« je izšla v fašistični knjigarni »Vittorio« knjiga »Bistvo četaštva«, ki jo je izdal Francesco Giunta. Knjiga vsebuje vse hujške članke, ki jih je Giunta napisal v času od decembra 1920 do oktobra 1922 proti Slovanom. V uvodu pravi Giunta, da si je bil postavil v program, podreti slovensko-komunistične utrdbe z ognjem in mečem.

Boj med vojaki in milico v Italiji

Pariz, 18. julija. AA. »Quotidien« poroča iz Parme, da je tam neki oficir interveniral pri spopadu med nekim vojakom italijanske vojske in nekim miličnikom ter pri tem z revolverjem miličnika ubil. Nato je prišel poveljnik miličnikov s

400 miličniki pred vojašnico in zahteval, da se mu izroči ta dotični vojak in oficir. Poveljnik je to zahtevo odklonil. Zato je prišlo med obema stranikama do boja, pri čemer so pokale tudi mitraljeze. Dogodek je zbudil v Italiji veliko vznemirjenje.

Ostre odredbe nemške vlade

Pariz, 18. julija. AA. Po vestih iz Berlina, je nemška vlada nocoj izdala odredbo, s katero prepoveduje izvoz kapitala iz države. Prekršitve se kaznujejo z ječo. Enako se bodo kaznovali tudi tisti, ki bodo dali krive podatke o svojem imetju zunaj države. Vsak Nemec je dolžan prijaviti svoje imetje, ki ga ima v tujini. Vrh tega se potovanje v inozemstvo dovoli le pod gotovimi pogoji, za kar mora prosilec plačati 100 mark.

Tudi goljufija je kriva krize

Berlin, 18. jul. Tg. Danes so oblasti aretirale brata Karl-Gustava in Heinza Lahusena v njihovem stanovanju, ter jih takoj prepeljale v zapore. V preiskavi poloma severno nemške velne družbe, ki je zelo vplival na Danat-banko, se je namreč ugotovilo, da sta izvršila velike malverzacije. Karl-Gustav je bil generalni ravnatelj te družbe, dočim je njegov brat Heinz kot diplomirani inženjer upravljal tehnično stran podjetja. Pregledala se nista le proti določitvam trgovinskega zakona ter konkurznih odredb, temveč sta tudi zakrivila razne goljufije. Ugotovilo se je, da sta vodila napadne knjige. Friedrich Lahusen, tretji brat, ki študira poljedelstvo, ni bil aretiran, ker se ne da dokazati njegovo sodelovanje pri kazenskih dejanjih svojih bratov.

Cenzura nad listi

Berlin, 18. julija. AA. Wolf poroča: Na podlagi izrednih odredb, ki jih je vlada izdala, morajo vsi perijodični listi na zahtevo oblastev ali pa nemške državne banke takoj in brezplačno priobčiti vse članke, ki odgovarjajo na članke v prejšnji številki lista. V isti številki se ne sme priobčiti odgovor na ta odgovor. Perijodični listi, ki bi te določbe prekršili, se smejo ustaviti.

Sofija, 18. jul. Z. V bolgarski vasi Permik je bil včeraj zvečer izvršen političen atentat in so bile tri osebe ubite. Liberalni politik Nikola Rusev je sedel na vrtu s svojo ženo in otroci, ko je naenkrat na njega in njegove sinove pad-

Zopet političen atentat

lo 15 strelcev. Strelci so usmrtili njega, njegovo ženo in enega sina. Atentatorji so pobegnili. Trdijo, da atentatorji pripadajo organizaciji Smileva, ki je političen nasprotnik Ruseva.

Seja ministrskega sveta

Belgrad, 18. jul. AA. Danes je bila od 11 do 12.15 pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, na kateri so se reševala tekoča vprašanja.

Ministrski svet je med drugim sklenil podeliti vsem kmetom, ki jih je prizadela toča, podporo 1 milijona dinarjev. Ta podpora se bo razdelila na

Ogromen požar v ČSR

Praga, 18. julija. AA. V češkoslovaški vasi Vazec v lipovskem okraju je izbruhnil katastrofalni požar, ki je upepelil več ko 400 hiš. Zgorelo je 10 oseb, večinoma otroci. Mnogo ljudi je bilo ranjenih. Ogenj je izbruhnil v petek zvečer. Po-

Šahovska olimpijada

Praga, 18. julija. Tg. Danes sta se na prškem šahovskem turnirju igrali 10. in 11. kolo. 10. kolo je končalo takole: Rumunija-Latvija 1 : 0 (3), Poljska-Danska pol : pol (3), Litva-Norveška 2 : 0 (2), Madjarska-Spanija 2 : 1 (1), Nemčija-Francija 2 in pol : pol (1); Aljehin-Bogoljubov remis; Jugoslavija 2 in pol : pol (1); Vidmar premaga Sultan kana, Pirc pa Winterja, Kostić-Thomas remis; Švedska-Italija 3 : 0 (1), Češkoslovaška-Svica 2 : 1 (1), Avstrija-Holandska 2 in pol : pol (1).

11. kolo je končalo takole: Avstrija-Nemčija 2 in pol : 1 in pol, Švedska-Holandska 3 : 1, Amerika-Norveška 3 : 0 (1), Litva-Anglija 2 : 1 (1), Jugoslavija-Italija 2 in pol : pol (1); Vidmar-Roselli remis, Pirc dobi proti Romyju, Künig pa proti Hellmannu, Monticelli ima proti Kostiću kmata več; Litva-Poljska pol : pol (3), Madjarska-Rumunija 0 : 0 (4), Češkoslovaška-Spanija 1 : 0 (3), Francija-Svica 1 : 1 (2).

Stanje po 11. kolu je: Nemčija-Avstrija 26 (1), Amerika 25 (2), Jugoslavija 24 (3), Litvija 23 in pol (7), Poljska 23 (7), Anglija 22 in pol (3), Češkoslovaška 22 (5), Švedska 22 (2), Madjarska 20 (6).

Dunajska vremenska napoved. Naraščajoča oblačnost, deloma dež. Temperatura neizpremenjena.

Pogodba z Avstrijo gotova

Dunaj, 18. julija. Tg. Gospodarska pogajanja z Jugoslavijo so se danes končala. Zastopniki avstrijske in jugoslovanske vlade so se redinili, da stopi pogodba v veljavo 19. julija. Istočasno je avstrijska vlada sklenila pogodbo tudi z Madjarsko. Pogodba s Češkoslovaško pa čaka samo le še končne redakcije.

Od dosedanje pogodbe se razlikuje nova trgovinska pogodba, ki je bila danes sprejeta, v tem, da ne vsebuje več enotnega zacarinjenja za živino in živinske produkte, temveč se vpelje carinski kontingent. Dosedanje določitve zacarinjenja žita se ukinejo.

Jugoslovanska vlada še ni precizirala svojega stališča napram avstrijsko-madjarski pogodbi.

Zvišanje obresne mere

Belgrad, 18. jul. AA. Narodna banka je z veljavnostjo od ponedeljka 20. t. m. povišala svojo obresno mero, in sicer za eskont s 6 in pol na 7 in pol %, za lombard pa z 8 na 9%.

Nov poljski poslanik

Belgrad, 18. jul. 1. Za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Belgradu je imenovan g. Ladislav Schwarzburg-Gunter. Schwarzburg-Gunter je po končanih študijah na pariški Sorbonni položil na krakovskem vseučilišču doktorat. V svetovni vojni je živel v Rusiji, kjer je bil interniran. Zelo aktivno je sodeloval v revolucionarnem pokretu za osvoboditev Poljske. Ko je bila Poljska osvobodjena, je Schwarzburg-Gunter stopil v službo poljskega zunanjega ministrstva. Zastopal je Poljsko pri mirovnih pogajanjih. Nato je bil dalj časa v ministrstvu, pozneje pa je bil poslanik v Angorji in v Rimu. Od 28. leta je bil v zunanjem ministrstvu načelnik oddelka za južne kraje, kjer je ostal do svojega sedanjega imenovanja.

Hrvatski evh. shodi

Split, 18. jul. Z. Za evharistični kongres na otoku Visu vlada v Splitu veliko zanimanje. Vernike iz Splita bo odpeljala posebna luksuzna ladja, katerim se pridružijo še verniki iz ostalih krajev.

Križevci, 18. jul. Z. Odbor za evharistični kongres v Križevcih je preteklo nedeljo razposlal okrožnico in navodila za to versko slavnost. Vsi udeleženci dobijo na železnih 50% popust.

Plovba Brod-Sisek ustavljena

Belgrad, 18. jul. AA. Direkcija rečne plovbe je zaradi nizkega stanja vode v gornjem toku Save počenši z 19. t. m. ustavila plovbo od Broda do Siska in obratno.

Zagrebske vesti

Zagreb, 18. jul. Z. V Zagreb je prišel lektor poljskega jezika na univerzi Komenskoga v Bratislavi g. dr. Vladislav Bobok, ki je napisal mnogo razprav na področju primerjalne slovanske književnosti. V Zagrebu ostane mesec dni in bo na vseučiliščni knjižnici in knjižnici slovanske akademije proučeval zgodovino knjižavske literature 17. veka.

Zagreb, 18. jul. Z. Znani danski publicist A. Torp, ki zastopa na Danskem 20 manjših in večjih listov, je prišel v Zagreb. V naši državi bo proučeval vprašanje narodnih manjšin. Jutri si bo ogledal Zagreb z okolico, nakar odpotuje v Belgrad, kjer ostane delj časa. Iz Belgrada odpotuje v Split in Dubrovnik.

Belgrajske vesti

Belgrad, 18. julija. AA. Obrtniška zbornica je poslala ministrstvu vlogo, da bi se oprostila sirovine in nedodelani izdelki davka po tarifi 1. Belgrad, 18. julija. AA. Zaradi tehničnih težkoč se preloži otvoritev železniške proge Lopašica—Raška, ki bi se imela vršiti 20. t. m., na 1. avgusta.

Belgrad, 18. jul. AA. S sklepom notranjega ministra je prepovedano uvažanje in širjenje lista »Sokol«, glasnika hrvatskega Sokola v Saint-Louisu v Ameriki.

To je pametno

Varšava, 18. julija. AA. Poljski listi poročajo, da je narodna banka v Varšavi prejela posojilo 150 milijonov frankov. Posojilo je dala skupina francoskih bank. Denar bo poljska narodna banka razdelila med poljske kmetovalce v obliki dolgoročnih kreditov.

Homatije na Spanskem

Madrid, 18. julija. Tg. Ekstremisti skušajo po vsej deželi zanetiti nemire. Povsod je prišlo v zadnjem času do stavk. Posebno vznemirljiva je stavka telefonskih delavcev, ki traja že dva tedna. V rudniku Langreo pri mestu Oviedo mora 17.000 delavcev praznovati radi stavke delavcev bližnje elektrarne, ki daje rudniku tok. Po drugih mestih delavci ne zapuščajo tovarn, ker stavkajo. Kljub nemiru smatra vlada, da socialni problem ni vznemirljiv.

Ogromna palača

Moskva, 18. julija. AA. Razpisani je uradni natečaj za načrt sovjetske palače, ki so jo sklenili zgraditi že na kongresu sovjetov leta 1922. Ta palača bo imela velikanske dimenzije. V njej bo dvorana, v katero pojde 15.000 ljudi, v drugi dvorani pa bo prostora za 6000 ljudi. V palači bo tudi posebna dvorana za velikanske knjižnice, v kateri bo prostora za 300.000 knjig.

Pota princeze Helene

Bukarešta, 18. jul. AA. Ločena soproga rumunskega kralja Karola, princeza Helena je odpotovala v inozemstvo. Obiskala bo svojo rodbino in se napotila nato v neko zdravilišče. Uradni komunikat pravi, da je princeza odpotovala v inozemstvo s privolitvijo kralja. Princeza se bo vrnila v Bukarešto koncem oktobra.

Neprijetna zadeva

Pariz, 18. julija. Tg. Prihodnji ponedeljek se bo sestel senat v svojstvu najvišjega državnega sodišča, da razpravlja o zadevi bivšega pravosodnega ministra Pereta in francoskega poslanika v Rimu Besnarda radi zlorabe uradne moči. Kakor znano, sta oba zapletena v Oustricov škandal.

Jugoslavija je mirna

Belgrad, 18. jul. 1. Povodom zadnjih dogodkov v Nemčiji piše belgrajski »Trgovinski glasnik« med drugim sledeče: »Naša država in njeno gospodarstvo, kar se tiče krize v Nemčiji, sta na mnogo boljšem položaju kot druge države srednje in južne Evrope. Naši krediti in naše kreditne institucije niso niti malo, direktno vezane z Nemčijo in njenimi kreditnimi ustanovami. Zaradi tega ni pri nas upravičena nobena bojazan ali vznemirjenje. Zaradi tega se naši ljudje ne bojijo nobenih iznenadjenj in z zaupanjem gledajo na jugoslovanske kreditne ustanove. V vsakem slučaju je treba ohraniti hladnokrvnost in treznost glede na razmere na svetu in v naši državi. Brezvestno bi bilo, pasti v splošno nervozo, ki vlada v drugih državah srednje-Evrope, in na ta način storiti škodo in težkoče sebi in drugim. Hvala Bogu, naše ljudstvo je dovolj trezno, da ne bo nasledilo tujim pretnjam in brezvestni agitaciji.«

Kulturnost naše vlade in hotelir ev

Split, 18. jul. Z. Radi brzojavke, ki jo je poslala Jadranska hotelska zveza ter zveza za napredek turizma prometnemu ministrstvu, je ministrstvo sklenilo, da se nemškim turistom, ki razpolagajo le z nemško marko, izdajo s strani »Putnika« vozne karte na račun prometnega ministrstva. Pri tej priliki je treba poudariti, da so šli naši hotelirji nemškim turistom, ki radi današnjih razmer v Nemčiji niso mogli zamenjati nemške marke, v vsakem pogledu na roko, jim kreditirali in nudili celo denarno pomoč, kar je zelo ugodno vplivalo na tujece.

Banke se trdno drže

Berlin, 18. jul. AA. Položaj na tukajšnjem denarnem trgu je popolnoma zadovoljiv. V minulem tednu so vse banke poslovale normalno in popolnoma zadostile svojim obveznostim. Na borzah ni bilo v tujih valutah veliko izpremembe.

Bitka s komunističnimi zamorci

Newyork, 18. julija. Tg. V mestu Camphill (Alabama) so na velikem zborovanju komunisti protestirali proti znani smrtni obsodbi osmih svojih pristavev. Po zborovanju pa je prišlo do velikega spopada s policijo. Komunisti, povečini črni, so zabarikadirali skoro vse mesto. Mesto je izgledalo kakor bojno polje. Po dolgotrajnem boju se je policiji posrečilo ugnati upornike. Pri tem je bil 1 črnce ubit, 7 težko ranjenih in 28 aretiranih. Vse ceste v Camphillu je zasedla močno oborožena meščanska garda, kjer je pričakovali, da bodo nemiri izbruhnili vnovič.

„Nautilus“ se le poda na sever!

London, 18. jul. Tg. Podmornica »Nautilus«, ki je več tednov bila na popravilu v Plymouthu, je sedaj popravljena. Po današnji poskusni vožnji se je sklenilo, da se odpravi v ponedeljek proti severnemu tečaju.

Nesreča v Cili

Pariz, 18. jul. AA. Poročajo iz Santiaga de Chile, da se je v Juanu Fernandezu v neurju udrla cerkev, pri čemer je bilo ranjenih 10 ljudi.

Nadžkof dr. Jeglič še vedno čil



Nadžkof dr. Jeglič na obisku v dijaški koloniji.

V dnevih, ko vse beži iz mesta, kar le more, ko so živa vsa obrežja, ko si išče vse solnca, zraka in zdravja za duha in telo v prosti naravi, so si tudi nekateri dijak iz St. Vida poiskali mirno zatišje za letni oddih. Naselili so se na visoki planoti (ca. 900 m) nad Šmartnim ob Dreti pod sv. Joštom. Sredi gozda, kjer je tudi sredi sedanje vročine zrak vedno svež, so si priredili svoje bivališče v gozdarskih kočah. Skromno, a vendar za to višino in daljino kar udobno je njih stanovanje. V zdravih in podjetnih fantih bi komaj spoznal dijaka. Saj ti je pri kravi spreten, kakor da je izprašan živinorej, sredi grmovja suče sekiro, kakor da je drvar, v kuhinji s pravo strokovnjo kretnjo pripravlja jedi. Ne duha ne sluha o plahem, nerodnem dijaku iz šolskih klopi.

Se preden se je prav začelo njih kolonijško življenje, jih je obiskal tam gori ljubljanski knezoškof dr. Rožman, ki jim je naklonil prostor na svo-

jih posestvih. Še večje iznenadenje pa je doživela kolonija 13. t. m., ko je prihajal na obisk nadškof dr. Jeglič. Poldrugo uro napornega jahanja ni oplasil visokega dostojanstvenika, ves vesel je pohitel med svoje ljube šentiviške dijake, s katerimi je preživel nekaj prav lepih ur. Ves se je pomladil med njimi, pregledal vse njihove naprave in se prav po očetovski z njimi pogovoril. Bil je za dijake lep, nepozaben praznik.

Sredi gozdne samote so se naselili, da v prosti naravi zopet začutijo v sebi veličino božjega stvarstva, lepoto in dobroto narave, da se okrepi tudi v njih ona korenina, po kateri je človek otrok božji. Zdrava skrb za vsakdanje življenje pa more v njih vzgojiti smisel za delo in gospodarstvo, prav kakor ljubezen in spoštovanje do slehernega dela, naj bo še tako neznatno. (Dostop: ali iz Šmartna ob Dreti, ali iz vasi Kraše na Krašico, ali iz Vranskega na Lipo itd.)



Nadžkof dr. Jeglič zapuša dijaško kolonijo

Elektrifikacija Kočevja

Ribnica, 7. julija.

Vešecenj g. urednik! Prav pod tem-le naslovom ste prinesli pred sedmimi dnevi zanimivo poročilo o seji kočevskega občinskega zastopa, ki ni bila važna in odločilnega pomena samo za mesto Kočevje, marveč za vso isto dolgo črto krajev, ki leže od Grosuplje mimo Dobropoljske, velikolaške in ribniške kotline do Kočevske in še tu prečo prav do naših vrhiv Kostecev.

Prav noben strokovnjak nisem, kar se tiče elektrike. Dosedaj se še nikoli nisem dosti razumel na volte in ampere in kilowate ali kakor se že te stvari imenujejo, sem le uvideven gospodar, ki posveča vso pažnjo le napredni kmetije. Kot gospodar pa sem namreč uvidel, da je ta seja kočevskih občinskih mož bila za vse nas velikanskega gospodarskega pomena.

Ze prav dolgo let sem smo prav nevoščljivo gledali na one kraje, ki jim je bilo dano, da se priključijo tej ali oni močni elektrarni in s tem dobe zase luč in tudi pogonsko silo za obratovanje industrije in obrti. Naši trgi in mesteca so sicer imela svoje elektrarne, ki pa so bile v glavnem le za to ustanovljene, da so razsvetljevale ceste in domove, pa še to šestokrat prav slabo. Zato smo se gospodarji cele Dolenjske zelo razveselili, ko smo slišali o načrtu banke uprave, da bi kranjske deželne elektrarne elektrificirale vso dravsko banovino. Upali smo, da bomo na ta način tudi mi Ribničanje, Velikolaščanje in Dobropoljski prišli do cenene in dobre luči ter do močne električne pogonske sile, ki je glavna in sedaj tudi edina podlaga za primeren razvoj industrije in obrti.

V tem smo dobili poročilo iz Kočevja, da je tamkaj sezidala svojo elektrarno tudi Trboveljska premogokopna družba, ki je kmalu potem začela ponujati svoj tok najprej v mestu Kočevju, kjer bi seveda največ toka porabili, po tem pa tudi na doželi. Mi smo takoj uvideli, da bo radi tega nastala velika težava, ker bo nekatere premočila Trboveljska z vsaj navidezno ugodnejšimi pogoji. Kdor pa je razumno gledal in opazoval čudno ravnanje Trboveljske družbe s svojimi delavci, ki so sinovi slovenske zemlje, ta je takoj sklenil, da je dovolj za to družbo, če si je znala izkopati iz slovenske zemlje pretežke milijone, da mora za to elektrifikacija tako naših krajev kakor cele banovine biti samo v rokah banovine, ki bo gotovo gledala le na dobrobit svojega prebivalstva, ker smo končno banovina mi.

Ko smo slišali, da je usoda naše elektrifikacije v rokah kočevskih občinskih mož, ki naj se odločijo ali za banovino ali za ponudbo trboveljske premogokopne družbe, smo z velikim zanimanjem pa tudi s strahom pričakovali izida te važne občinske seje. Kajti z odločitvijo za banovinsko ponudbo bi imeli mi elektriko že do konca oktobra prihodnjega leta, dočim bi bogvekdaj ali nikoli prišli v

območje trboveljske elektrarne v Kočevju.

Prebivalstvo ribniške, velikolaške in dobropoljske doline pa prav vse gori do Grosuplje je danes hvalježno občinskim možem v Kočevju, ki so tako pametno pa iz narodnogospodarskih ozirov edino pravilno odločili. Tu gre imenoma zahvala odborniku dr. Lavriču, nadzorniku B. Betrianiju, trgovcu M. Romu, upravitelju A. Peterlinu ter ing. F. Stiglicu ter zlasti mestnemu županu, dvornemu svetniku g. Kostanjevcu, ki je s svojim glasom kot župan odločil. Mi bomo o delej vedeli, kdo so naši prijatelji in na koga se samo moremo zanesti.

Mi pričakujemo od elektrifikacije, ki jo bo izpeljala banovina do nas, velikanske gospodarske koristi, katerih danes še ne uvidi vsakdo. Pri nas ima radi ugodnih pogojev mesta vsaka industrija. Z industrijo pride v deželo denar, ki ga danes v tej vsesplošni gospodarski krizi tako nujno rabimo. Razvila se bo modernna obrt, zopet ne v škodo prebivalstva. Kar je pa glavno: dobili bomo ceneno pa krasno luč.

Ce bodo daljnovidj postavljeni do Ribnice, sem trdno prepričan, da po prišel v poštev še Loški potok in vsa loška kotlina. Tako bodo zvezani z nami tudi ti, ki so danes najbolj odrezani od sveta.

Vidite, g. urednik, da je za nas vprašanje elektrifikacije velikega gospodarskega pomena. Za to se mi je zdelo potrebno, da spregovorim v imenu vseh gospodarjev v zahvalo kočevskim občinskim možem in v dokaz naše banovine, da je za njen načrt ves naš okraj. — Gospodar.

Dve nesreči kolesarjev

Ljubljana, 18. julija.

V bolnišnico so danes sprejeli dva ponesrečena kolesarja. Na Jesenicah se je hudo ponesrečil 36 letni delavec pri KID Jakob Pristov z Bleda II-74. Pristov se je snoči peljal s kolesom po cesti. Zadaj mu je, kakor pripoveduje sam, sledil drug kolesar. Ta se je baje zaletel v Pristova in ga prekucah v jarek. Pristov je obležal nezavesten, dokler ga niso našli ljudje. Komaj so ga spravili k zavesti. Danes, z opoldanskim vlakom je bil Pristov pripeljan v Ljubljano. Z glavnega kolodvo- ra v bolnišnico ga je prepeljal reševalni avto. Pristov je ranjen na hrbtenici in po glavi. Zelo težko govori, premikati pa se sploh ne more. Njegovo stanje je nevarno.

Drugi ponesrečen kolesar je 20 letni krojaški pomočnik pri mojstru Resetiču v Škofji ulici Ivan Kunovar z Ježice 36. Ta se je davi ob 7 peljal s kolesom v mesto na delo. Pred mostom se je hotel izogniti neki udekarici, pri tem pa se je zaletel z glavo v zid in se močno poškodoval. Tudi njega je reševalni avto prepeljal v bolnišnico.



Prijetno za Vas

in zdravo za Vaše lase ...

je redno umivanje glave z Elida Shampoomom ... zlasti poleti. Lasje Vam postanejo lepi in negovani — Vi sami pa se čutite čudovito poživljeni!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Na Brezje!

Številni priglasi, ki prihajajo iz posameznih župnij, pričajo, da bodo Brezje v nedeljo, 26. jul. priča veličastne verske manifestacije. Ljubljanska škofija bo ta dan proslavila na lepi božji poti pri »Mariji pomagaj« 1500-letnico efeskega koncila. Ilkrtati bo ta verska manifestacija viden znak naše resne volje, da bomo misijonarja Friderika Baraga počastili tudi na naših altarjih. Vsa proslava se bo vršila v sledečem sporedu:

1. V soboto, 25. julija ob osmih zvečer slavnostna pridiga, nato rimska procesija z lučkami. Med procesijo se bodo pele litanije Matere božje.

2. V nedeljo, 26. julija ob 10 pridiga preč. gospoda J. Plevnika, župnika iz Amerike. Nato sv. maša na prostem, katero daruje ljubljanski knezoškof dr. G. Rožman.

3. Deputacija izroči g. knezoškofu spomenico za povelčanje misijonarja škofa Baraga.

4. Versko zborovanje, katerega otvorci zastopnik škofijskega odbora KA:

a) Pozdrav zastopnika »SKS Jednote« iz Amerike;

b) Pozdrav g. predsednika Baragove zveze A. Grdine;

c) Marija Mati božja, govor;

d) Misijonar škof Friderik Baraga, govor;

Nove aretacije na Primorskem

Sušak, 18. julija.

Z Reke poročajo, da so dne 6. julija iz Trviža v Istri odvedli v pazinske zapore posestnika Petra Sironiča, očeta številne družine. Bil je po hrvaški Istri široko znan kot učen gospodar in poljuden govornik. Italijani so ga vedno postrani gledali in zalezovali. Bil je že tudi preje v zaporu, pa spet izpuščen. Kaj sedaj z njim nameravajo, se ne ve; sodi se, da ga morda hočejo odvesti v internacijo.

V Zgoniku za Prosekom je bilo v zadnjem času več moških aretiranih iz političnih razlogov.

Otrok pod avtomobilom

Murska Sobota, 17. julija.

Pri Sv. Jurju (Rogaševci) že dolgo ni bilo take nesreče, kakor je večerj zadela nekega desetletnega fanta.

Fantek je stal večerj popoldne ob cesti, ki vodi ob robu Sv. Jurja od Cankove proti meji. Hipoma se je zaslajalo trobentanje, kmalu nato pa se je pojavil pred fantom avto. Nenadni pojav avta je fanta najbrž zmedel. Začel je bežati, da bi se izognil. Zmedo je opazil tudi sofer, radi tega je avtu dal malo brzino in se je počasi skušal ogniti. Da bi se bolj oddaljil od fanta, je zavozil celo na neki kup opeke ob robu ceste. Prišlo pa je vžle temu do nesreče. V zmedenosti je fant skočil zadnji trenutek pred avto. Pomagati se več ni dalo. Avto je otroka podrl in šel čez njega. Fant je kričal in obležal na tleh. Avto mu je strl nogo, razmesaril obraz in mu v prsih in želodcu zadal hude notranje poškodbe. Ponesrečenca so takoj naložili na avto in so ga pripeljali v tukajšnjo bolnišnico. Njegovo stanje je brezupno in se v velikih bolečinah bori s smrtjo.

Gradnja kanala v Rožni dolini

Ljubljana, 18. julija.

Rožna dolina bo končno dobila svojo kanalizacijo, ki ji je bila že tako potrebna. Najprej je kopal jarke veliki bager, montiran na traktorju. Ker pa ogromne lopate ljudje še niso bili navajeni, so si jo malo preveč od blizu



ogledovali, tako da jo je marsikdo po lastni neumnosti dobil po nosu. Zato so bager raje odposlali v Ljubljanično strugo, kjer dela za celo četo ljudi. Izkop jarkov za kanale v Rožni dolini pa so nadaljevali delavci s krampom in lopato. Izkop jarkov sega v globino skoro 3 metrov. Spodnja četrtina jarka je vedno pod vodo, ki pronica iz vseh koncev v jarek. Črpalka sicer dela nepretrgoma, vendar jarka ne more izsušiti, ker doteka preveč vode. Delavci imajo precej naporno delo in so pri izkopavanju bosi. Kanal gradi tvrdka Ing. Dukit

e) Povsod Boga, pojo vsi verniki s spremljevanjem godbe;

f) Procesija, v kateri se nese čudodelna podoba nazaj v cerkev.

5. Po cerkveni slovesnosti koncert jese- niške godbe v parku.

6. Ob dveh pete litanije.

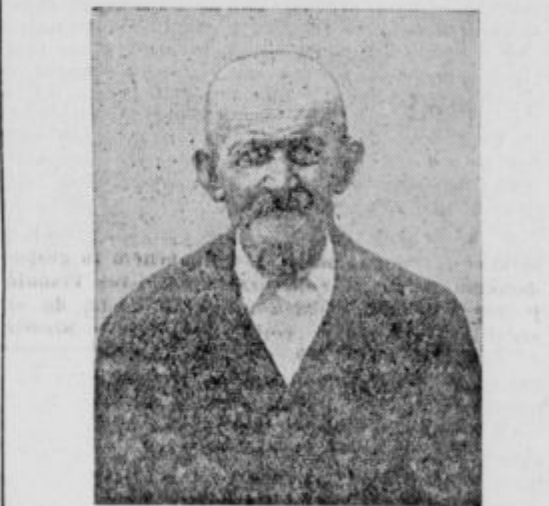
Romarska cerkev na Brezjah bo na predvečer proslave bajno razsvetljena. Verniki, ki se udeležijo rimske procesije, naj si pravočasno preskrbe svečke. Cerkev bo vernikom vso noč na razpolago. Vendar se prosa, da opravijo verniki kolikor mogoče sv. spoved že doma.

Čudodelna podoba Matere božje se bo v slovesni procesiji trideset na deseto uro prenela iz cerkve na prosto, kjer bo postavljen poseben oltar za sv. mašo.

Polovična vožnja velja za vse vlake od 24. do 29. julija. Izkaznice, ki upravičujejo do polovične vožnje, se dobe po 5 Din v Prosvetni zvezi. Na vstopni postaji kupi vsakdo vožni listek do Otoč, ter prosa za mokri žig. Na Otočah se vožni listek ne odda, ker velja tudi za nazaj. Izkaznice se bodo žigosale na Brezjah na vogalu v parku. Č. župni uradi se naprošajo, da blagovolijo sporočiti čimprej število udeležencev, da moremo pravočasno obvestiti Direkcijo drž. železnice radi ojačenih oz. posebnih vlakov. Vabimo vsa društva in Marijine družbe, da se proslave udeležijo z družbenimi zastavami.

50 let v službi cerkve

Pristen tip skrbnega gorenjskega cerkvenika je naš Frane Notar, ki mežnari že 50 let v prijazni cerkvi sv. Križa na Hribcu pri Škofji Loki. Leta 1858 je bil rojen in je letos star že 73 let, pa še vedno čvrsto vrši svoje mežnarske dolžnosti. Veliko veselje ima z zvonovi in z žalostjo je pripovedoval, kako je bilo med vojno pusto, ko ni



bilo zvonov. V svoji gorečnosti za čast božjo se je potrudil, da je sam znošil skupaj zasilne zvonove, ki jih je izprosil po škofjejskih gradovih in samostanih. Rekel je: majhni so, nekaj pa le je. Ves vesel pa je bil, ko je pred nekaj leti cerkvena dobila nove zvonove. Drugo njegovo veselje je lepota njegove cerkvice, ki jo ob žegnanih spremeni v pravi vrt samih rož, ki jih vse sam nanosi iz hiš po vasi. Ker prijeto je gledati starega moža z rdečim fecom na glavi, ko nosi po dva, tri lončke rož gori na Hribček k cerkvi in sam s seboj mo- žuje, kje bo lepše stalo, da bo bolj okrasilo. Prav ponosen pa je na svoj samski stan; vedno pravi: jaz sem pa še ledik, to me najbolj veseli. Preje je imel pri sebi sestro, ki mu je gospodinjila, a pred 10. leti mu je umrla še ta in od takrat si tudi luha sam. Živi seveda bolj skromno, ker dohodkov ima le malo; pa kljub temu je še čvrst; če ga kdo vpraša, kako vendar, da je doživel tako visoko starost pri vsej svoji skromnosti, tedaj tako rad z velikim veseljem in zaupanjem pokaže na dvanaest postajo križevega pota in pravi: »Ta, ki tukaj visi, mi je pomagala. Naj omenim še to, da nad vse ceni duhovnike, zlasti tiste iz domače vasi, ki spadajo pod njegovo podružnico. Veliko bi se dalo še povedati, koliko je on naredil za čast božjo v teku 50. let, pa pred ljudmi naj za- dostejte to; Bog pa, ki ima zapisano vse njegovo delo in trud, ki mi zanj ne vemo, mu bo vse to poplačal v večnosti. Ob 50 letnici njegovega mež- narstva mu želimo mnogo veselja z njegovo cerkvi- co in mu kličemo še na mnoga krepka leta, Bog ga živi!

O regulaciji Pesnice

V delovnem programu banovinske uprave se nahaja tudi regulacija Pesnice. Zadeva visi že več desetletij. Potreba regulacije Pesnice, koja se je deloma izvršila že pred več leti, se je utemeljila z veliko škodo, katero so delale pesniške povodnji na travnikih. Namen teh vrstic je, da opozorim na okolnost, da po izjavah izkušenih gospodarjev pesniške povodnji ne delajo le škode, ampak da travnikom tudi koristijo. Mnogo travnikov je — tako trdijo — takih, ki bodo brez teh povodnji jako slabi, nekateri celo za nič. Stvar da torej stoji tako: Povodnji sicer res delajo tu in tam škodo, ker zblatijo krmo, koristi, ki jih povodnji prina- šajo, pa da so večje, ker zboljšujejo, gnojijo zemljo.

Zadeva je radi tega iz gospodarskih ozirov jako važna, ki bi se pa morda dala na obe strani kolikor toliko povoljno rešiti. V krajih, kjer so povodnji za travnike koristne, naj bi se ob priliki regulacije Pesnice naredile priprave, ki bi omogo- čile, da bi se v primerenem času na določen del travnikov napeljala voda.

Poklicani strokovnjaki bodo toraj morali sku- šati svojo nalogo rešiti tako, da bodo z regulacijo Pesnice po možnosti koristili vsem prizadetim po- sestnikom. Uspeh bi bil očitno nepopoljen in bilo bi škoda denarja in dela, ako bi se z regulacijo Pesnice sicer nekaterim posestnikom pomagalo, drugim pa škodovalo, tako da bi se izmenjale le osebe oškodovancev. Dr. Kronvogel, Ormla.

Prosvetno slavlje in socialni dan

15. in 16. avgusta v Grobljah pri Domžalah.

Dne 15. avgusta se vrši v Grobljah pri Domžalah slovesna blagoslovitev novega društvenega doma. Za to priliko se pripravljajo prosvetno slavlje v najširšem obsegu, ki se bo nadaljevalo tudi drugi dan (v nedeljo 16. avgusta) v obliki socialnega dneva. Priprave za redko slovesnost so v polnem teku. Društveni dom bo blagoslovil prevz. g. knezofol R. Rožman, ki bo pred društvom domom na prostem maševal in imel cerkven govor. Slavnostni govor na prosvetnem taboru po sv. maši je prevzel bivši predsednik oblasne samouprave dr. Marko Natlačen. Celotna slovesnost se odpravi s slikovitim sprevodom, ki se ga bodo udeležili gostje, zastave bratskih društev iz kamniškega prosvetnega okrožja, narodne noše, konjeniki, kolezarji itd. — Popoldne bo na okrašenem prostoru poleg društvenega doma prosta zabava. Iz okolice in Ljubljane so številne ugodne železniške in avtomobilske zveze. Z domžalskega kolodvora do novega doma je 10 minut.

Prosvetni dan v Novem mestu

Novo mesto, 18. julija.

Kakor smo poročali že preteklo nedeljo, bo blagoslovitev novega Prosvetnega doma v Novem mestu dne 2. avgusta t. l. Ob tej priliki se bo vršil tudi prosvetni dan, namenjen prosvetnim društvom Dolenjske. Ob 8. zjutraj se odpravi prosvetni dan, nakar se vršita predavanja g. dr. Jožeta Basaja o katoliški akciji in mladini ter dr. Franceta Vavčarja o našem fantu in kmečki grudi. Ob pol 11 bo sv. maša s pridigo g. knezofola dr. Gregorija Rožmana in petem zboru pevskega društva »Gorjanci«, nato blagoslovitev doma. Med blagoslovljivji bo pel mešani zbor društva »Gorjanci« pesem: Ako Gospod ne zida hiše, Nato bo slavnostni govor g. prof. dr. Capudra in govor urednika g. Kremžarja Franceta ob 40 letnici socialne okrožnice »Razum novinarstva«. Popoldne ob 3. bo koncert zborov novomeškega okrožja. Na predvečer se vrši predstava Jurčičeve žalostne »Tugomara«.

Novo mesto

Hotel Union, last g. Polajnarja, hotelirja v Novem mestu, ki je dalj časa imel v najemu hotel Koklić na Ljubljanski cesti, lepo napreduje in bo kmalu popolnoma dograjen. Adaptirani hotel bo zopet ena najlepših stavb našega mesta. Če se spomnimo nazaj na prvo gostilno v tej hiši: »Restavracija pri pošti« in na poznejši hotel Union, vidimo, kaj vse premore zidarska umetnost. Hotel, ki je adaptiran že po novem regulacijskem načrtu Novega mesta, ima na strani, ki je obrnjena proti Ljubljanski cesti, krasno dvonadstropno okroglo verando, katere spodnje nadstropje je zaprt z vdelanimi okni, dočim bo gornje nadstropje odprto in je krasno lepo stebrišče. Na drugi strani proti pošti pa bo urejena poleg glavnega vhoda najmodernejše urejena avto-garaža. Adaptirala dela vrši Gradbeno družba iz Ljubljane.

Takovanje mostu, o katerem smo že pisali, se končeno vendarle bliža koncu. Je res že prav skrajni čas, da se v interesu vedno naraščajočega tujeskega prometa stvar izvrši.



Tudi onim, ki dela'o, bo Radenska mineralna voda

najboljše okrepilo in osvežilo. Ta voda ni samo cenejša kot pa alkohol, temveč je tudi zdrava, ona Vas prijetno hladi in krepi.

Bratislavski slovanski kongres

Visek kongresa

Duhovna premoč Slovencev je izven debate. Pričakovati je bilo, da bodo kljub vsej medsebojni ljubezni skušali zastopstva ostalih narodnosti tekmovati s Slovenci v komisijah, četudi se je že prej niti na lahko dosegel sporazum, katere narodnost bo do prihodnjega kongresa vodila kako sekcija. Vse narodnosti so poslane v sekcijna zasedanja svoje najspretnejše ljudi. Slovenci so bili radi svoje ideološke premoči v vseh sekcijah ne samo odločno, ampak tudi vodilni činitelji. Sprejele so od njih predlagane zahteve, ki garantirajo, da bo Zveza katoliških slovanskih inteligentov imela vedno cirilometodjski pečat in da se cirilometodjska miselnost prenese preko nje v internacionalno katoliškega dijaštva »Pax Romanica«.

Cirilometodjska sekcija se je poverila do prihodnjega kongresa Slovencev, a njen direktor je prelaz dr. Grivec, socialna sekcija Hrvatov, kulturno informacijska Poljakom, Slovackom komisija za izmenjavo dijaštva; prof. T. Krošl pa vodi organizacijo.

Po zasedanju komisij je predaval g. prelaz dr. Grivec o poslanstvu kongresov slovanskih kat. intelektualcev in cirilometodjski ideji. Kratka vsebina v ruščini, ki jo je poslal pred svojim slovenskim predavanjem, je bila nepotrebna. Izredna pozornost pri poslušalcih in ognjen navdušenih besed z jekleno trdnimi dokazi sta omogočala že sama, da je bilo njegovo predavanje vsem razumljivo. Dokazal je, da je edino v cirilometodjski ideji pravica do eksistence Zveze slovanskih intelektualcev, kajti cirilometodjska ideja je historično in znanstveno pravilna formulacija ideje univerzalnega krščanskega edinstva. Cirilometodjska ideja pomeni, da imajo Slovani v organizmu Kristusove cerkve in mednarodni družini krščanskih na-

Drugi dan (nedelja 16. avgusta) je določen za zborovanje socialnega značaja. Govorili bodo o sodobnih socialnih vprašanjih: dr. Aleš Ušeničnik (Izrasti sodobnega socialnega nereda v Evropi, dr. J. Ahčin (Enciklika Quadragesimo anno), dr. Al. Kuhar (Kako naj se vzgoji naš delavski naraščaj, da ostane katoliški tudi v tovarnah in obratih), dr. J. Basaj (Kmet in sedanja gospodarska kriza), dr. Miha Krek (Katoliška prosveta v slovenski kmeti-delavski prosveti). Zborovanje se vrši v prostorni dvorani novega društvenega doma.

Kakor je iz okvirnega zgorajnjega programa razvidno, se bodo na prosvetnem taboru in na socialnem zborovanju obravnavale naše najbolj pereče zadeve, za katere vlada vesplošno zanimanje. Po programu in po pripravih sodimo, da bo udeležba izredno velika. Udeležili se ga ne bo samo ves kamniški okraj, ki gravitira v Domžale oziroma v Groblje, ampak tudi Ljubljana in ostala dežela.

Solnce je vir moči in energije. Vašemu telesu manjka solnčnih žarkov, da ga poživijo. Pomnite pa, da je korist solnčenja le tedaj izrabljena, če nimate telo z originalnim N ggerol (Patent št. 5922) oljem ali kremo za solnčenje in masazo. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova št. 5.

K uprašnju mariborskega gledališča

Odgovor g. dr. Pavlu Strmšku.

V »Jutru« je dne 11. julija t. l. gospod dr. Pavel Strmšek napisal dolg članek o vprašanju mariborskega gledališča.

Naloga drugih činiteljev je, ne moja, da predurimo, ali so nedosledne, zmešane trditve g. dr. Strmške pravilne ali ne; saj novega kaj, česar bi že ne bili tolikokrat brali v zadnjem času, tudi gospod doktor ni povedal ničesar. Nova je le ta njegova trditev, kateri sem prisiljen z ogorčenostjo javno oporekati, ker je tudi on svoja razmišljanja naslovil na široko javnost: trditve namreč, da se poleg začelnikov (katerih šola bi po njegovem mariborski oder moral biti, kakor je zapisal v odstavku prej) držé mariborskega odra tudi »penzionisti, ki so sicer socialno potrebni kakšne podpore, so pa ali že bolj prekoračili zenit svojega udejstvovanja«. Za take »penzioniste«, pravi gospod doktor, naj skrbé centralna državna gledališča, ne morejo pa priti v breme majhnih, pokrajinskih, nedržavnih odrov.

G. dr. Strmšek sicer tistih »penzionistov« pri mariborskem odru, katere ima v mislih, ne imenuje, jasno in očividno pa je, da s tem meri samo name, ker sem najstarejši član tega odra.

Raznih »izvajanj« g. dr. Strmška je mariborska kulturna javnost že vajena, in kakor je slišati, jih ne upošteva mnogo več, kakor da se jim pomilovalno nasmešne.

Odkod ima gospod doktor strokovniško sodbo o tem, kdaj kateri ustvarjajoč umetnik — in katerim pripadajo tudi gledališki igralci — prekorači zenit svojega udejstvovanja? Ali na podlagi kritiki, ki so tako nezanesljive, iz dneva v dan, tako nepravilne in »nekritične« — Ali na podlagi svoje umetniške izobrazbe, o kateri vsak njegov stavek kriči, da je nikoli ni? S kakšno pravico imenuje on igralca, ki je bil od prvih početkov mariborskega gledališča ena glavnih opor tega odra, pensionista, med tem, ko prejema dotični igralec le zasluženo, pogodbeno, skromno plačilo?

V brošuri, ki jo je za desetletnico narodnega gledališča v Mariboru izdal ravno on in za katero sem mu na prošnjo prispeval dober članek tudi jaz, imenuje med najbolj vidnimi igralci Nučičeve dobe med drugimi tudi mene. Odkod sem kar naenkrat sedaj pensionist, ne več tako viden? Ali zato, ker me g. doktor videti neče? Ali zato, ker mi iz nepoznanih vzrokov ni dano, da bi bil na odru večkrat »viden«? — Drugi, bolj poklicni bodo kdaj sodili o mojem delu na mariborskem odru; jaz sem le ponosen na to, kar sem »mogle« dati, da sem marsikateremu začelniku v pravem trenutku pomagal, da je lahko kasneje odšel na boljše.

Pri vseh kulturnih narodnih publika in kritika starejše igralce spoštujeta in cenita, ker veda, da brez njih odra ni; le g. dr. Strmšek si privaja pravico, da jih goní v »pensione« in da jim očita, da so breme odru in da milostno prejema nekako socialno podporo. Toda gospod doktor nima nobene pravice, da sodi o meni in da se vtika v moje zadeve, ker nima strokovnega znanja za to! —

Pavel Rasberger, član narodnega gledališča v Mariboru.

rodov mednarodno krščansko poslanstvo, da v duhu univerzalne Kristusove ljubezni posredujejo med krščanskim Vzhodom in Zapadom. Koristi katoliške cerkve in krščanske edinstvi zahtevajo, da se Slovani in slovanske narodne individualnosti obratijo in razvijejo. Za tako visoko poslanstvo pa je nujno potrebno sodelovanje vseh kat. slovanskih narodov. Visoki cilj krščanskega edinstva opozarja kat. Slovane, Poljake in Ukrajince, Čeha in Slovence, naj izgladijo svoje narodne spore, da bodo mogli biti glasniki kršč. edinstvi ob mejah krščanskega vzhoda. Visoko poslanstvo v službi mednarodnega katoliškega edinstva nas logično in organično veže z zapadnimi kat. narodi, nas sili, da se Slovani čim bolj uveljavijo v cerkvi.

Cirilometodjska ideja ob grozeči nevarnosti boljševiške brezbožnosti obrača naš pogled k Cirilu in Metodu, ki sta bila predstavitelja krščanske enakosti, svobode in bratstva v Kristu. V globini krščanstva so viri krščanske in socialne obnove človeštva. Socialno-ekonomska struktura človeške družbe mora biti uravnana v soglasju z osnovnimi krščanskimi resnicami, da je človek podoba božja in da smo vsi bratje v Kristusu. Torej se ekonomsko dobrine ne smejo zlorabljati za usluževanje. Ne smemo čakati tako dolgo, da se protesti proletarijata proti robkemu jarmu kapitalizma organizirajo pod praporom brezbožnosti. Čim bolj bomo popularizirali cirilometodjsko idejo, toliko bolj bomo ublaževali narodne spore med kat. Slovani in pospeševali versko ter socialno obnovo slovanskih narodov.

Za slovanskim je govoril češki Grivec, mgr. Jemelka o metodah praktične vzgoje v cirilometodjski ideji. Četudi se principiellno niso vršile predavanjih debate, se je ta dan napravila izjava. Glavni urednik »Našinec« Zamykal je poročal o napredovanju cirilometodjske ideje celo med Nemci, dočim med češkimi dijaštvom dosedaj ni bilo dovolj razumevanja. Češki delegati so uvideli, kako škodo trpi ugled češkega kat. dijaštva, ker se ni zanimalo za ta važen problem. Poljska delegacija je

Spomenik kralju Petru I. v Ljubljani se bo svečano odkril v nedeljo 6. septembra 1931. Priprave so že v teku. Vse organizacije se naprošajo, da uvažujejo termin odkritja. Te dni je bil zgrajen temelj, pravkar se pa montira podstavek, v katerega se bo vložila spominska listina. V ta namen je sklicana 11. plenarna seja odbora za postavitve spomenika, ki se bo vršila v soboto, dne 25. julija ob 11 dopoldne v sejni dvorani mestnega magistrata. R. seji so vabljivi vsi člani občinskega predsedstva, reprezentativnega in izvršilnega odbora. Po poročilu izvršilnega odbora se bo vložila spominska listina v podstavek, s čimer bo svečano zaključena.

Za razširjenje ljubljanske bolnišnice. Prejeli smo: Pod gornjim naslovom je bil objavljen povsem neutemeljen članek glede naprave načrtovalstva gradb po nekakem inozemskem strokovnjaku. Istočasno daje članek navodila domačim strokovnjakom, da grejo v šolo k strokovnjakom-specialistom, da se za bodoče kaj nauče. Ni nam znano, na kaj opira pisec naslovnega članka svoje nasvete, vemo pa, da se jugoslovanski strokovnjaki na mednarodnih natečajih uspešno udeležujejo in si priborijo celo prve cene — le doma jih ne upoštevajo. Imamo tudi primere, ko si puste ugledne tvrdke izvrševati načrte po raznih inozemskih specialistih in se ta dela v primerjavi z deli domačih arhitektov razblinijo v navadno obratovalno reševanje zadanih jim nalog. Vsekakor šteje kraljevina Jugoslavija danes nad 500 arhitektov, od katerih se jih najmanj ena petina bavi s projektiranjem in mislimo, da ni neobhodno potrebno, da se na povsem neutemeljen način negira njih delo. — Klub arhitektov v Ljubljani.

Obvesilo. Prva skupina deklic iz poštanske kolonije na Homcu se vrne v Ljubljano 21. t. m. popoldne z vlakom ob 17.35. Stariši naj pričakujejo deklice ob tej uri na glavnem kolodvoru. — Slov. krščanska ženska zveza, Ljubljana.

Glas iz občine. Tivoljski gozd ima več lastnikov. Stanje gozda je pa tako, da kliče naravnost po nadzornišveni oblasti. Suho belno dreveje preti uničiti še ostala zdrava dreveja, gozto grmičevje uničuje mlada drevesa in jih uduši. Nikjer se ne vidi sad racionalnega gozdnega gospodarstva. Ali bi ne bilo mogoče, da stopi občina Ljubljana v dogovor s drugimi lastniki teh gozdnih parcel, in izdela program, kako preurediti ta biser Ljubljane v narumni park, ali pa vsaj obvarovati gozd pogina. Ne najde se kmalo mesto, ki bi imelo v tako neposredni bližini take krasne sprehoče, ka-

Zobozdravnik dr. Mirko Kambič

ne ordinira do 24. avgusta.

kor jih nudi Tivoljski gozd, ki dajejo Ljubljani direktno značaj letovišča. Ali ni naravnost greh, da se ta krasota narave tako zanemara? Če bi bil na našem magistratu smisel za racionalno gospodarstvo, bi se ne dalo za ustvaritev »Sahare« od Aleksandrove ceste do Tivoljskega gradu toliko stotisočakov, ta izdelek bi se lahko bolje uporabil za nakup še ostalih gozdnih parcel Tivolja, tako da bi postala mestna občina edina lastnica Tivoljskega gozda. Ne vem, če je mestna občina sedaj v finančnem položaju to zamudo popraviti, prevzame pa naj vsaj inicijativo, da se škandaloznemu stanju, ki preti uničiti to krasno točko lepe Ljubljane, napravi konec. Skliče naj mestni magistrat lastnike gozdnih parcel na posvetovanje, pri katerem pa mora brezpogojno tudi sodelovati banska gozdna uprava kot nadzorna oblast. Ostati pa ne sme samo pri sklepih, sklepom morajo slediti tudi dejanja, in pa obvestila za občinstvo, ki bo sigurno drage volje podpiralo to akcijo. Toraj na delo dokler je še čas, rešite naš prekrasni Tivoljski gozd. — Ljubljancem.

Novodolno gospodinjstvo na razstavi. Nše ženstvo bo zanimalo, da bo poseben velik oddelek na letošnji razstavi posvečen novodolnemu gospodinjstvu. Ta razstava bo nazorna učitelja našim gospodinjstvom in gospodinjstvom pomočnikom. Razstava bo obsegala in predočevala na moderen, razumljiv način: stanovanje, po načelih smotrenega gospodinjstva zgrajene hiše; opravljanje hišnega dela; uporabo tvarine po narodno-gospodarskih načelih (kakor pohištva, premoga, plina, elektrike, živili); dalje nakupovanje, gospodinjstvo knjigovodstvo, oblike gospodinjstva itd. Razstava bo ponazorjevala, kako je treba v gospodinjstvu varčevati z zdravjem, s te-

FOTOAPARATE

svetlovnih tvrdk Zeiss-Ikon Rothenstock Voigtlander, Weita, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

jasno spoznala, da se Poljaki premalo poznajo cirilometodjsko ideologijo. Povabila je prelata dr. Grivca, naj bi prišel v poljska vseučilišna mesta predavati o cirilometodjski ideji. V ognjeviti besedah je dal nekaj praktičnih mišljavcev poljski in češki delegaciji o popularizaciji cirilometodjske ideje prof. Sedivy.

Popoldne so zasedale zopet komisije, nato pa se so vršila predavanja. Poljak prof. Jedrzejewski je govoril o praktičnem izvajanju kat. akcije med slovansko kat. inteligenco, Hrvat prof. dr. Petlić pa je govoril o ozki zvezi med cirilometodjskim delom, kat. akcijo in socialnim delom. Zavzemal se je za skupno socialno udejstvovanje kat. slovanskih narodov, ki bi naj na temelju enciklike Rerum novarum ustvarilo mesto kapitalističnega nov družabni red in ga skušalo uveljaviti. Slovaški jurist dr. Jan Kašovec nam je zelo zanimiv način pokazal slovaški katolicizem v tisočletnem boju z herezijami in dokazoval, da je edino cirilometodjska tradicija rešila 80 odstotkov Slovkov za katoliško Cerkev, slovaški narod pa narodno smrti. Njegovo predavanje bi morali spoznati zlasti Slovenci, da bi mogli dati svojemu delu za ohranitev narodnih manjšin v Italiji in Avstriji idejno in versko podlago. Spojitve verske ideje v cirilometodjski obliki z narodno bi edino moglo rešiti narodno smrti tudi naše izseljenice.

Vsi slovanski dnevniki, tudi tisti, ki niso katoliški, so posvetili kongresu veliko pozornost, a »Slovace« je prinesel tudi fotografijo prelata dr. Grivca in objavila med drugim pozdravni telegram ljubljanskega škofa dr. Rožmana. Iz oči vseh udeležencev sije veselje, prijetno razpoloženje in radost nad doseženim delom in lahkoto, s katero se rešujejo težka in zamotana vprašanja.

(Dalje.)

Naročajte »Slovence«!

Ljubljana

lesnimi in duševnimi močmi gospodnje. Dalje bo razstava obsegala domačo lekarno in pa nazorno pokazan nauk, svoji k svojim. Razstava bo ponazorjena v naravi, v slikah, v modelih in tabelah. Na bo vsako ženo zanimala ta razstava, je nedvomno.

Cvetje na tivoljski promenadi. Delavci mestne vrtnarije so včeraj okrasili tivoljsko promenado — nekdanji glavni drevored — s cvetjem. Okoli vsakega novega kandelabra so postavili štiri ali več velikih loncev s cvetjem, vmes pa palme. Poleg vsake klopice na promenadi so postavili po dve palmi. Sredi promenade pa so uredili pravečati palmov gaj, vso promenado pa so posuli s finim peskom. Promenada je dobila zato pestrejšee lice in odličujoči činitelji na mestnem magistratu upajo, da bo ljubljanska gospoda, ki se bo jutri dol sprehajala, vendar enkrat zadovoljna. V načrtu so bili sprva sicer romboni in grede s cvetjem, no zaenkrat so prišli letos na vrsto le lonci s cvetjem in škafi s palmami.

Bombe — Bombe

iz Frigidaire — sladoleada

v vseh kalibrh

dostavljamo tudi na dom. Otrusni zendviči, prvovrstni izbrani Hors d'oeuvre, ananas bovla s šampancem, sladka smetana, svežine pijače

vse za mal denar

v elitnem automaté dr. z o. z. Selenburgova ulica

buffetu

Rio

Umrli v Ljubljani od 11. do 17. julija 1931:

Bajda Ivan, 70 let, l. arazer mestn. pogrebnege zavoda, Prešernova ul. 2. — Jankovič Matija, 77 let, delavec in posestnik, Ljanska cesta 8. — Čerček Franciška, 86 let, vd. posestnika, Idrijska ul. 20. — Gantar Ivan, 88 let, nadučitelj v pok., Zvonarska ulica 11. — Kovač Valentin, 48 let, trgovec, Reethovnova ulica 15. — Kalan Viktor, 8 let, sin gostilničarja in posestnika, Poljanska cesta 52. — Svili Milena, 44 let, hči visjega stavb. svetnika, Vidovdanska cesta 9. — Gerlovič Jerica r. Kapus, 51 let, vdova polie. agenta, Jegličeva ulica 10. — Skopce Ivan, 24 let, elektromonter, Vič-Glince IX-20. — Merzel Ana, 80 let, obč. uboga, Vidovdanska c. 9. — Halter Marija, 70 let, vd. žel. poduradnika, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Soklič Milena, pol leta, hči delavca, Javornik. — Gliha Lojze, 13 mesecev, sin posestnika, Vel. Loka. — Košir Stanislava, 8 mesecev, hči delavca, Črni vrh, srez Ljubljana. — Vavpotič Terezija, 32 let, vdova trgovca, Ptuj. — Lapajne Alojzij, 27 let, delavec, neznanega bivališča. — Fele Jožef, 65 let, učitelj, Poljsnik pri Litiji. — Krnce Bogdan, 7 mesecev, sin delavca, Mala vas, Ječica. — Vrbovnik Franc, 1 leto, sin kličavničarja, Jesenice. — Kopač Marija, 43 let, poljska diuarnica, Mlake pri Predosljah. — Marn Rudolfin, 20 let, zasebnica, Galjevica 46. — Pavlovič Julij, 33 let, slikar, Poljsnik asip 10. — Vesel Ladislava, 19 let, služkinja, Predstruga pri Dobropolju. — Novak Janez, 44 let, posestnik, Sp. Gajmeje. — Boh Anica, 7 ur, hči delavca, Glince. — Škraba Alojzij, 23 let, blavec, Štepanja vas. — Okrupa Viktorija, 22 let, zasebnica, Čegnarjeva ulica 6.

Zobozdravnik

dr. Rodoschegg

ne ordinira do konca avgusta.

Oblasna strelska družina Ljubljana poziva vse člane, da se gotovo udeležijo ostrega streljanja, ki se vrši danes ob 8 zjutraj na vojaškem strelišču, Dolenjska cesta. Namen streljanja je kvalifikacija strelcev, kateri pridejo v poštev za strelske tekme, katere se v kratkem prično po vsej državi. Opozarjajo se vsi člani, da vršijo svoje obveznosti, katere predvideva pravilnik o strelskih tekmah oblasne strelske družine Ljubljana.

Nego si je zlomil. Včeraj, v soboto, kmalu po 6 zjutraj, sta se spila dva vojaška konja, vprežena v prazen voz, in pridirjala po Dunajski cesti, v smeri proti mestu. Pred Stadionom sta z vso silo trčila z vozom v obcestni kamen, da se je zlomilo kolo, se potrgale zaprežnice in se strlo oče. Suneč je bil tako močan, da je vojak vrgel z voza, zadnje kolo pa je udarilo vojaka tako močno, da mu je zlomilo nogo pod kolonom. Takoj je bil obveščen o nesreči dežurni oficir iz bližnje topniške vojašnice, ki je dal vojaka odnesti v vojašnico in odond v bolnišnico.

Nesreče delavcev in otroka. Ljubljanska bolnišnica je poleg ponesrečenih dveh kolesarjev sprejela še štiri druge ponesrečence. V petek zvečer je šla z dela na novi remizi gruča delavcev po Celovški cesti. Naenkrat je privozil neki osebni avto, ki se je z blatnikom zadrl ob 32 letnega delavca Andreja Merkužiča, stanujočega na Poljanskem nasipju 22. Avto ga je ranil na desni nogi; šofer je ranjenega delavca naložil na svoj avto in ga pripeljal v bolnišnico. — 20 letni mizarski pomočnik Emil Vodopivec na Glinah V-4 se je med delom užgal v leve roke. — 23 letnega delavca Leopolda Baloha v Zirovnici 5 je brznil konj in mu zlomil desno stran reber. — Včeraj popoldne se je pripetila resna nesreča v Sostrem 47. Desetletnega Avgusta Alica, sina posestnika, je domač konj ugriznil pod levo oko. Deček je nevarno poškodovan po licu in očesu.

Uspeh policijskih racij. Zadnje dni je policija vsak dan podnevi izvrševala razne racije po mestu in polovila ter izgnala iz mesta vse polno raznih postopavcev in potepuhov brez dela. Uspeh se je takoj pojavil: včeraj je bila prijavi ena sama tatvina. Luciji Remeč iz Nadgorice je bila ukradena v Cigaletovi ulici z vozička svitena obleka, vredna 250 Din. Drugače pa je bilo pred temi racijami dnevno vsaj pet tatvin prijavih.

Dentist Palovec, Kongresni trg 14 sprejema od 20. julija do 1. septembra samo od 8 do 13.

Nofo službo imajo lekarne: danes: mr. Babovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Celovška cesta 34 (Lj. VII). Jutri: mr. Sušnik, Marjin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Vse barve, lake, firneže najceneje pri tvrdki »Lustra«, Gosposvetska cesta 12.

Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah Vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

Na angleški način stari perje in svetlo lica očistite, da se kravata lahko zaveže. Kemično čisti obleke. Šimene, Kolodvorska 8

Dnevna kronika

Koledar

Nedelja, 19. julija: (8. pobinkoš. nedelja). Vincencij Pavl. spoznavalec; Aurea (Zlata), devica mučenica.
Ponedeljek, 20. julija: Margareta, devica mučenica.

Osebnosti

Notarski izpit je napravil pri višjem deželni sodišču v Ljubljani s prav dobrim uspehom notarski kandidat g. Milan Hafner iz Ljubljane, sin g. notarja Mate Hafnerja.

Proslava letnice rojstva Fr. Levstika

Navodila udeležencem

Proslava se vrši v nedeljo 26. julija v Vel. Laščah.

Iz ljubljanskega glavnega kolodvora odpelje vlak v Vel. Lašče ob 7.27. S tem vlakom imajo zvezo udeleženci iz Kamnika, Vrhnike, Rakeka, Gorenjci do Kranja, udeleženci iz Zidanega mosta ter Novomeščani in Belokranjci preko Grosuplja. Iz Kamnika prispe vlak v Ljubljano na gl. kolodvor ob 6.57, iz Vrhnike ob 6.50, iz Rakeka ob 7.17, iz Rakeka ob 7.11, iz Zidanega mosta ob 7.21. V Zidani most imajo iz Maribora zvezo z brzim ob 3.15 in iz Zagreba ob 0.10.

Gorenjci iznad Kranja se pripeljejo v Ljubljano ob 7.57 in imajo zvezo s Pečnikarjevim avtobusom izpred Češnovarja ob 8 in nekoliko minut. Redno vozijo avtobusi iz Ljubljane izpred Češnovarja ob 5. zjutraj, ob 8. in ob pol 2. popoldne — po potrebi bodo avtobusi tudi izven dobohen ur na razpolago.

Večerni vlaki odhajajo iz Vel. Lašče ob 7. in ob 11. uri.

Legitimacije za četrtinsko vožnjo po železnici naročajo pri odboru za proslavitev 100 letnice Fr. Levstika v Vel. Laščah. Cena eni legitimaciji je Din 2.

Ljubljanci dobe legitimacije pri podružnici »Putnik« **nasproti glav. kolodvora v hotelu Miklič. Udeležencem proslave, ki so od Vel. Lašče zelo oddaljeni, javljamo, da bodo službe božje v župni cerkvi ob pol 9 in ob pol 12.**

Odbor za proslavo stoletnice rojstva Fr. Levstika v Vel. Laščah.

Ob priliki svoje 70 letnice

in imendana sem prejela od vseh strani toliko osebnih in pismenih čestitk, da mi je nemogoče se zahvaliti vsakemu posebej. Vsem, ki so se me spomnili in mi iz srca voščili izrekam tem potom priskrbo zahvalo.

Marjeta Vilfanova

Ježica

Dekliški tabor v Crensovcih

Tudi naša Slovenska Krajina namerava svesčano proslaviti 1500 letnico efskega cerkvenega zbora, ki pomenja velik mejnik v zgodovini češčenja Marije kot Matere božje. V nedeljo po prazniku Marijinega Vnebovzetja, 16. avgusta, bo v Crensovcih velik dekliški tabor. G. kanonik Časl kot škofjski voditelj Marijinih družb bo imel pridigo, predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hožanec pa bo govoril na zborovanju zunaj cerkve. Dekleta onstran in tostran Mure, pripravite se na ta dekliški tabor! Naj ne bo župnije v Slovenski Krajini, ki bi ne bila po svojih vrlih mladenkah zastopana na tem shodu! Tudi sosedne župnije tostran Mure naj pošljejo v obilnem številu zastopnice krščanskih dekliških organizacij v poset svojim sestrar v Prekmurju! Naj bo to velik shod Pomurja, vreden naših vrlih krščanskih slovenskih mladenk!

Ostale vesti

Za beatifikacijski proces Barage. Zelja, naj bi cerkev poveljevala našega odličnega Slovence, je proniknila v duše naroda. Do sedaj je dobil prevzvišeni škof ljubljanski 54 prošelj iz raznih fara njegove škofije, v katerih ga verniki prosijo, naj po svojih močeh ukrene vse potrebno za beatifikacijo Barage. Na tej 54 prošnji je podpisanih 13.691 vernikov. Največ podpisov imajo prošnje iz župnij: Moravče 1804, smartin pri Kranju 1427, Mengeš 1419, Kranj 1250, Prečna 474, Dovje 378, Zelimlje 304, Domžale 321 itd. Kakor čujemo, se pobirajo podpisi tudi še v ostalih župnijah ljubljanske škofije. Naj bi ti podpisi v resnici pripomogli do tega, da se da Slovence, amerškemu škofu in misijonarju Baragi čast oltarja.

Obisk pri g. knezadškofu Jegliču. Ta teden je prišlo med drugimi obiskovalci v Gornji grad tudi okoli 20 misijonarjev bogoslovcev s superiorjem g. Flisom iz misijonarske pri Domžalah ter obiskalo nadškofa g. dr. Jegliča. Nadškof je bil obiska izredno vesel, ter je z vso živahnostjo razkazal gostom znamenitosti Gornjega grada.

Bojevniki iz svetovne vojne! Kakor smo že objavili, se vrši 15. avgusta t. l. naše vsakoletno običajno zborovanje na Brezjah. Tam se bomo zbrali, da pozivimo stare spomine in da razmišljamo o nadaljnjem razvoju organizacije, katero bo treba prilagoditi novim in vsem ustrežajočim pravilom, ki so bila ravnokar odobrena. Posebno pazite na to, tovariši, da pošljete iz vsake naše vasi moške, ki so dobri organizatorji in ki bodo tvorili temelj naši organizaciji v krajih, kjer je še ni. Poagitarajte

Izjava.

Podpisani škulj Franc, posestnik v Gornjih Pirničah, obžalujem žalitve, storjene v dejanu in besedi dne 2. julija 1931 napram gg. Kopač Mariji, starejši in mlajši, iz Gornjih Pirnič. Tožili me nista, ker sem objavil nekaj za občinski ubožni sklad in poravnavo vseh stroškov. Za odstop od kazenske tožbe se zahvalim.

Ljubljana, dne 12. julija 1931.

Škulj Franc.

od moža do moža, vsak bivši vojak iz svetovne vojne, mora ta dan na Brezje! Spored bomo še pravočasno objavili, kakor tudi sporočili glede polovične vožnje. Tovariši, na delo in na svidenje na Brezjah 15. avgusta. — Zveza bojevnikov, Ljubljana.

Našega rojaka naravoslovca prof. dr. Janca Rezna na Dunaju navaja med znanstveniki — biologi tudi posebna knjiga »Index biologorum« **in našteva njegova znamenita znanstvena dela do leta 1928. Ta knjiga je izšla v Berlinu in so v njej v abecednem redu imenovani le znanstveniki svetovnega slovesa. Neutrudnemu učeniku iskreno častitamo, želeč mu trdnega zdravja za nadaljevanje njegovih raziskovanj, ki so mu donesla v znanstvenem svetu naslov »ustanovitelj šole za preiskovanje glasov žuželk«.**

Gospod dr. Teodor Taranovski, prof. belgrajske univerze in predsednik Ruskega znanstvenega instituta v Belgradu prosi, naj popravimo neko našo beležko povodom ocene njegove knjige »Istorija srpskog prava«, ki je bila izšla nedavno v našem listu in kjer je bilo rečeno, da je cenjeni g. avtor Poljak. G. dr. Taranovski pa je Rus in je bil v predvojni Poljski samo rojen.

Oblečemo Vas

elegantno od nog do glave

za mal denar

zelo ugodno, tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

Za naše planince. Grški planinski klub pripravila v dne 6. do 8. avgusta t. l. izlet na Kajmakčalan in se je obrnil na jugoslovanske turistične kroge, naj se pridružijo temu izletu. Organizacijo jugoslovanskega dela tega izleta je na prošnjo grškega kluba prevzel jugoslovanski Touring-Club. Zato prosijo vse naše turistične, predvsem pa planinske društva, naj se udeležijo tega izleta in naj sporoče število udeležencev do 5. avgusta t. l., da jim bo moči pravočasno poskrbeti vse potrebno glede prevoza. Iz Belgrada pojde vlak 6. avgusta ob 19 in bo v Skoplju 7. avgusta ob 7.53 zjutraj. Ko si turisti ogledajo Skoplje se ob 11 odpeljejo v Gradsko, kamor prisplo ob 11.53, potem pa bodo nadaljevali vožnjo do Vlačkih kolib, kamor pridejo ponoči. Drugo jutro se popno na Kajmakčalan, nato pa se vrnejo v Bitolj. Udeleženci tega izleta pojejo potem lahko tudi na Olimp; izlet nanj priredi grški klub v dnevih od 9. do 10. avgusta. Potni stroški po železnici od meje in nazaj znašajo z avtomobilskim prevozom vred do vnožja Olimpa 170 Din. Če se prikladi več ko 10 oseb, dobe na grških železnica popust.

»Ilustracija« **št. 7. je pravkar izšla s sledečo vsebino: Poletje. — Metulji v legendi, v naravi in stekleni metuljčnici. (B. Orel.) — Na sportni univerzi (Drago Ulaga). — Z velesejmske umetnostne razstave v juniju 1931 (R. L.). — Slovenska vas — muzej. — Za našo gospodinjstvo. — Slovensko letalstvo. — Čilji Aero-kluba. — Ali je v Ljubljani letališče potrebno? (Dr. Stane Rapač). — Novi motivi (Franc Krašovec). — Novi zrakoplovi in njih tehnično delo. (Ing. Anton Kuhelj). — France Tratnik — petdesetletnik. — Iz narod. gledališča v Ljubljani. — Ženitev Yussufa Khana (F. Heller). — Iz vsega sveta. — Moda in film. — Biološki oddelek pri UfI. — Charlie Chaplin: »Luči vele-mesta«. — Grafološki kotiček. — Iz moderne arhitekture. — Romantična arhitektura. — Slovenske zračne linije. — Nove knjige. — Naslovna slika na ovitku: M. Pambič: Ikarus (akvarel). — Posamezne številke po 10 Din v vseh trafikah in knjigarnah. — Uprava »Ilustracije«, Ljubljana, Kopitarjeva 6-I.**

Zacherlin

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in skatlicah **uniči ves mrčš**. Dobiva se povsod Zacherlin, Ljubljana Beethovnova ulica št. 16

Izlet Avtomobilskega kluba, sekcija Ljubljana, na Vršič. Ob priliki praznovanja sv. Krištofa — zaščitnika vseh avtomobilistov, priredi Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana, v nedeljo dne 26. t. m. letošnji prvi oficijelni celodnevni izlet na Vršič. Izletnikom je prepričeno, da si čas odhoda izberejo po svoji volji ter je predviden samo skupni sestanek med 10. in 11. uro pred Erjavčovo kočjo na Vršiču. Z ozirom na ozko cesto se priporoča voziti na Vršič do vrha naše meje, tam naj se obrne ter vozi nazaj do Erjavčeve kočje, kjer naj se parkira na desni strani ceste. Tu bo navzoč član sportne komisije, na katerega se bodo mogli posamezniki obrniti v svrhu potrebnih informacij. Obenem se izletniki opozarjajo, da bo cesta na Vršiču za vožnjo navzdol in do zaprta do 2. popoldne. Dobro bi bilo, ako bi ponesli avtomobilisti s seboj mrzel prigrizek, sicer bo pa tajništvo Avtokluba itak obvestilo občinstvo Erjavčeve kočje na Vršiču o prihodu izletnikov, da bo isto za ta dan poskrbelo za zadostno zalogo potrebnih okrepčil. Ker je to prvi letošnji oficijelni izlet, ki ga priredi Avtoklub skupno s svojimi člani, si dovoljujemo iste vpludno pozvati, da se izleta v čim večjem številu udeležijo. Poleg prijetne družabne zabave se bo nudil udeležencem izleta med vožnjo po lepo speljani cesti, ki vodi na Vršič, tudi veličasten razgled na krasno gorsko panoramo (Škrlatic, strme stene Razorja in Prisojnika ter vitek Špič). P. n. članstvo vpludno prosimo, da prijavi svojo udeležbo pismenim, ustnim ali pa telefonskim putem tajništvu kluba (Kongresni trg 1-I.), najkasneje do petka 24. t. m. do 6. ure zvečer. Članom je dano na prosto, da povabijo na izlet razven svojev tudi svoje ožje prijatelje in znance.

Afrška vročina. Prejeli smo iz raznih krajev poročila, da je bila tu pa tam t. dni neznosna afrška vročina, tako v Ljubljani 32 stopinj Celzija v senci, v Celju 37 stopinj Celzija v senci itd. K temu Vam lahko poročam, da sem tukaj na svojem domu t. j. Kog. pri Sv. Boženi pri Središču ob Dravi, dne 13. in 14. julija konstatiral na soncu 58 stopinj Celzija, v senci pa 40 stopinj. Če primerjamo številke iz drugih krajev naše

Učite se pravilno kopati na zraku in solncu

t. j. nadgrnite dobro svoje telo pred solnčenjem tedaj, ko je telo suho, z



NIVEA-CREME NIVEA-ULJE

(olje za
masažo)

Oboje vsebuje — edino svoje vrste — se-tavljeno eucerit za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice, oboje potemljuje polt tudi pri oblačnem nebu. Nivea-creme Vas hladi pri vročini. Nivea-olje Vas varuje ob slabem vremenu mraza in s tem prehlajenja.

Nivea-creme Din 5' — do 22' —, Nivea-olje Din 25' —, 35' —
Pro-zvaja: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o.
MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 21.

banovine, lahko trdim, da je bila pri nas vročina največja. — Pri nas so po večini vinogradi, ki vsi spadajo k ljutomerskim gorcam. Pričakuje se letos izvrsten ljutomerski! Če ne bo kakih vremenskih nezdov, se lahko pričakuje izvrstna kapljica, kakor je zrasla v letih 1911 in 1921. Nič ne škodi, če zraate vsaj vsakih 10 let res kaj izbornega.

Na Dr. Krekovi meščanski gospodinjski šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične novo šolsko leto 1. oktobra 1931. Vsa pošnila in prospekti se dobe na šoli.

Nesreča motociklista. Dne 16. julija se je ponesrečil v Dolanah pri Sv. Barbari v Halozah g. Košir s soprogo, ko sta se vračala proti Pljuju. Gospod Košir se je precej občutno pobil, gospa pa je bila manj poškodovana. Vzrok je bil Kranjčev pes, ki se je zaletel proti kolesu. Želimo g. Koširju skorajšnega okrevanja.

Kaj vse žene ljudi v obup. V nekem kraju se je dogodil tale neverjeten, vendar popolnoma resničen dogodek. Vroče poletno solnce je bilo že davno za gorami, ko se je trojica fantov vračala iz nekega vinotoča »ubranu« **prepevajoč proti domu. Počasi je ta družica korakala ob šumljajočem potoku. Pa se ti na drugi strani potoka nekdo oglašal s krepkim »aufbiks«. »Kaj, ali boš to poslušal, da te nekdo izdaja, oziroma pred nosom dela konkurenco«, si je mislil en član te družbe, ki takega klicanja ne more mirno prenesti. Nak, to pa ne. Udrimo jo za njim. Par korakov nazaj, čez most, pa smo skupaj. Rečeno, storjeno. Iztrgal se je iz svoje družbe in jo mahnil v smeri, od koder je slišal »aufbiks«. Toda junaški »aufbiks« **ni bil tako neumen, da bi čakal. Kar zginitil je. Skoro bi jo bil pa izkupil na ta račun neki mirni pasant. In ker »aufbiks« **ni dobil v svoje pesti, ga je zgrabila silna jeza ter je prišedši domov poiskal steklenico z octovo kislino ter jo nagnil v samomorilnem namenu. Pa menda ne bo nevarno, ker je bil bolj mal požirek. Saj taka pijača se res ne priče, kadar so usta posladkana z vinsko kapljico. Revček pa čuti sedaj opeklino po goltancu. Torej iz jeze, ker mu je »aufbiks« **ušel, je hotel izvršiti samoumor. Drugič bo menda bolj pameten, ko se je prepiral, kako silno pekoča je octova kislina.********

RADI ODPOTOVANJA NE SPREJEMAM

STRANK OD 17. JULIA DO 1. AVGUSTA

ZOBNI ATELJE

FRANC HOLCHAKER — KRANJ.

Pobožala kačo, misleč da je mačka. Iz Sarajeva poročajo: V četrtek zvečer je šla devetletna deklica Marija Miličević po vodo na potok. Prišedši do potoka, je opazila v travi nekaj pisane. Marija je mislila, da leži v travi pisana mačka, bila pa je neke vrste kača, ki jo je vse polno po onih krajih. Pobožala jo je z levico, toda že v naslednjem trenutku jo je kača ugriznila v kazalec. Dekletce je vsa prestrašena zbežala domov, naka so jo odpremili v bolnišnico.

Gozdni in vaški požari ne prenehajo. Jugoslovanski listi so polni poročil iz najrazličnejših krajev naše države, ki jih je radi silne vročine in iz te izvirajoče suše zadela požarna katastrofa. Že večeraj smo poročali o silnem požaru na Psunju pri Novi Gradski. Po napornem delu se je posrečilo združenim gasilec in vojaštvu požar lokalizirati. Škoda gre v milijone, ker je zgorelo nad 1500 juter gozda. Veliki gozdni požar v Liki še vedno traja in so gasilci ter vojaštvo skoro brez moči.

Skrivnosten zločin na angleškem parniku. Orožništvo v starem Futogu je na zahtevo državnega pravdnštva v Novem Sadu začelo z vso vneto raziskovati tajinstven slučaj, ki ga bo zelo težko razjasniti. V četrtek zjutraj so našli v Stamoškega, ki ga je naplavila voda. Preiskava je ugotovila, da gre za 29 letnega Josipa Saunerja rem Futogu na bregu ob Donavi truplo neznanega iz Linca, ki je bil zaposlen kot strojnik na angleškem donavskem parniku »Britannia«. Sauner je dne 8. julija medtem, ko je bil parnik v polni vožnji, nenadoma padel s parnika in izginil v valovih. Parnik je takoj spustil rešilne čolne, ki so preiskali vso okolico, vendar Saunerja niso mogli najti. Slučaj je tem bolj tajinstven, ker je bil Sauner znan kot dober plavalec in bi se kot tak moral na vsak način obdržati nad vodo do prihoda rešilnih čolnov. Še bolj tajinstven zgleđa slučaj na podlagi zdravniške preiskave. Zdravniki so ugotovili, da truplo ne kaže prav nobenih znakov smrti radi zadusenja v vodi. Predno je Sauner padel s parnikovega krova, je bil najbrže že mrtev. Truplo Saunerja bo pregledala sodna zdravniška komisija.

Izredno pomenljiva knjiga za naše družine. Nova knjiga ima naslov »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah« **in popisuje veliko srečo in blagoslov, ki ga prinaša posvetitev družin presv. Srcu. Družine, ki so že izvršile posvetitev, bodo s hvalečnostjo brale, kakšen zaklad milosti so si pridobile s posvetitvijo. Družine pa, ki še niso posvečene, bodo po branju te knjige nestrpno pričakovale, kdaj se bo izvršilo vstoličenje Srca Jezusovega v njih domovih. Knjiga »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah« **je izšla v zbirki »Nebeške rože« **(izdaja stolni kanonik Alojzij Stroj) in stane elegantno broširana 15 Din. Naročila sprejema uprava v Ljubljani, Komenskega ulica 12. Lep-******

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vpludno naznanjam, da sem se preselil iz Vode v Trbovlje 2. v hišo g. Tratnika, kjer sem otvoril moderen salon, v največje zadovoljstvo vsakogar izvršujem trajno andulacijo z garantirano 5 mesečno trpežnostjo v poljubni frizuri za 100 Din vedno in navadno andulacijo, barvanje las, izdelovanje lasnih izdelkov, igralnih vsluži, negovanje rok, nog ter odstranjevanje kurjih očes, strizenje na fanta, masaže pranje glave, britje in električno strizenje las. Se priporoča damski, brivsko-frizerski salon.

Hutar Maks, Trbovlje.

šega, bolj koristnega in bolj pomenljivega darila za krščansko družino, kot je knjiga »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah«, si ne moremo želeti. Naj pride knjiga v vsako družino!

Pesmarica moških zborov, uredila A. Balatka in M. Simončič, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 36 Din. — To pesmarico toplo priporočamo našim moškim zborom zlasti še zato, ker vsebuje 25 večinoma novih zborov naših skladateljev, ki niso bili še nikjer objavljeni. Pesmarica je žepne oblike in prav priročna.

Samo tedaj potuješ brezskrbno na počitnice, ako si pred odhodom nabaviš

SHELLTOX

sigurna smrt vsemu mrčesu!

Nov način konzerviranja. — V nobenem gospodinjstvu, bodisi velikem ali majem, ne moremo biti brez konzerviranja. Ali gre za ostanke zelenjave ali mesa, ki naj se ob priliki porabi, ali pa si nabavimo večje množine sadja in zelenjave za oni čas, ko iste ne moremo dobiti sveže. Poizkusi konzerviranja z iztisnitvenjem zraka s pomočjo Vacuum-sesalke so si v inozemstvu na mah pridobili prijateljev v gospodinjstvu. Po tej metodi se lahko uporabi vsak kozarec, ki ima trdno se zapirajoč pokrov ter gumijaste obročke, ki ne propuščajo zraka. Kozarec se do roba napolni s stvarino, ki jo želimo konzervirati. Vsak kozarec se nato posebej opremi z dvema drug na drugem ležečima gumijastima obročkoma ter povezne nanj pokrov. Nato se koničasti konec cevke vtakne med oba gumijasta obročka ter pokrov z roko pritiska na kozarec. Istočasno se zrak s pomočjo nožne sesalke iztisne, dokler kazalec Vacuum-metra ne obstoji na reči črti. Sedaj je vsak kozarec sigurno trdno zaprt. Na ta način se vrši tudi mrzlo konzerviranje. — Novi, v promet došli aparat za konzerviranje »Beco« **bo brezplačno predvajan od sobote 18. julija do inkl. ponedeljka 20. julija 1931 od 4 do 7 popoldne v Ljubljani v hotelu Struclj, kjer dobi vsak potrebna pojasnila in informacije, nakar posebno opozarjamo svoje cenj. čitatelje.**

Uradniška posojila dala Belgrajska zadruga, Ljubljana, poštni predal 307.

Sanitol za razkuževanje za časa nalezljivih bolezni se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Zahtevatje le originalne steklenice!

Veliki živinski in kramarski sejem sv. Ane v Leskovcu pri Krškem se vrši letos v ponedeljek dne 27. julija.

Pri hripi, bronhitis, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zasluženju v nosu, sapniku in grlu, obolenju ušes in oči skrbite za to, da se žleodec in črevo večkrat temeljito izčisti z naravno »Franz-Josef« **grenčico. Sloviti strokovnjaki v zdravilstvu potrjujejo, da zelo dobro de »Franz-Josef« **voda trpečemu človeštvu pri rdečici in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. Franz-Josef« **grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.******

Pohištvo **ŽELEZNO MEDENO**
NAJSOLIDNEJŠE IN NAJCENEJŠE
ZAGREB **BARONA JELACIĆA 2** **Znaj**

Kranjska gora

Danes obhajajo ruski emigranti spomin na svoje tovariše, ki so pokopani ob cesti na Vršič. Slovesnost se bo vršila v Ruski cerkvi pod kočjo na Gozdu. Cerkvica je popolnoma prenovljena, popravljena in zelo lično ter priprosto opremljena, da je dostojen spomenik vojni žrtvam, katere so bili od sovražne države primorane, da so dale zanj svoje življenje. Sicer je pa teren proti Vršiču en sam velikanski grob in nihče ne more ugotoviti, koliko trupel je bilo v tem celim obešenem prostoru pokopanih. Isti dan popoldan bo gostom na čast v kočjo na Gozdu domača zabava. Obisk kočje je zelo zadovoljiv. Med tem, ko je bilo lani 12. jul. vpisanih 253 turistov, je zabeleženih letos v istem času 560 oseb.

Sezona je na višku. Nekaj gostov sicer pogrešamo, toda, če jih pride v dveh dneh toliko, kolikor jih je prišlo pretekla dva dneva, bo celo letoviše popolnoma zasedeno.

Novost za naš kraj je avtotaksi, ki vozi za prav nizke cene in se gostje vozila prav pridno poslužujejo, posebno Vršič je zelo privlačna izletna točka.

Okrajni cestni odbor je na predlog župana Lavtarija razširil na najnižjem mestu banovinsko cesto proti Ratečam. Delo se je izvršilo pod nadzorstvom g. odbornika Avseneka, ki je pokazal tukaj svojo sposobnost. Je sedaj prava prometna cesta in v dolžini okrog 300 m 8 široka. Pri delu so prišli na svoj račun brezposelni Ratečani, ki so imeli vsaj nekaj časa primeren za služek. Razširitev bi bila še v nadaljnjem odseku potrebna in apeliramo na okrajni cestni odbor, da bo imel zadevo pri prihodnjem proračunu v evidenci.

Pretekli ponedeljek so pokopali menda najstarejšo žensko naše občine. Umrli je v starosti 88 let bivša lastnica mlina in žage gospa Marija Tarman.

Maribor

Okrožni inšpektor dr. Schaubach je z večeršnjim dnem nastopil svoj redni dopust; nadomestja ga bivi okrajni glavar za Maribor desni breg I. Poljanec.

Naše pohorske postojanke imajo bodočnost. Mariborska koča, Pohorski dom itd. vse polno gostov in letoviščarjev. Prav veliko jih je iz Hrvaške, pa tudi iz Nemčije jih je nekaj. Še par hotelov bi lahko izhajalo tam zgoraj; pereče bo postalo to vprašanje gradnje hotelov z zgradnjo Pohorske vzpenjače. Zaslovelo bo naše Pohorje in divne njegove postojanke.

Maribor. Kako doznamo stopa vprašanje ustanovitve Mariborske družnice SPD z načelnikom dr. Seniorjem na čelu, kjer se udeležijo konference SPD. V mariborskih planinskih krogih prevladuje mnenje, ki ga bo zastopala omenjena delegacija, da naj se tudi za Ljubljano in okoliš osnuje posebna podružnica SPD. Vsem podružnicam na čelu pa naj bi bil nekak planinski svet, katerega bi tvorili zastopniki vseh posameznih planinskih društev. Takšno je stališče mariborskih planincev!

Prve letošnje melone so se pojavile te dni na mariborskem trgu; lepe in žlajane, po 15 do 20 dinarjev!

Gospodarska kriza v Mariboru je povzročila letos že okoli 20 poravnjav; na novo je sedaj uvedeno poravnalno postopanje nad imovino tukajšnjega trgovca Jos. Moravca. Aktivna znašajo 202.291,64 dinarjev, pasiva pa 398.825,67 dinarjev.

Veliko stanovanjsko hišo bo postavila Nabavljajna zadruga uslužbencev drž. železnice v Valvazorjevi ulici. Razen tega se bodo zgradili tamkaj tudi zadržni skladišni prostori. Predmetne parcele je kupila omenjena zadruga od Centralne banke za trgovino, obrt ter industrijo v Ljubljani v likvidaciji za 418.000 dinarjev. V skladišne prostore se bo lahko prevažalo blago po posebnem odcepju tračničnega tira pri koroškem kolodvoru.

Naša podružnica na Aleksandrovi cesti 6 (Prosvetna knjižnica) je dobrodušila zlasti inserentov ter naročnikov našega lista v meljskem ter graškem predmestju. Istolam lahko naročajo list, poravnajo naročino, naročajo inserate ter prejmejo vsa v delokrog uprave spadajoča pojasnila.

Uroda mariborske porotne dvorane. Obstoja načrt, da se dosedanjí prostori prejšnje porotne dvorane s sosednjimi prostori adaptirajo za preiskovalni oddelk. Dohod je zelo pripraven za stranke, enakalnice prostrane in primerna in tudi uniformiranost zaslišanecev bo v tem slučaju težko misliti na beg...

Dirija: Hajduk? Rezultat razbesimo drevi na afišni tabli pred upravo na Koroški cesti 1.

V končno fazo prehaja šahovski turnir, ki ga je organiziral dijaški šahovski klub. Stanje je po petem kolu sledeče: Bien, Konič 5; Vivosč 4; Knecht, Pavlin 3 (1); Šavli, Menček 2,5; dr. Asov, Holer, Vojrinec 2; Fras 1,5; Babič, Macarol 0,5 in Kovač 0. Od 27 udeležencev jih je izpadlo v prvem kolu 13. Danes ob 20 bo odločilna borba med nadarjenim šahistom Bienom in Koničem. Klubi...

K otvoritvi vodovoda pri Sv. Križu pojdejo danes vsi Mariborčani, ljubitelji naših lepih kozjaških postojank.

V smislu higijskih predpisov so izdelane nove šeparske stojnice na vojašniškem trgu; večeraj se je pojavilo prvokrat nekaj novih, prav čednih in okusno izdelanih ter urejenih. Po zašlugi naše tržne železne roke...

Lovske potrebe in prilike na Pohorju. V Ribnici na Pohorju, lovsko idealnem kraju, je sklicala agila tukajšnja lovska družina lovski dan. Zborovanje lovcv je otvoril inž. Milan Lenarčič, nakar je spregovoril poštvovalni in mnogo zaslužni predsednik mariborske lovske družine ravatelj Bogdan Pogacnik o društveni organizaciji in ciljih društvenega delovanja. Sledili sta predavanja znane lovskega pisatelja Kapusa in prof. dr. Fluđernika. Zanimive informacije sta dala v teku debate veleposelnika inž. Pahernik in Podlesnik. Lovski dan je krasno uspel.

Otvoritev strelšča strelskih družin v Podovi in Dogašah bo danes dopoldne; otvoritev se izvrši na zelo svečan način. Otvoritvi prisostvuje predsednik mariborske oblastne strelske družine polkovnik Putnikovič.

Izbere dovolj je bilo na večeršnjem velikiem trgu. Zlasti sadja je čezdale več. Samo hrušk dva voza brez tistih množin na stojnicah. Prodajali so: jabolka po 4—5 Din, hruške 4—6; pri breskvah se držijo cene še vedno zgoraj (20—24), ravnotako pri grozdju (24—28). Maline so se prodajale 6—7, grozdje 3—4. Tudi na stojnicah vse v živahnosti kupčije, ponujanja ter povpraševanja. Karfiola je bila po 1—5, sveže zelje takisto, buče 2—4, paradižniki 4—8, glavna solata 0,50—1,50, endivija 0,50—1,50, špinata 1, gobe 1—2, kumare 1—4, krompir 2, fižol v stročju kupček po 1, grah 8—10. Ob Koroški cesti je bilo za deset vozov raznih polj-

skih pridelkov. Tudi na perutninarskem trgu ni manjkalo zaželenih robe. Kokošk 120 po 30—50, piščancev 1410 po 20—70 (par), rac 80, gosi 32 po 30—40, puranov pa jedva 6 po 40—60. Slaninarjev je bilo 14; pripeljali so 30 zaklanih svinj.

Zvišana vozina za motorni čoln. Ob pričetku letošnje sezone se je prevoznina znižala, ker je Dravska plovnica bila mnenja, da bo zaradi tega frekvenca večja. Ker se pa to ni zgodilo, je bila Dravska plovnica primerana, da počenši z 22. t. m. zviša prevoznino na 4 Din za prevoz na otok ter na 5 Din za povratno vožnjo v Maribor.

Plaz kamenja se je vsul v kamolomu pri Reki; pri tem se je ponesrečil 39 letni Matevž Gnezda ter zadobil težke poškodbe na hrbtnici. Odpremil so ga v mariborsko splošno bolnišnico.

Nesreča 4 letnega dekleta. Justina Sternad, štiri letna posestnikova hčerka, se je v trenutku, ko ni bilo nikogar v bližini, nagnila preko vozika ter padla na tla. Deklece si je pri padcu strlo levo roko pod laktom. Staršem se priporoča več nadzorstva pri deci.

Ni kaj dobrodošli zavarovalni agent. 50 letni Mirko S. iz Ljubljane je prišel k nekemu mariborskemu obrtniku ter mu pod pretežbo, da mora nujno na vlak, izvalil vsoto 5000 Din. Dejal je, da ima 10.000 Din vloženi pri neki mariborski hranilnici, katerih pa ne more dvigniti zaradi vezanosti na enomesečno odpoved. Za jamstvo mu je nato izročil res hranilno knjižico pod zagotovilo, da prejme izposojenih 5000 Din tekom 1 meseca. Potem ko je dotični obrtnik čakal zamaš 14 dni po preteklem času, se je podal na omenjeni denarni zavod, kjer so mu dejali, da je v tej knjižici vložnih samo 20 Din. Mirko S. je torej iz 20 Din napravil 10.000 Din. Priznava vni in se sklicuje na stisko, v kateri se je nahajal. Izročili so zadevo sodišču.

Z dinamitnim nabojem je ravnal neprevidno 26 letni delavec Lovrence Segula iz Brezna, pri čemer mu je odtrgalo levo roko. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Zobozdravnik dr. Dernač v Stolni ulici 1-II zopet ordinira.

Celje

Mestno načelstvo celjsko opozarja hišne posestnike, da je dne 1. julija t. l. zapadel v plačilo tretji obrok samostojnih občinskih naklad (najeminski vinar, kanalska pristojbina in vodarina) za tekoče leto. Stranke, ki so s plačili v zaostanku, se pozivajo, da zapadle zneske vplačajo pri mestni blagajni celjski najkasneje do 15. avgusta t. l. v izogib eksekutivnemu postopanju. — Mestni načelnik: dr. Goričan.

Priobčitev vojnega razporeda. Občinski urad Celje okolica razglasa, da se vrši vsled naročila komandanta vojnega okrožja in komandanta dravske divizije priobčitev vojnega razporeda v nedeljo, 26. t. m. ob 6 jutraj pri občinski hiši v Gaberju. Osebno morajo priti vsi vojaški obvezniki rojstnih letnikov 1881 do 1909, ki so pristojni v občino Celje okolica in vsi v občini bivaajoči lastniki konjev, mežgov, volov, osebnih in tovornih avtomobilov ter motociklov, brez ozira na pristojnost. Vojaški obvezniki morajo prinesiti s seboj vojaško izpoved, lastniki tovornih in osebnih avtomobilov pa nove evidenčne številke. Proti vsem onim, ki bi neupravičeno izostali, se bo uvedlo kazensko postopanje po vojaškem kazenskem zakoniku. Nevednost o tem razglasu ne opravičuje.

Redni sestanek Gledališke družine in Krekove mladine bo v ponedeljek ob 8 zvečer v mali dvorani Ljudske posojilnice.

Zveza služkinj priredi v ponedeljek 27. t. m. izlet na Smihel nad Laškimi Odomi ob 7.15 z jutranjim vlakom iz Celja. Ob pol 9 se vrši pri Smihelu sv. opravilo. Zveza prosi vse gospe, katerih služkinje bi se rade udeležile izleta, naj jim dajo ta dan prosto.

Zobozdravnik dr. Stane Vrhovec ne ordinira od 12. do 26. julija t. l.

Sport. Danes popoldne ob 18 se odigra prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in prvakom celjskega okrožja SK Atletik. Ker sta v zadnjem času oba kluba dosegala proti drugim klubom zelo dobre rezultate (SK Celje: Zelezničarjem 2:1 in SK Atletik:SK Mariboru 3:2), pričajo o dobri kvalifikaciji obeh moštev. Obeta tekma biti zelo zanimiva, zlasti ker oba kluba že dolgo nista pomerila svojih moči v medsebojni borbi. Priporočamo samo igralcem obeh moštev sportsko obnašanje, predvsem pa občinstvu. Tekma se igra na igrišču Atletikov pri Skalni kleti. Kot predtekma se bo vršila tekma rezerv obeh moštev ob 16.30.

Koni ga je brcnil. V sredo, dne 15. t. m. je v Selu pri Slivnici 28 letnega posestnika Gubenska Vida brcnil koni s konim v trebuh in ga zelo težko ranil. Prenevali so ga v javno bolnišnico v Celju, a vkljub hitri pomoči zdravniki nimajo dosti upanja, da bi okrevaj.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za duhovnike v zavodu sv. Stanislava se prične v ponedeljek, 20. julija zvečer ob 7 oziroma ob 8. Vadij jih bo g. p. rektor Franc Tome D. J.

šenje občinstva, ki je navzlic pozni sezoni napolnilo dvorano, stopnjevalo od točke do točke...

Ker pa aplavz po končanem sporedu ni hotel prenehati, je nastopil še kvintet sestojel iz solistov: bratov R. in A. Petrovič, V. Štibernica, A. Šulca in M. Jurga, ki je predvajal Marinkovičovo »Na Adrijco in Prelovčovo« Zapoji mi... Viharni aplavz, ki je sledil temu nastopu, je pričal, kako je občinstvo navdušeno.

Jugoslovanski pevci odnašajo iz Prage zaslužen uspeh, kakor si ga morejo tu pridobiti le najboljše pevske zbori. A nam je zapustil njihov obisk najlepše vtise in spomine, ki bodo ostali neizbrisni v naših srečih.

Česke slovo, z dne 23. jun. 1931.

Zbor, ki je razmeroma majhen, je bil ustanovljen pred osmimi leti, večinoma iz samih začetnikov. Znal si je za pridobiti zvočne glasove, ki so v resnici prednost zbora. Za tenorje je posebno značilna njihova skoro altovski pobarvana mehkoča, basi pa so krepi in polni ter nikoli sirovi. Zvočnost zbora je lepo izravnana, vsak glas zase povsem izenačen. Kljub temu pa tehnična izvežbanost ne sili v virtuoziteto. Ves način podajanja je priprost in naraven, nikoli izrazito artističen.

Zelo smo hvaležni, da je bila izvajana tudi skladba našega rojaka in nositelja slavne rodniškega imena A. Försterja, ki je vse svoje življenje in vse svoje skladateljske sposobnosti daroval Slovincem. Zapeli so nam njegov humoristični ali vendar s polno umetnostjo in izvrstno karakteristiko spisan zbor »Spake na temo iz slovenskega basništva. Srednji del so tvorili solospeli, ki sta jih lepo in izrazito zapela solista A. Petrovič in Milan Jug, a na klavirju ju je spremljal prof. A. Ravnik. Po

Slovenska Bistrica

Naš novi župnik. Na Vidov dan je zaživila Slovenska Bistrica v novopomladnem življenju. Zapele so vasi spodaj svojih zahvalni »Tebe Bog, mi hvalimo«, zaigrale so kot bi jim božji sel z neba dostavil najčastnejšo diplomu in nakazal najvišjo nagrado. Zagibali so se klanci ob pohorskem pobočju, hotele se za trenutek premakniti dolji do župnišča v objem novega mestnega župnika. Res svetela je vsa župnija, ko je v njo bliskovito šinila vest, da so prošnje do neba in do nadpastirja uslišane. Imamo za stalno klicatelja k zvezdam v osebi provizorja g. Ivana Solinca. — Novi mestni župnik Ivan Soline je bil rojen 15. rožnika 1897 v Toniku, župnija Sv. Jurij ob juž. žel. Osnovno šolo je pobjahal v Blagovini. Gimnazijo je študiral v Celju, čez zadnja dva razreda z maturto je naredil izpit po vojni v Mariboru. Oficirsko šaržo, v vojni dobljeno, je zamenjal s častjo mašnika Gospodovega. Kot solničnica, vse življenje v voljo božjo obrnjena, je vstopil v mariborsko bogoslovje. Kot zvesti otrok Marijin je po zaobljubi pel 8. julija 1923 novo sveto mašo na podružnici sv. Marije v Dobju. Njega pastirska služba se od 1. avgusta 1923 razvija v Slovenski Bistrici. Mlad je sicer, a prilepiti mu je kolek visoke vrednote. Saj je v osmih letih vsem vse postal, da vse s srečo oklji. Mil kot solza veselja, značaj čist kot kristal. Ljubav do cerkve, delo za mladinsko prosveto, pa skrb za bolnike, to so najsvetlejši žarki v okviru njegovega opisa. Venčanemu že zdaj z nenavadnimi uspehi se mu bo njegova delavna bodočnost med ovčicami, ki hočejo biti v njegovih rokah, stopnjevala vedno bolj in bolj. Kot neugasljivi kres bo naš gospod Ivan Krstnik molil in delal, bo med nami trpel in še več potrpel, da posveti sebe, da ukloni svojo čredo svetli luči Slomškovi... Prijatelji, Bog živi, Bog čuva, Tebe in Tvojo župnijo!

Slovenjgradec

Za prestop v katoliško vero sta zaprosila g. Aleksej Hirschler, direktor pri tvrdki Steiner in sinovi ter njegova žena Erna, do sedaj pripadnika pravoslavne vere.

Tatvine in vlomi na dnevnem redu. Zadnje tedne je bilo zopet pokradeno pri raznih posestnikih v obč. Legen, Podgorje in Pameče. Vse vlome in tatvine sta izvršila že dobro znana tatova, kar se

Zobozdravnik Dr. Jože Pice

v Slovenjgradu

od 19. julija pa do 30. avgusta t. l.

ob ponedeljkih in torkih ne ordinira.

potrjuje s tem, da so jih domačini prejšnji dan videli postopati v bližini bivališč. V tem slučaju sta pokradla vsem oškodovancem nad 1500 Din vrednosti na raznih življenjskih potrebščinah, obleki in denarju v gotovini. Umetnost bi bilo, da bi prebivalci sami potepuha prijeli kadar ju zapazijo v bližini svojih bivališč.

Ruše

Procesija. Tudi pri nas pripeka vročina, a dežja ni in ni. Da bi nam ga Vsemogočni poslal, se je zbrala verna srenja in šla v procesiji k svetemu Arehu na Pohorju, na svetnikov god, prosit pomoči od zgoraj. A naš trud ni bil zastoj. In vera v pomoč božjo se je pri ljudestu poglobila!

Kopališče. V tej neznosni vročini si hodimo Rušani hladiti svoje ude v Dravo. Zlasti se zbere ob Dravi mladeži obojega spola, ki čeblja in se zabava, da je veselje. Seveda bi nam naša občinska uprava zelo ustregla, ko bi dala postaviti ob Dravi kabine za shranjevanje obleke, da ne bi mogli razni zlikovci preiskovati naših žepov, a žal »nema pare«. Zato bomo kopalci sami poskrbeli za varnostno službo.

Šola. Dela na naši novi šoli vidno napredujejo. Impozantna stavba gre v svoji dograditvi h koncu. Novost pa bo poleg vsega za nas otroški vrtec, ki ga otvorimo tudi v jeseni.

Društveno življenje. Zdi se kot bi katoliško izobraževalno društvo spalo. Toda ni tako! Nabiramo si le novih sil, da bomo v zimskem času tem bolj delali. Na vidiku je tudi ustanovitev fantovskega odseka. — Društvena knjižnica je za naročena na knjižne zbirke Jugoslovanske knjižarne. Člani, pridno segajte po njih, da ne bo knjižničarka v tej splošni brezposelnosti tudi brez posla!

Murška Sobota

Rekordna vročina. Najhujša vročina je dosegla 42° C. Take vročine Sobota že leta sem ni imela.

Arretacija. V četrtak je orožnik pripeljal v Soboto dva tulca, ki sta bila aretirana na madžarski meji.

Smrt šolarja. V Bakovcih so v petek pokopali devetletnega šolarja K. Bartalana. Postal je žrtev pljučnice.

Tobak v skalju. V Vuči gomili so našli v skalju mizarja K. 370 pakeljev tobaka. K. pravi, da za tobak ni vedel.

izčrpanem programu je zapel še pevski kvintet, ki nas je s svojim izčiščenim podajanjem in neprisljnim nastopom spominjal na priljubljeno »Kytarye praškega Hlahola, ter žel posebno srčno odobranje.

Glavna pozornost je bila osredotočena v zborovodjo A. G., ki se je izkazal predvsem kot izborni strokovnjak za glasovno šolanje, ter kot vester in preudaren dirigent...

H. D.

»Národní politik«, z dne 23. jun. 1931.

Pevski zbor »Grafika« iz Ljubljane je potrdil pevoljubje Slovincem. Na jugu pravijo, kadar se snidejo štirje Slovinci, nastane zbor. Tu pa gre za 25 pevcev, tiskarskih delavcev iz Ljubljane, ki so ustanovili svoj zbor že pred osmimi leti z namenom, da bi širili ljubezen do petja in glasbe med tipografi. Od ustanovitve vodi zbor prof. A. G., izkušen zborovodja, ki pravilno presoja, kaj je primerno za zbor in kaj ni. Pri izbiri skladb se izogiba ekstremnim skladbam, kakor tudi onim, ki so namenjene plitvi zabavi. Dirigira priprosto, a izrazito. Zbor je obdarjen s krasnimi, zvočnimi glasovi od prvih tenorjev do drugih basov, je izravnana in disciplinirana, čist v intonaciji, jasen v izrekih, krepek v ritmu, prijeten v melodiji, ter mu niso tuji niti dramatični naglasi... Premlov »Moj mu blagoslov« se odlikuje po izvrzmem stilu... Solo pesmi sta pela baritonist g. Petrovič, ki je nastopil s krasno pesmijo H. Sattnerja »Zaostali ptiči in Gerbičovo »Pojdme na prejš« in tenorist g. M. Jug, ki je z nežnim prednašanjem podal razpoloženje Lajovičeve skladbe »Mesec v izbi«. Klavirsko spremljavo je oskrbel prof. A. Ravnik. Prav tako navdušeno, kakor so slovenski pevci peli, so bili tudi sprejeti od praškega občinstva.

Dr. Jar. B.

Karitativno predavanje v Marijanišču

Karitativno predavanje priredi družba sv. Vincencija Pavelskega danes popoldne ob pol 3 v Marijanišču. Ob 2 bodo litanije v kapeli, nato predavanje. Predaval bo stolni kanonik dr. Kliner Tomaž o predmetu: »Sodobna karitas«. K temu predavanju vabimo poleg članov Vincencijevih konferenc in članic Elizabetinih konferenc vse prijatelje in prijateljice krščanske dobrodelnosti. Svetel zgled velikega vzornika, sv. Vincencija Pavelskega, čigar praznik obhajamo danes, naj v nas iznova zaneti ogenj krščanske ljubezni!

Prav zdaj, pri neznosni vročini, je težko prenašati kurja česa. Potrudite se v kopališče hotela »Slon«. Strokovnjak jih odstrani brez bolečin in krvavenja. Stane samo 8 Din. — Odprto vsak dan od 7.30 do 18.30; ob nedeljah samo dopoldne.

Ptuj

Jugoslovanska provinca oo. minoritov bo imela dne 21. t. m. svoj kapitel in volitve provincijala ter samostanskih predstojnikov v ptujskem minoritskem samostanu. Iz Rima je dospel te dni generalni tajnik reda p. Timotej Brauchle, ki mu je poverjena tudi vizitacija cele province.

Društvo »Ljudska kuhinja in otroško zavest« v Ptujem je imelo dne 16. t. m. svoj občni zbor s predavanjem č. g. Vrbaniška iz Dola pri Hrastniku o racionalizaciji dela. Po izredno poučnem predavanju so sledile volitve novega odbora, za čigar predsednika je bil izvoljen g. Ivan Brumen. Upati je, da se bo delovanje tega društva poživilo zlasti med tukajšnjim delavstvom, ki se doslej ni skoraj nič zanimalo za ustanovitev ljudske kuhinje in otroškega zavetišča, ki ju delavski krogi krvavo potrebujejo.

Ljutomer

Angel božji je utrgal rožo na Gospodovem travniku in jo presadil na nebeške livade. Saj je dozorela v trpljenju. Stojanov Zdenko je bil ta roža, čigar zemeljske ostanke smo v petek položili k večnemu počitku v Rajhovo grobnico. Ko se dr. Stojanova družina preseli v Celje, prepeljejo je tudi Zdenkovo trupele. Lansko leto je še vesel obiskoval drugi razred ljudske šole, septembra se je nekoliko poškodoval na nogi, katero so mu radi tega amputirali, prišel je zraven sarkom in zahteval mlado življenje. Vzgladno je prenašal trpljenje do konca. Veličasten pogreb je bil izraz vsesplošnega sočutja. Mir Zdenkovi duši, preostali rodbini naše sožalje.

Krst ljutomerskih ulic se je izvršil na zadnji seji občinskega odbora. Glavni trg je postal kralja Petra, Miklošičev in Stari trg sta ostala. Ulice nosijo imena znamenitejših oseb iz ljutomerske zgodovine. Ne manjka Aleksandrove, Koroščeve in Jeruzalemske ceste. Sedaj dobimo še ulične in hišne tablice in številke.

Brežice

Nova maša v Sromljah. V nedeljo, 12. t. m. je pel g. Petan Ivan svojo novo mašo. Slavnostni govor je imel č. g. Jože Pečnak, župnik v St. Jurju ob Taboru. Petje na koru je oskrbel domači pevski zbor, pomnožen z drugimi pevci. Gostov na novi maši je bilo nad 100 iz vseh slojev. Mariborski bogoslovci so s svojim orkestrom in pevanjem lepo povzdignili slavnost.

Novi grobovi. V petek so izročili materi zemlji gđc. Milko Zorkotovo iz St. Lenarta, ki je v najljepši življenjski dobi — 24 let — po daljši boleznimi mirno zatisnila svoje oči. Kot svojo članico jo je spremlila k večnemu počitku dekliška Mar. družba v Brežicah z zastavo. Pri sprevodu in na grobu je igrala godba iz Loč. Naj v miru počiva, svecem pa izrekamo naše sožalje.

Vojnik

Zid na pokopališču. Že pred leti je sedaj že rajni gospod dekan opominjal lastnike grobov ob zidu na severni strani na nevarnost, da se bo zid, vsak čas podrli, pa vse zaman, naletel je na gluha ušesa. Cesar se je bilo bati, to se je zgodilo lansko leto par dni pred praznikom Vseh svetnikov. Zid na pokopališču se je podrli. Sedanji gospod župnik je že tudi prkarat opominjal, pa tudi brez uspeha, vedno naleti na gluha ušesa, tako je že od praznika Vseh svetnikov v zidu na severni strani večja odprtina, katera pač nikakor ni v ponos vojniškemu pokopališču oz. lastnikom dotičnih grobov. Sedaj v sezoni se vozi akoci Vojnik jako veliko tujecev, kateri vidijo to odprtino, ki je v sramoto Vojničanom. Zadrži ob priliki pogreba g. Kostanjevca so tudi pogrebci z nemalim začudenjem gledali to odprtino, ki močno kazi lepoto vojniškega pokopališča. Čut do naših rajnih zahteva, da imamo vedno grobove lepo urejene, tako pa je že prkarat g. župnik opominjal, pa klub temu ni nič. Ako kdo ne misli dati zidu popraviti, naj bo vsaj toliko prijazen, pa to sporoči g. župniku, bo pa on to naredil na svoje stroške in potem dal prostore drugim na razpolago. Potem vsaj tuji ne bodo ob raznih pogrebi zmajevali z glavami in se vojniškemu pokopališču posmehovali.

Stari trg pri Ložu

Za osuševanje loške doline se je ustanovila zadruga (ker je tukaj ali preveč ali premalo vode). Posestniki parcel v jezeru bi radi odpravili pašo v jezeru, ker imajo od plačevanja davka za osuševanje in regulacijo v jezeru le malo koristi, ako jim drugi tam takoj po košnji pasejo. Živina napravi vdrtine, škoduje košnji prihodnjega leta in ob suhih letih bi bilo celo upanje na drugo kosnjo, če se odpravi paša. Ali ne bi moglo občine in oblasti tega urediti?

Zadnjo nedeljo je imel tukaj 4 govore v cerkvi in dvorani o katoliški akciji njen tajnik gosp. duh. svetnik Jan. Kalan, ki je odpral oči in zbujal vest zaspanim vernikom.

Za tujski promet v naših, pokrajinski izredno lepih in zanimivih krajih, je bilo dosedaj bolj slabo poskrbljeno. Podjetni trgovci in župan gosp. Lad. Kržič, ki je prevzel Rosinovo posestvo v Pudobu, pa je preizdal poslopja v hotelsko podjetje, ki ima zelo lepo lego, 12 sob za tuje, izborno kuhinjo, velik vrt, priliko za čolnarjenje, vedno sveže ribe in rake, pivo i. dr., prijetno verando, 3 kopalne kabine, toplo in mrzlo vodo in prho, avtogarajo in — kar je posebno važno — prav zmerne cene. Zato je privabil k otvoritvi tako številne obiskovalce in so zavohali letoviščarji hitro lepo priliko ter jo porabili. Ali ne bi mogel kdo (morda občina) odpro-moči tudi veliki potrebi po prostem kopališču? Kajti nam, ki nas je nad 5000, vselej, ko je najbolj vroče, prepove občina kopanje na prostem!

Kako se je odrezala „Grafika“ v Pragi

Ker nismo mogli nabrati toliko denarja, da bi vzeli s seboj svojega poročevalca, so bila poročila o naši turneji v slov. listih zelo skromna. Vprav pomanjkanje poročil pa je bil vzrok, da so bila doma mnenja o našem uspehu v Pragi in drugod deljena. V tem pogledu sem še isti dan, ko sem se vrnil domov, čul razna namigavanja. Vem, da ste se jim Vi dragi pevci, ki ste bili v Pragi deležni tako viharne odobravanja, kakor le malo zborov pred Vami, pomilovalno smejali, vendar mislim, da je prav in pošteno, ako objavimo ocene, ki so med tem prišle. Naj vam bodo v zadoščenje, obenem pa bodrilo za bodočnost!

»Veleslavine«, z dne 26. jun. 1931.

Koncert pevskega zbora Grafika... je sijajno uspel.

Grafika je razmeroma mlad zbor, ustanovljen šele pred osmimi leti. Zato tembolj presenečajo zmoglosti zbora, ki ne pričajo le o veliki marljivosti članov, njihovi umetniški nadarjenosti in ljubezni do petja, temveč tudi o usmerjenem stremljenju njihovega dirigenta, ki je znal v tej kratki dobi privedi zbor do umetniškega cilja...

Ze način, kako je Grafika zapela naše narodne himne, pričča, kako se zna ta 25 članski zbor uveljaviti in, da stoji na visoki umetniški stopnji.

To so pokazale tudi vse nadaljnje pesmi, ki jih je Grafika zapela s krasnimi glasovi in tudi z umetniškim razumevanjem tako, da se je navdu-

„Kmetijske brambe“ na Koroškem

(Dopis)

»Landbund« ali »Heimatbund«, prvo ali drugo, to je postalo za pristaše okoli g. Sumija mučno in ujnjo geslo, odkar je doživel na Koroškem dokaj prosluli »Landbund« veliko in nepozabljivo blamažo v Sinči vasi, v slovenski Podjuni. Od tega časa vznemirja našo gospodarsko in politično razkosano ljudstvo agitacija za najmlajšo obrambno formacijo, ki ima stanovsko haljo, ki pa izhaja iz masčevalnosti »landbundovstva« napram »Heimwehru«, ki se je pred letom prvič v Sinči vasi postavila odločno proti nekdanjemu rešitelju domovine in proti lastni matici, t. j. stranki Kmetijske zveze. Še isti večer po razbitem shodu v Sinči vasi so se naš znani Zilan in vodja g. Sumi in drugi voditelji na —i, —ič in —ig opogumili ter izstopili iz »Heimwehra«, iz one organizacije, ki so jo ustanovili — za katero so prisegli iti v junaško smrt, in pričeli s kmetijskimi brambami. Izolirani od mlajših sil heimwehrovskega gibanja, ki se je jelo razkrajati in iskati solidnejše podlage, ki je izrinilo prezelencarstvo, morali so iti nova pota. Tako je v igred prinesla z drugimi neprilikami tudi te nove cvetke iz vrčev »kmetijskih« politikov Kmetijske zveze med koroške Slovence. Če se pregleda zborovalni koledar »Landbunda«, se očividno vidi, da je prvi naval namenjen slovenskemu ozemlju Koroške, kjer upajo spraviti k moči najmlajšega političnega otroka med nemškimi in neslovenskimi Slovenci. Začenjalo je se iz podcelovške okolice, obenem na Zili in v Labudski dolini, odkoder se organizirajo zborovanja centralno napram Rožu in Podjuni.

Kakor prejšnje obrambne organizacije, tako je tudi »kmetijska bramba« napram Slovincem v efektu le kulturnobojna in politična. Nositelji misli so zopet učitelji, srednji in višji uradniki v okrajnih trgov in okrajnih sodnih, gostilničarji, lesni trgovci in potem šele bojevitije posestniki, vsi nezadovoljniji in sprti s krogi okoli »Heimatschutz«. Sicer se za lepše kaže hlinjena volja, z ozirom na Slovence najti med obema skupinama skupno platformo, toda seme sovraštva je bilo preobitno. In kmetijske brambe ravno s to sprtijo skušajo tudi loviti slovenske fante v svoje vrste. Kakor kaže, imajo večje smolo kakor kedaj. Širijo le krik in nestrpnost v kmetijsko prebivalstvo, ki pa je vse politične begarije že davne sile. Če je Sumi na prvi glavni skupščini kmetijskih bramb v Velikovu kot glavni govornik (zborovanje je vodil ekonomski svetnik in načelnik bramb Zepej Glantschnig iz Vovbr) spodbujal, da imej kmetijska bramba prvi nalog, stati s »puško pri nogi« na straži pred vami proti boljševiziranju prebivalstva, izgleda danes, in tako umejo borni kmetje njih bojevitost in krik od revolucionarne strani, da hoče kmetijska zveza zbuditi kmetijsko prebivalstvo s silo k dejanskemu uporu, kar se drugače imenuje boljševiziranje. Landbundovski časopisje prinaša v zadnjem času grozeče in hujšajoče članke in kaže po svojih shodih skrajni radikalizem. Merodajni krogi se tolažijo, češ, ta krik in močna gesta nista nerna.

V Smohorju na Zili je Glantschnig govoril pred brambovcimi močne besede o povratku k naravnemu gospodarjenju, redukciji davkov, ukinitvi eksekucij, in shod je izvenel v objubo, da na en mgljaj vsa Zila maršira, kakor je že enkrat pokazala, ko je šla braniti domovino. V Trgu ob Osojskem jezeru pa je na enem teh zborovanj bil stavljen predlog, da se s 15. julijem ukine plačevanje davkov, kar je landbundovski list prinesel debelo tiskano. Poročilo o organizaciji bramb je podal na prvi skupščini v Velikovu, nadučitelj Maklin, oni pedagog, ki je avtor borne »Začetnice« za uktrakvistične šole na Koroškem. Posebnega ni smel povedati delegatom in ni mogel. Precej nato so v Rožku kot upadni točki v Rožno dolino z beljaške strani ustanovili brambo. Navdušil jih je Teppan iz slovenskih Gozdanj, češ, le pomoč od spodaj, samopomoč danes pomaga, kakor se povsod suče govor okoli gesla »pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«.

Zanimivo je bilo v Grabštanju in v Pokrčah, starih domenah landbundovstva, kjer sta marca inž. Tauschitz in posestnik Adlassnig prišla k ustanovitvi brambe. Do tega dne je bila vsa okolica organizirana v znanih formacijah »Heimatschutz«. Tokrat sta obe krajevni skupini na pobudo imenovanih sklenile sneti staro firmo »Heimatschutz« in od tega dne plove okolica pod novo firmo »kmetijskih bramb«.

Prvič in uniformirana je nastopila bramba v Celovcu na letni deželni skupščini stranke »Kmetijska zveza«, ki jo je vodil Sumi in so za stafažo vzeli 150 brambovcev v dvorano za okoli bandere. Nosili so zelenkaste bluže, sive klobuke, mesto zvezdic na ovratniku tri zlate klase in zelene trake

na rokavih, trebušni in naramni pas. Stranka je poročilo obrambnega odseka (Glantschnig) kajpak odobrila in prvič v skupščini govorila o razmerju napram kmetijskim brambam. Izjavila je, da bo gibanje z vso močjo podpirala. Splošno se je poudarilo nepolitično pomembnost militarne organizacije, koje najnevarnejši konkurent je danes na Koroškem postala formacija nacionalnih socijalistov, ki pa se za enkrat uveljavlja samo v mestih.

Ze sredi marca se je pokazala nova bojevitost v Svečah sredi slovenskega Roža, ki ji je bil duša Feinig. Govoril je zopet Teppan in drugi o krizi in želji, da postane vaška bramba vzor za celi Rož, ter o likvidaciji »Heimatschutz«, ki je zboroval v sosedni Bistrici.

Ze aprila so v Vernbergu sklenili ustanovitev brambe, še prej pa so Zilani dobili nove podružnice. Ze 2. maja je žel Sumi splošno slavje na zvezini glavni skupščini stranke v Welsu.

Med tem se je za pokrepitev brambovskega gibanja organiziralo še mladinsko landbundovski skupino »Junglandbund«, pri nas znano pod imenom »Jugendbund« s pozivom: »Vsi v kmetijske brambe«.

10. maja so poživili organizaciji v Lipi pri Vrbi, 17. že v Podgorjah v Rožu, od tukaj pa so se vrgli zaporedoma v binkoštnih praznikih na St. Jakob in na Bilčovs, kjer imajo Slovenci močno pozicijo. V St. Jakobu se je produciral Mačič iz Sveč, in se hudomušil čez kranjske klobase, ki pa jih imajo po deželi sicer radi.

In tako bo šel najnovejši rumel naprej. Povsod iste fraze in nemirnost. Prav je, da so javne izvenlokalne prireditve do 15. novembra prepovedane.

Tako sledi en političen naval na slovenskem Koroškem drugemu tekom zadnjih let. Nikjer ni denarja, za te obrambne politične tvorbe in potvorbe pa ga imajo. Pa bodo Slovenci tudi to prestali na svoji solidni in zmerni poti. —es—

Škofia Loka

Velika zgodovinska razstava bo v Škofji Loki v dneh od 15. do 24. avgusta 1931. Priredi jo odbor Opleševalnega društva. V ta namen bo zbral vse pomenljive predmete, ki so zanimivi v zgodovinskem in lokalnem oziru, in to od korporacij, kakor tudi od posameznikov. Zato naprošamo javno vse zainteresirane, da podpro to važno akcijo. Vse predmete bodo lastniki dobili nepoškodovane nazaj. Razstava bo najbrž v zunanji uršulinski šoli. Iste pred-

Dr. Ivan Hubad
zobozdravnik v Škofji Loki
zopet ordinira.

mete bomo razstavili tudi na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 28. avgusta do 8. septembra t. l., če nam bo uprava dovolila prostor.

Novo letno športno igrišče se je otvorilo na travniku ob Selsčici med Škofjo Loko in Staro Loko. Fantje pridno vadijo nogomet, v kratkem se bodo začele še druge moderne igre. Fantje, ki se zanimajo za šport, oglasite se na našem travniku.

Letoviska sezona je pri nas vprav sedaj na višku. Poleg številnih ljubljancev in drugih Slovencev nas je obiskala za dalj časa tudi kolonija ferijalk iz Hrvaške in Srbije.

Iz raznih krajev

Iz spodnjega Posavja brežiškega okraja. Okr. načelstvo prošilo vsi dohromileščji; naj ne dajo dovoljenja za razne veselice s plesom in vaemogčim. Ni je skoraj nedelje, da bi ne bila po ena in več veselice, ki trajajo od nedelje popoldan do ponedeljka jutraj. Mladina se nam pri tem moralno in fizično pokvari. Po veselici ni za nobeno delo, fizično hira — ali je kje na kmetih toliko tuberkuloznih kot ravno v tem kraju — denar po nepotrebnem zapravljajo. Ali ni v tem žalostna ironija: Toča nam je dvakrat pobila polja, suša vse suši, pred cerkvijo se je jutraj preklicalo veliko rubežev radi davka, zraven pa se pleše in kolne celo noč, da tudi tisti, ki res potrebujejo nočnega počitka, ne morejo počivati radi trušč in nemira.

Hoče. Ali ste že slišali? Imamo novo Gospodarsko Zadrugo, ki je vzela v našem prostoru pri g. Božičku pri cerkvi. Komur je kaj na tem, da bo lažje in dražje prodal in ceneje kupoval, naj pristopi. Sami si bomo pomagali pri cenah. Včeraj se je prodajalo že meso po znatno nižjih cenah. Kdor želi pristopiti, naj se zglaši pri g. Antonu Novaku, načelniku, ali pri tajniku g. Ediju Sternu v Spodnjih Hočah.

bene suhe veje, nobenega krivega drevesa. Sploh očitna znamenja, da se Švicarji za svoje drevje precej bolj brigajo in da jim tudi brez dvoma prinaša mnogo večje dobičke, kakor našim poljedelcem. Tukaj bi imeli našo podjetni sadjerejci, ki jih je v zadnjem času vedno več pri nas, kaj gledati in se kaj naučiti.

In švicarska polja! Dvomim, da bi bila vsa ta obilna, plodovitna rast odvisna le od zemlje same, gotovo je treba tudi pridnih rok, zdravega duha in smisla za napredek. Zlasti smisla za pravo obdelovanje zemlje, pa za pravilno gnojenje. Niti enega slabega pašnika, niti ene same zanikerne njive nisem videl od vsej prog. In kakor že rečeno, po vseh njivah in travnikih so nasajena sadna drevesa. In spet sem se čudil, da je pod drevesi rastla prav tako gostá trava, na prav tako vse druge rastline, kakor žita, fižol in krompir, zelje in korenje, kakor kje na prostem. Prav nič zaostanka v rasti, nič znamenj, da bi drevese s svojo senco kaj škodilo kulturam, kakor marsikdo pri nas s skrbjo poudarja, kadar je govor o njem.

Potem tujski promet. Kaj bi o njem! Svica je ime, ki že samo ob sebi vleče. Raj Evrope. Kdo ga je naredil? Ista božja roka ga je ustvarila, kakor našo lepo slovensko zemljo — tako je zadnjič nekdo poudarjal v svojem opisu teh krajev. Točno! Raj so potem naredili Švicarji sami, zdaj ga le izpopolnjujejo. Z denarjem seveda, ki ga jim prinašajo tuji. Človek rad občuduje to prijazno ljudstvo, le tepe, okusno grajene hišice, krasna jezera, regulirane reke. Draga je sicer ta reč, vsak pogled je takorekoč plačan, čeprav le posredno. Mala štekljenica vina v jedilnem vozu v našem denarju 27 denarijev. Kosilo brez nanitnine 55 Din.

Promet na železnica je silen. Od dveh smeri



Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 19. julija: 9.00 Kmetisko predavanje: O kmetijski izobrazbi (g. Jože Krosi) — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.30 Versko predavanje: g. p. Angelik Iominec: Rerum novarum. — 11.00 Salonski kvintet. — 12.00 Časovna napoved, dnevne vesti. — 12.15 Plošče. — 13.00 Vremenska napoved. — 16.30 Kratz in Neal: Veleturist II. del (Ljudski oder). — 17.45 Rezervirano za prenos nogometne tekme za drž. prvenstvo liirija: Hajduk. — 20.00 Citre solo, igra g. Emil Mezgilites. — 20.45 Na hromatično harmoniko igra g. Albert Fonda. — 21.15 Pevski večer ge. Pavle Lovšetove, pri klavirju g. Marjan Lipošek. — 22.15 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 20. julija: 12.15 Plošče. (Mešan program). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Dr. Reja: Klima in človek. — 20.00 Valčkova ura salonskega kvinteta. — 21. Opereta na ploščah. — 22.00 Časov. napoved in dnevne vesti.

Drugi programi

Ponedeljek, 20. julija.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 20.30 Vokalni koncert. 21.00 Večerni koncert radio orkestra. 22.20 Flauta. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Koncertni večer. — Budapest: 12.05 Plošče. 17.30 Popoldanski koncert. 18.25 Koncert. 20.00 Čiganski orkester. 21.15 Operni ork., nato ciganska glasba. — Dunaj: 11.30 Plošče. 20.15 Breslav. 22.20 Večerni koncert. — Milan: 11.18 Plošče. 12.00 Pesta glasba. 20.45 Komedije. 21.45 Komorna glasba. — Oslo: 20.00 Cerkevni koncert. 23.05 Koncert. — Praha: 21.00 Pesmi. 21.30 Violinski koncert. — Langenbrg: 20.00 Večerni koncert. 20.45 »Če spimo«. 23.00 Plesna glasba. — Rim: 21.00 Lahka glasba in komedija. — Berlin: 20.40 Simfonični koncert. 23.30 Plesna glasba. — Katowice: 20.30 Opereta (Lwow). 22.30 Lahka in plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Koncert. 13.00 Akordeon. 13.15 Melodije. 19.45 Operetna glasba. 20.00 Jazz orkester. 20.15 Opera glasba. 21.00 Orkestralni koncert. — Stuttgart: 11.10 Otroški zbor. 12.25 Plošče. 20.00 Orkestralni koncert. 23.00 Plesna glasba.

Torek, 21. julija:

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 19.00 Vokalni koncert. 19.30 Narodne (orkester). 20.30 Zagreb. 22.50 Koncert Radio orkestra. — Zagreb: 20.30 Koncertni večer. 22.40 Lahka glasba. — Budapest: 12.05 Orkestralni koncert. 17.30 Koncert vojaške godbe. 20.30 Veseli prizori, nato ciganska glasba. — Dunaj: 20.10 Orkestralni koncert. 22.15 Večerni koncert. — Milan: 11.18 Pesta glasba. 13.00 Plošče. 21.00 Simfonični koncert. — Oslo: 20.00 Orkestralni koncert. — Praha: 20.25 Akordeon. 21.10 Vokalni koncert. 21.30 Pianinski koncert. — Langenberg: 20.00 Plesna glasba. — Rim: 21.00 Pester koncert, komedija. — Berlin: 20.40 Breslav. 21.10 Glasbene redkosti in čuda. — Katowice: 20.15 Večerni koncert. 22.30 Lahka in plesna glasba. — Toulouse: 12.45 Orkestralni koncert. 13.00 Popevke. 20.00 Popevke. 21.15 Vojaška glasba. 23.00 Dunajski orkester. — Stuttgart: 11.45 Koncert. 21.15 »Letalci na Atlantiku«, igra. 22.30 Plesna glasba.

Domžale

Brezplačno dvakratno filmsko predavanje o nemški razstavi v Dortmundu (plemenski živali) in o sadnih škodljivcih priredi v nedeljo 26. t. m. jutraj ob pol 9 in popoldne po nauku strokovni tajnik kmetijske družbe v Ljubljani g. F. Kafol v Sokolskem domu. Kmetovalci vljudno vabljeni!

Osebná vest. Od tukajšnje finančne kontrole je prestavljen v Prevalje preglednik gospod Franc Malnar.

Vojni razpored za našo občino se vrši v nedeljo 26. julija ob 7 jutraj na vrtu restavracije »Nova pošta« (pri Osetu).

dovažajo dolgi vlaki tuje v deželo. Povsod električen pogon vlakov, silna hitrost. Sistem dolgih garnitur, po 12, tudi po 14 voz smo našli — med tem, ko so tu v Franciji vlaki očividno krajši, pa bolj pogosti. V Bazlu, na francosko-švicarski meji, so naš vlak raztrgali na dva dela. V teku pol ure so trije vlaki vzeli smer Pariz: dva brambovci in luksuzni vlak. Priprigli so nam tudi lokomotivo, ki smo se ji že skoraj odvadjali, dim nam zopet silil skozi okna, nadležne saj se nam spet sinjole na obleko, v lase, povsod. Vozimo se že 24 ur, naveličani smo že. Enolična pokrajina zunaj ubija, je strašno utrudljiva. Sama polja, nizki holmi, nič živahnega, nobene spremembe. Krajji sliči našim. Pred dnevi so imeli tu povodnji, sem in tja so še zdaj travniki in njive zalite z vodo. Zita še niso zrela, ko so pri nas že večinoma vse poželi, ko po Dolenjskem že zdavnaj mlatijo pšenico. Tu pa vidimo rži, ki še vse stoje.

Zdaj pa dve, tri o naši družbi. Nekaj čez 30 nas je, ki smo se odpravili v ponedeljek zvečer iz Ljubljane. Zenske imajo seveda večino. Nekaj nas je starih znancev, ki se že par let sem najdemo vsako leto na takšnem skupnem potovanju, ki jih prireja ljubljanska Prosvetna zveza. Vodi nas gospod spiritual dr. C. Potočnik, urednik »Bogoljuba«, ljubezniv, skrben gospod, ki je vso noč jedva pol ure zatnil oči, pa se še ves dan briga za vse nas, zlasti na mejah, ko prehajamo iz države v državo, na so sitnosti z voznimi listki, s potnimi papirji itd. Namenjeni smo v Lurd, ogledali si bomo seveda tudi Pariz, kolonialno razstavo, pa nekatere druge zanimivosti v Franciji in Švici. V desetih dneh opalnimo, potem na se vrnemo spet v domovino, polni vtisov, ki jih takšno potovanje nudi.

F. S.

Gospodarska kriza in MUD

Raba strojev in racionalizacija. Deveti izvor motenja: Motenja, ki nastajajo na delovnem trgu radi prehitrega razvoja strojev in radi racionalizacije.

Vse dosedaj naznačene okoliščine, ki vodijo v brezposelnost, moremo smatrati takorekoč za notranje bolezni gospodarstva. Kako pa, da bi naj bila vzrok motenja in nereda tudi napredujoča strojna vršitev del, ki so jih dosedaj izvrševale roke ali celo nove naredbe znanstvene organizacije dela, za katere so bili tako zelo navdušeni mnogi pogumni in nadarjeni ljudje stare in nove dobe? Na kakšen način moremo v tem zaslediti okoliščino, ki naj bi doprinjala k že obstoječi brezposelnosti?

Brez dvoma je pospešena uporaba strojev, spopolnitev tehničnega obratovanja povzročila takorekoč revolucijo v obrtnem življenju, slično kakor v začetku XIX. stoletja. Kakor takrat, je bila tudi sedaj prva posledica tega preobrata ta, da je izgubilo veliko število delojemalcev priložnost dela.

Ze pri obravnavanju drugega izvora gospodarskih motenj smo opozorili na pretirano industrijsko opremo, ki je v nerazmerju s trgov. Pri tej točki bo slo pa samo za to, da natanko predočimo, kako more tudi v okvirju produkcije, katera bi natanko odgovarjala potreb, razsežnejša raba strojev in izpremenjen način dela, vstevši vse ostale naredbe racionalizacije, oropati delojemalce v občutnem številu delovne priložnosti.

Namestnik ravnatelja H. B. Butler je bil v Severni Ameriki na tozadevnem študijskem potovanju in prinesel mnogo dokazov, kako je vplivala spopolnitev strojev na brezposelnost v tej deželi. Izmed mnogih navajamo enega. Kjerkoli so začeli vporabljaliti stroje za košnjo in mlačen, je izgubilo pet poljedelskih delavcev svoj posel. Poraba teh strojev se pa razvija v celi vrsti držav z velikansko nagljo. V Kansas so imeli leta 1918 14 takih strojev; leta 1928 20.000 in leta 1929 25.000. V Kanadi leta 1912 2: 1925 18; 1928 4.341, 1929 7215.

Prvotno je pomanjkanje delovnih moči v Združenih državah Sev. Amerike, zlasti pa v poljedelstvu, vplivalo na velikiški razvoj gradnje strojev. Danes pa s povprečja ta razvoj brezposelnost in beg iz dežele.

Mogoče smo v začetku podcenjevali vpliv racionalizacije na brezposelnost. Najnovejša poročila iz Združenih držav Amerike in iz Nemčije pa dokazujejo, da je bil vpliv racionalizacije na sedanjo krizo zelo velik.

V Združenih državah Sev. Amerike so preiskovali produkcijsko storitev in sicer na podlagi storitve enega delavca v eni uri. Izkazalo se je, da se je storitev stalno dvigala. Preiskava je obsegala razdobje leta 1914—1927. V tem razdobju se je storitev dvignila v sledečem razmerju:

V klavnih in tovarnah za konzerve za . . .	26%
V rafinerijah trstnega sladkorja za . . .	33%
V papirnicah za . . .	40%
V strojarstvu za . . .	41%
V jeklarnah in valjarnah za . . .	46%
V cementarnah za . . .	54%
V mlinskih industriji za . . .	59%
V petrolejskih rafinerijah za . . .	82%
V plavljah za . . .	105%
V tovarnah za motorna vozila za . . .	178%
V obratih za izdelovanje vozov za . . .	292%

Taka izprememba mora nujno povzročevati na delovnih trgih neprestano premikanja, ki zelo motijo stalnost delovne priložnosti. Gotovo bo dobil delavec, ki je postal brezposel radi uvedbe novih strojev, prej ali slej novo zaposlitev. In sicer ali v enaki gospodarski panogi, če se je povečal njen oddajni obseg — to omogočuje čisto pocenitev radi rabe strojev —, ali pa v kaki drugi gospodarski panogi, ki se je mogla razviti in izgraditi radi razmaha prve. Toda če bo pa tempo uvedbe strojev tako hiter, kakor v zadnjih letih, bo imel neizbežno za posledico neke vrste krajevne brezposelnosti, ki bo zavzemala vedno večji obseg. Kajti zaradi vedno bolj in bolj delavce nadomestujočih strojev bo vedno več odpovedi in odpustov. Ti odpušteni delavci morejo dobiti mesto v aktivni armadi dela šele po daljšem času.

Zastopniki racionalizacije so včasih ozlovoljeni zaradi takih ugotovitev. Imeli bi napak, če bi jih hoteli resno osporavati. Moremo li imenovati popolno tako racionalizacijo, ki ima take posledice. Ni li slaba stran ravno v tem, da se niso zajele nove obratovalne naprave celotnega gospodarstva, ampak da so nastopile ravno in samo v posameznem obratu ali le pri skupini obratov? Ne bi li morala racionalizacija zajeti celokupnega gospodarstva, da bi temtakem in v prvi vrsti odstranila tisto težko razspavanje, katero predstavlja brezposelnost. Ne bi li bilo umešno — kakor se je nekdo ob priliki izrazil — racionalizirati racionalizacijo? Ali je morebiti potreben gotov prilagoditveni rok, kadar vpeljejo rabo strojev in izpremembo produkcijskih metod? V tem smislu so skovali Amerikanci besedo o »tehnoogične brezposelnosti«. Toda že gospodarska konferenca je uvidela, da so potrebne naredbe za pomoč delojemalcem, ki trpe zaradi te prilagoditve. Obzir na faktorja-človeka mora vedno imeti prednost. Ako hočemo napraviti na podlagi teh opazovanih praktične zaključke, bomo mogoče stavili mučno vprašanje če naj bi zadržali tehnični napredek. Na to bi težko odgovorili z da! Na vsak način je pa brezposelnost potrebno, da natanko preiščemo reakcijo za delovni trg zaradi bodočega tehničnega napredka. To smo dolžni zaradi tega, da prihranimo delojemalcem novo trpljenje.

S pota v Lurd

Bazel—Pariz, 14. julija.

Zdaj, ko Vam to pišem, nas vozi vlak z veliko nagljo proti Parizu. Ekspres. Drvimo skozi plodna polja Alzacije-Lorene, kakor da bi nas kdo podil. Zdi se nam sicer, da smo jo skozi Švico že bolj vozili. Tam tudi ni bilo dima, vse je električno. V dobrih štirih urah smo prevozili Švico od avstrijske pa do francoske meje. Sama lepota, splošno občudovanje. Zlasti, ko smo se vozili debelo uro prav poleg krasnega Züriskega jezera. Skozi ob obali, na obeh straneh vila ob villi, vmes zeleni, pestri vrtovi. Koliko bogastva je pač združenega samo okrog tega jezera, koliko še drugo, po Švici. Sploh je blagostanje v Švici očitno. Vidna je podjetnost domačinov, zavirljiva je tudi njih naprednost. Skozi vso Švico, kolikor smo jo pač v teh štirih urah prevozili, diha zdrav duh napredka, visoke kulture. To vidimo na poljih, na vrtovih, na postajah ob prog, po vseh asfaltiranih cestah. Videli smo nasade češenj, ravnokar zrelih, ko so jih obirali z vso skrbjo. Na vrtovih lestva pri lestvi, košara pri košari. Drugje spet dolge vrste jablan in hrušk, sama lepa drevesa, nobene krivulje vmes. Drevje je nasajeno ne toliko v ravnih črtah, kakor bi kdo morda mislil, pač pa v precejšnji razdalji med seboj. Vsako drevo ima tedaj dovolj prostora za korenine, pa tudi dovolj solnca. Razen tega je pod drevesi omogočena rast še drugim kulturam. To mi je prav za prav najbolj imponiralo: sadni vrtovi niso kar nič ločeni od drugih kultur, nobenih ograj nimamo videli; lepa drevesa rastejo vsepovsod, po vseh brdih kakor po ravninah. Pa kako lepo gojena. Same lepe krone, skrbno čiščene, no-

A. Pohar — Celje:

19. julij - sv. Vincencij Pavelski

Stal sem v Parizu na trgu Pantheon in občudoval lepo kupolo veličastne zgradbe Pantheona.

V Pantheonu stoje v dolgih galerijah kipi slavnih mož, zaslužnih za narod in domovino, državnikov, vojskovodij, učenjakov, umetnikov — med njimi tudi kip sv. Vincencija Pavelskega z napisom: Père de patrie — oče domovine.

Kako je prišel semkaj sv. Vincencij?

Bil je oče ubogih, rešitelj celih provinc Francije, bil je pospeševatelj miru.

Sv. Vincencij ni teoretično razmišljal o socialnem vprašanju, ki je bilo tudi tedaj pereče kakor dandanes, ampak je zagrabil v življenje. Največji pomen poslanstva sv. Vincencija je dejstvo, da je znal premostiti brezno med bogatimi in ubogimi. O njem pravijo, da bi bil on edini, ki bi bil mogel prepričati francosko revolucijo, in sicer s svojim karitativnim delom. Znal je omiliti socialna nasprotja med tedanjimi sloji, kajti kakor dandanes je tudi tedaj bolela človeška družba na tej odprti rani. Te rane ne more ozdraviti sila, zdravljenje mora iti bolj na globoko.

Kako govori oni 18-letni mladenič iz pariške okolice današnji moderni družbi? »Naše ljudstvo si boste pridobili le s tem, da mu delate dobro; če treba, tudi proti njegovim volji. To ljudstvo ni tako daleč od vas, kakor si morda mislite. Med seboj se ne poznate. Zagotavljam

zarini. Nekoč tako cvetoče province je vojna plamenica spremenila v puščavo.

O žalostnih razmerah so Vincenciju tako-le poročali: »Ni mogoče popisati, kakšno grozno azdejanje smo našli v teh krajih. Cerkve porušene, duhovniki pomorjeni, od hiš, ki so nekdanj tu stale, so ostale samo še razvaline. Setve so pokončane, polje neobdelano, povsod lakota in kuga. Trupla mrtvih leže nepokopana, da jih trgajo volkovi. Prebivalci, ki so še ostali, nimajo hrane ne obleke ne stanovanja. Ljudje se pasejo kakor živina na polju, drugi jedo drevesno skorjo, da nekateri so si kar iz svojih rok grizli meso ter v obupu napadali drug drugega. Našli smo ljudi brez obleke, ki se po noči zarijejo v gnoj, da se ogrejejo Dekleta so se prodajale, samo da so mogla živeti...«

Take razmere so bile primerne, da je mogel apostol ljubezni — Vincencij — pokazati vse svoje zmoglosti in celo svoje ljubeče srce.

V te nesrečne kraje je poslal svoje duhovne sinove. V Metz, Toul, Nancy sta po dva misijonarja vodila pomožno akcijo. Vsakemu je bilo na razpolago na mesec 2000 frankov. V Barle-Duc, Saint Michel, Pont-a-Mousson so delili mesečno za 2500 frankov kruha. Do 16.000 frankov je šlo vsak mesec v te kraje.

Odkod je dobival ta preprosti duhovnik tolike vsote? Svetnik se je med drugimi pripomočki posluževal čisto modernega sredstva. Iz pisem misijonarjev je dal natisniti najbolj preseljene in žalostne vesti, ta poročila so izhajala pet let v obliki časopisa. Ves svet je lahko čital, da je ubožna juha, ki so jo s pariškimi zneski nabavili, rešila tisoče strašne smrti lakote. Ta poročila so bila tako zanimiva, da jih je bilo treba še v drugič natisniti ter so bila povod, da so Parižani še bolj odpirali svoje že itak darežljive roke.

Če danes P. Lhande S. J. govori Francozom po radiu ali pa objavlja svoja zanimiva poročila v »Les Etudes« ter pripoveduje, kakšno žalostno življenje imajo prebivalci v okolici Pariza v dušnem in telesnem oziru, ima pri tem isti cilj in namen pred očmi kakor ga je imel že sv. Vincencij — namreč vzbuditi v srcih usmiljenje in sočutje in tako dobiti pomoč za uboge.

Zanimivo je čitati, kako je skušal Vincencij vplivati na kraljico in vlado, da bi zopet zavladal mir v državi.

V najhujšem metežu državljanske vojne se je odpravil iz Pariza v kraljevi tabor k Sv. Germanu, kamor je bila pobegnila kraljica z ministrom Mazarinom. Dolgo časa se je pogovarjal s kraljico in sklenil svoj razgovor z besedami: »Če je gospod minister kriv vsega nemira, in če vsa nesreča izvira odtod, da ga imate še v službi, ali ni, Veličanstvo, potem Vaša sveta dolžnost, da ga žrtvujete?« To so bile odločne besede Vincencijeve.

Potem je šel k ministru Mazarinu samemu in mu tako-le govoril: »Gospod minister, umaknite se! Vrzite se v morje, da pomirite nevihto! Z mrzlim srcem, pa mirno je odgovoril minister: »To so, rekel bi, nekoliko predrzne besede; nihče mi ni še kaj takega v obraz povedal. Vendar se bom umaknil, ako je tudi gospod Tellier istih misli.« Seve, Tellier, ki je bil čisto v rokah Mazarina, in takorekoč njegovo orodje, ni tako mislil.

Vincencijevo delovanje za mir se je torej izjalovilo, vendar pa spoznamo iz tega, kako se je trudil za mir med državljani.

Zgodovinar Pastor piše: »Ponovno sta si stala nasproti Vincencij in Mazarin ter sedela za isto mizo pri posvetovanjih; oba sta mogočno vplivala na svojo dobo in zapustila v zgodovini globoke brazde. Pa kolika razlika med njima! Mazarin sama posebljena zvitost in zahrbtnost, Vincencij poln ljubeznivosti in preprostosti. Mazarin je hotel kraljestvo povzdigniti in ga je tudi tako povzdignil, da je izgubilo tla ter se je podrlo v revoluciji. Kar pa je zgradil Vincencij, je preživelo tudi viharje strašne revolucije in bo še nadalje obstalo. Kdo od teh dveh mož je prinesel več koristi in blagoslova, o tem pač ni dvoma.«

Blagoslov, ki ga je svetnik prinesel človeštvu, je bil povod lepim besedam, ki jih je zapisal Pierre l'Ermite: »Za misleca je preprosti talar Vincencija Pavelskega večje vrednosti, kakor pa vojaška suknja Napoleonova. Vincencij je hodil okrog ter delil dobroto, Napoleon pa se je ovenčal s slavo, pa ta slava pomeni kri in solze. Ob spominu na prvega skloni vernik svoje koleno ter molči, ob spominu na drugega pa ponavljamo besede modrijana: Nečimernost nad nečimernost in vse je nečimerno...«

»No, kaj pravite o tem vinčku?«

»Hm, — mna — še malo olja in solate — pa ne bi bil slab!«



Oddelek francoskih singalskih čet na paradnem pohodu v Parizu.

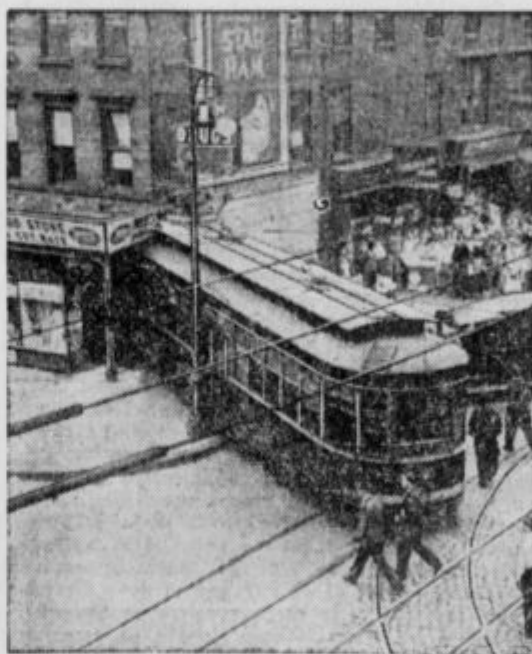
Holandija in Peter Veliki

Ruski pisatelj M. Aldanov, ki se je udeležil kongresa Pen-klubov v Holandiji, objavlja zanimive vtise o tej izredni deželi in njenem narodu.

O Saardamu pravijo — piše Aldanov — da živi od lesne industrije, a v resnici živi od — Petra Velikega. To kaže že samo ime. Pravilno se je kraj imenoval Zaandam. Polagoma pa se je koren Zaan (ime reke) pretvoril v obliki besede car, kakor se je v Rusiji Saarsko selo izpremenilo v Carskoje selo. V Saardam nas vozi parnik »Czaar Peter«. Na glavnem trgu stoji spomenik Petra Velikega. Velika trgovska trdnjava se imenuje »Handelshuis Czaar Peter« in po »Czaar Peter Straatu« greste proti »Czaar Peter Huisje« itd.

Kaj je vleklo Petra Velikega v Holandijo? Ta dežela je bila, kakor znano, največja njegova želja. Car Peter ni bil »slovanska duša« in duša mirnega, iskrenega in laskavega Holandca bi morala biti po vsej priliki njegovi burni, genialni in uporniški naravi tuja. S Holandci je imel samo eno sorodno potezo: delu naklonjeno praktičnost. Zdi se, da je našel Peter na Holandskem svoj ideal delavnosti. Če govorimo o osnovni črti holandskega narodnega značaja, potem je to njegova ljubezen do dela in njegova spretnost pri delu.

Kjer stoji danes novi del Amsterdama, so se še pred petimi leti pasle holandske črno-bele krave. Sedaj teko tu sijajne, široke ulice s krasnimi hišami v značilnem holandskem slogu, ki nima para na svetu.



Voz newyorske cestne železnice, ki je skočil iz tira in zavozil v izložbo neke drogerije. Nezgoda je zahtevala 25 težko ranjenih.

Kaj hoče dognati „Zeppelin“

O tem je izjavil prof. Samojlovič: »Skušali bomo doseči stik z raziskovalcem Ušakovim in Urvancevom, ki sta prodrla v Severno deželo s pasjo vprego. Če bo mogoče, jima bomo vrgli z zrakoplova slike, ki jih bomo napravili na svoji poti. — Na Novaji Zemlji bo treba določiti severno mejo ledenikov in pa neznani del obali na vzhodni strani tega dvojnega otoka. Odtod odplujemo na opazovanje severnega in severno-vzhodnega dela Franc-Jozefove dežele.

Dalje proti vzhodu bi radi raziskali veliko ozemlje med Travnatim in Samotnim otokom in ugotovili aero-geodetske pogoje na vzhodni obali. Pokrajine v notranjosti bomo fotografirali s svrhu geomorfoloških študij.

Posebno zanimivo je vprašanje, če se nahaja kako kopno med Severno deželo in Novosibirskimi otoki. Pred 120 leti je videl kopno severno od otokov ruski lovec Sanikov in tudi njegov jakutski spremljevalec so trdili isto. Pred 30 leti je bila odposlana to kopno iskat ruska akademija znanosti posebno ekspedicijo pod vodstvom barona Toll-a. Baron je pa s svojimi spremljevalci ponesrečil in se ni več vrnil na ladjo »Zarja«, katere je bil odšel s pasjo vprego.

Nič manj važna ne bodo zemljepisna opazovanja na Tajmirskega polotoku, katerega gorovja, veliko Tajmirskega jezera itd. še nimajo določene lege. — Če bo dovolj kuriva, ni izključeno, da bomo pluli iskat deželo, ki mora ležati vzhodno od Vranglovega otoka.

Sedaj izsušujejo Holandci Zaidersko jezero. Ogromno vodno površino ločujejo od morja z nasipi, električne črpalke črpajo vodo. Na ta način hočejo pridobiti za kmetijstvo do 600.000 akrov nenavadno plodnega sveta, to je skoraj desetina obdelane holandske zemlje. Holandci pravijo, da brez vojne osvajajo nova ozemlja. Stroški za izsušenje bodo prekoračili 10 milijard frankov! Pa Holandci se s svojimi »petletkami« ne hvalisajo po vsem svetu. Delajo — to je zanje vse.

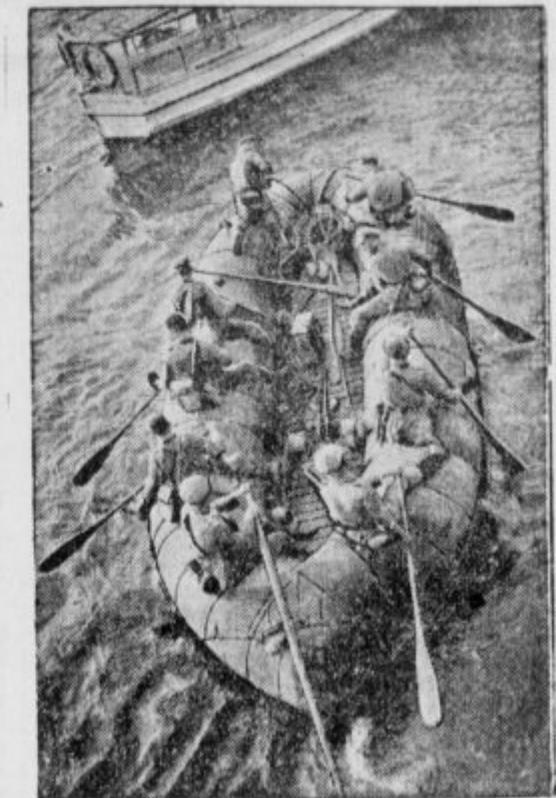
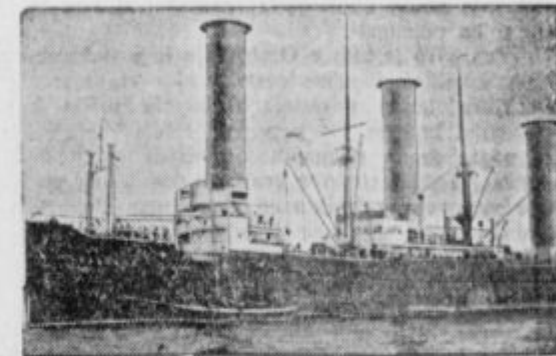
Neki francoski pisatelj je dejal, da je ves svet ustvaril Bog, le Holandijo so ustvarili Holandci sami. To je bilo težko delo. Kakor znano, leži Nizozemska niže nego morje in se brani pred poplavo z zapletenim sistemom nasipov. Ti nasipi imajo tudi vojaške namene. Načrt je zasnovan tako, da je mogoče v skrajnem slučaju preplaviti velik del dežele, med drugim tudi Haag in Rotterdam, in bi ostal kot zadnje zatočišče Amsterdam — sredi voda. Nemški cesar Viljem se je ob priliki neke vojaške smotre pohvalil pred nizozem. kraljico Viljemino: »Vsak moj gardist je šest čevljev visok.« Nakar mu je kraljica mirno odgovorila: »Za osvojitve Holandske je to premalo, kajti naš potop bo sedem čevljev globok.«

Z enakim ponosom pravi holandski učenjak Itta, da je njihova žarnica »Philippse«, ki je osvetojila ves svet, izdelek tujih surovin, ki jih mora Holandija uvažati; le praznina v žarnici in energija ljudstva sta holandski. To je duh svobodne Holandije, ki je privlačil Petra Velikega.

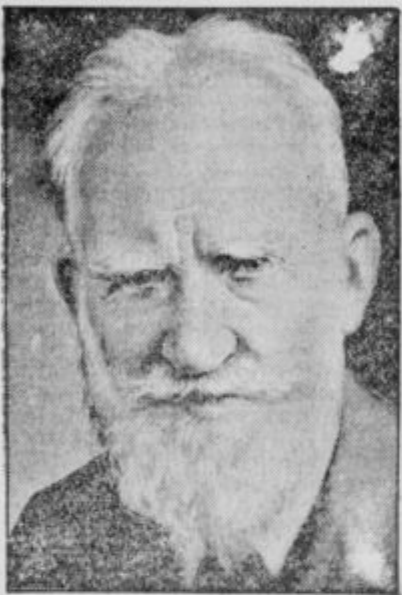
Vremenska poročila bodo pošiljale »Zeppeline« vse vremenske opazovalnice na evropsko-sibirski obali; leningrajski observatorij pa nam bo pošiljal vremenske napovedi štirikrat na dan. Poleg tega bomo dobivali poročila s Švedskega, Norveškega in z Groenlandije.

»Gospod plačilni, predvčerajšnjim sem pri vas dobil zrezek, ki je bil trikrat tako velik, kakor današnji.«

»Je že res, pa tedaj ste tudi sedeli pri oknu, kjer so vas mogli videti vsi mimoidoči.«



izkrcevalni manevri nemških čet ob Vzhodnem morju. Zgoraj Flettnerjeva rotorna ladja »Barbara« kot vojaška prevozna ladja; spodaj gugalnica, s katerim skuša vojaštvo doseči obalo.



Bernard Shaw — 75 letnik

G. B. Shaw, slavní angleško-irski pisatelj, praznuje dne 26. t. m. svoj 75. rojstni dan. Rodil se je v Dublinu na Irskem, a že zgodaj je prišel v London, kjer je najprej deloval kot časnikar, potem se pa izključno posvetil pisateljevanju. S svojimi dramami in romani, v katerih šiba predsede in krivice današnje družbe, si je pridobil svetovno slavo. Shaw je socialist, vendar Marxov nauk odločno odklanja. Sedaj se odpravlja na potovanje po Rusiji — menda v veliki meri zato, da se izogne proslavi svoje 75. letnice. Pravi, da mu še proslava 70. letnice leži v kosteh.

vas, da se morete med seboj spoznati.« (Lhande S. J. Christus in der Bannmeile).

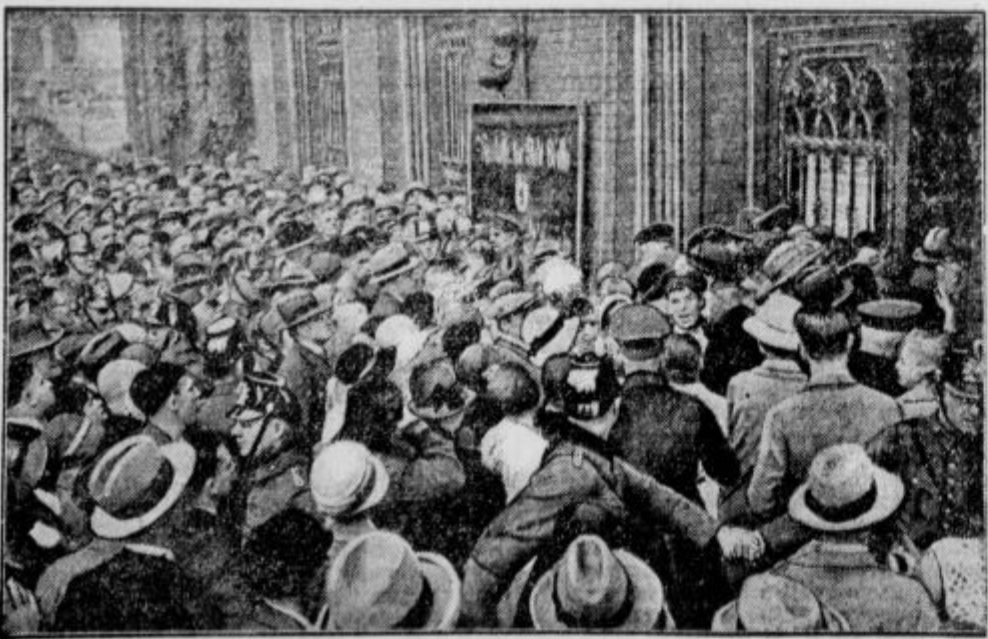
Vincencij je znal s finim čutom sejati seme ljubezni v srca bogatih in plemenitih. Njegova ljubezen je pripeljala plemenite dame k posteljam ubogih bolnikov. Po bolnicah se bolniki niso mogli dovolj načuditi, ko so slišali, da so na dvoru njihovi dobrotniki.

Kardinal Gasparri je imenoval sv. Vincencija posebljenost božje previdnosti v 17. stoletju. Posebno v 30-letni vojni se je izkazal sv. Vincencij za angela ljubezni.

Brezobzirna vojna politika ministra Richelieu-a je bila nešteti žrtvam vojne v preklestvo. Lotaringijo, Pikardijo, Šampanjo so pustile nemške, švedske, španske, pa tudi francoske razuzdane vojaške družali. V mestu Nancy je neki mož svojo sestro ubil, samo da se je polastil njenega kruha, matere so svoje lastne otroke klale, pekle in jedle. Trupla onih, ki so od gladi ali na kugi umrli, so ležala nepokopana ter privabila cele trupe volkov do vasi in mest.

Vincencij je storil vse, kar je mogel, da bi olajšal usodo nesrečnih. Šel je h kraljevemu ministru Richelieu, mu živo predložil vse grozote in žalostne posledice vojne ter ga prosil in rotal, naj sklene mir.

Pa tudi konec 30-letne vojne leta 1648. ni prinesel tem provincam toliko zaželenega miru, enako tudi ne smrti ministra Richelieu-a L. 1649. je izbruhnila državljanska vojna, katere je bil veliko kriv naslednik Richelieu-a, minister Ma-



Pred glavno hranilnico v Berlinu po zopetni otvoritvi denarnih zavodov.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Ch. G. D. Roberts:

Morski tiger

(Konec.)

Zasukal je krmilo in v naglici okrenil jadro, a med tem že videl, kako se je zaplenila voda pod črnim telesom. Kit je bil najmanj 100 metrov oddaljen od čolnika, a njegov zalet je bil tako besen, da se je Gardnerju zdel v neposredni bližini. Pes je zatulil in planil na rillec jadrnice. Ker je bil čoln slučajno z bokom obrnjen proti strašnemu napadalecu, je ostal Gardner na svoji klopi in oddal zadnji obupni strel naravnost v glavo drveči pošasti. A če bi streljal z graham namesto kroglice, bi imelo to enak učinek.



V prihodnjem trenutku mu je zletela puška iz rok na dno čolna in se mu je zazdelo, da se je zaletel v njegovo jadrnico brzovlak. Čolnič je skočil v zrak, se na eni strani razletel v trske in Gardnerja je vrglo naravnost čez krov. Med tem, ko je padal, je zadnjič slišal tuljenje svojega rjavega psa. Gardner se je potopil, da ne bi obličal v jadrno, ki mu je zletelo na glavo, in pod vodo splaval pet metrov v stran. Ta beg in tudi jadro, ki ga je skrilo v prvem trenutku, sta mu nedvomno rešila življenje. Bil je izvrsten plavalec in je zdaj na vso moč z visoko vrženimi rokami in pod vodo skrito glavo pohitel proti otoku. Beluha ni opazila od kraja njegovega bega. Zanimala se je samo za nesrečnega psa, ki je z laježem obrnil nase njeno pozornost. Zgrabila ga je in zdobila med zobmi že v trenutku, ko je padel v vodo. Nato se je besno zakadila v napolrazdrto ladjo. Zagrizla se je vanjo in jo stresala v mogočnem žrelu kakor trese jazbecar podgano, dokler se ni razpadlo ogrodje v kose in trske. Šele potem se je povrnila proti otoku, in zdaj so zagledale njene morilne oči tudi plavčaka — Zakadila se je proti njemu z naglico topovskega strela, a Gardnerjeve drhteče roke so že objemale skalo. Ta skala, komaj 30 cm širok rtič, je bila skoro poplavljen. Gardner je videl, da mu ne nudi nobene rešitve. A korak dalje je zagledal v isti višini tako pravilno oblikovano vdolbino v steni, kot da bi bila namenjena za kip. Z obupno naglico se je povzpел v to zasilno zavetišče, potegnil gori tudi noge in se, kakor je bilo mogoče, zleknil na dno vdolbine. Ujel je zadnji trenutek, ker so ga že polivale pene in brizganje: zasledovalec se je s strahovito močjo zaganjal v vznožje skalovja.

Gardner je trepetal od groze in ni mogel zajeti zraka v otrpla pljuča. Udeležil se je bil več plavalnih tekem, a nobena se ni mogla primerjati z današnjo. Kakor polž se je trdno oprijel tal, se previdno obrnil, pogledal dol in bil v nepopisnem strahu, da ne bi njegov sovražnik v drugo ponovil svojega srditega napada: kdo ve, ali ne bi bil uspešnejši?

Toda beluha dozdnevno ni mislila na noven zalet. Morala se je prvič tako divje zakaditi v steno, da je zdaj tudi njej zaprlo sapo. Kot neusmiljen in strahovit oblegovalec je pričela pred skalo enakomerno plavati sem pa tja. Gardner je videl njene krute, drobne oči in se zgrogzil: toliko umne in nespravljive zlobe je zarelo v tem pogledu.

Ko si je toliko oddahnil, da je bil v stanju pomisliti, kam je zašel, je moral priznati, da se nahaja v obupnem položaju. Otipaval je iz svoje luknje steno desno, levo in gori, a nikjer ni bilo nobene stopnice ali vsaj oprijema, ki bi mu utegnil pomagati splezati vrh skale. Ni vedel, koliko časa ga bo hotel oblegati masčevalni sovražnik. A ko si je predočil, koliko gorje je prizadel kitu, kako smotreno ga je ta oblegal in kako razjarjeno napadal, je moral priznati, da ga beluha najbrž ne bo tako kmalu zapustila. Ni bilo nobenega upanja na to, da bi jo pregnala lakota. Gardner je vedel, da si bo vedno našla zadostno hrano v tem ribovitem kanalu. A vedel je tudi, da le redkokdaj prihajajo ladje v te bogato naseljene vode. Obalni parniki so se vedno izogibali tega skalovja radi podvodnih čer in nevarnih tokov. Kanal, ki je ločil otočje in celino, je bil kvečjemu en kilometer širok in seveda ne bi pomenil pod drugimi okoliščinami nepremagljive zapreke za dobrega plavčaka. A če bi se kit tudi navelič oblegal in zapustil kraj, kdo bi rešil plavčaka nevarnost, ki so jo pomenili med otoki posebno številni, vedno lačni

morski volkovi? Gardner je bil izpostavljen neusmiljeni pripeki, razgreta skala mu je že zdaj hudo žgala roke, — in vprašanje je bilo, koliko časa bo vtegnil kljubovati vsemu temu... Ali mu ne bodo kmalu odpovedale izmučene noge (saj je moral ves čas stati ali čepeti) in se bo zvrnil v vodo, naravnost v žrelo svojega prežedečega sovražnika? Potolažil se je s tem, da mu sedaj še ne grozi ta nevarnost, ker je nenadno opazil, da bo kmalu izginilo sonce onstran njegove skale, ki bo torej ostala v senci. Uvidel je, da bo na ta način lahko kljuboval vročini de prihodnjega jutra. A kaj je moralo priti po tem? Ali bo lepo vreme? Kako bi kljuboval v tem primeru vse dolgo dopoldne neznosni pripeki v pričakovanju ponovnega zatona sonca za skalo? Hotel je že moliti za burjo in neprodarno meglo, a nenadno je obstal in razumel, da je res v stiski. Če bi prišla burja, povzročiti jo je moral v tej poletni dobi samo jugovzhodni veter. V tem primeru bi ga odnesli v morje že prvi valovi, ki bi poplavalili njegovo zavetišče. Zato je sklenil, da bo molil samo za rešitev, ne da bi Previdnosti narekoval lastne, nerazumne navedbe.

Nehote je pričel brskati po žepih in našel skatljio vlažnih vžigalic pa zavitek popolnoma premočenega tobaka. V skatljii je bilo poleg navadnih tudi nekoliko voščenih vžigalic. Razložil jih je s tobakom vred po vroči skali, kjer je stal, v plašnem upanju, da se mu morebiti le posreči, da jih posuši in na ta način dobi ogenj. Izgubil je sicer svojo pipo pri brodolomu, a v drugem žepu je našel več pisem: Če bi se posušila, bi si lahko zvijal cigarete. Ti načrti so mu dali nekoliko posla, in si je z njimi krajšal nezno dolgo popoldne. A naposled je le moral ugotoviti, da se ne bo vžgala nobena njegova voščena. Jezno je pometal v morje vse svoje zdaj brezpomembno imetje.

Kakor vedno v teh deželah je popolnoma iznenada nastala noč, in čarobna mesečina je spremenila dolge valove v blesteče steklo. Beluha je plavala vso noč sem in tja pred skalo, in njeno enakomerno gibanje je tako zazibalo jetnika, da je naposled uprl oči v sleme svoje skale, ker sicer ne bi ušel hipnozi. Hudo se je bal, da ne bi od slabosti zaspal in padel iz svoje votline. Noge so mu otrpnile, a v vdolbini ni imel prostora, da bi se vsedel ali vsaj več ali manj udobno počepnil. Sklenil je naposled v svojem obupu, da se bo le vsedel in spustil noge čez rob skale, da bi jih na ta način seveda lahko zgrabila njegova sovražnica, če bi zopet poskušala divje skočiti v zrak. Čim se je Gardner zganil, je že plavala bliže in ga gledala slejkoprej z istim sovraštvom. A kljub pričakovanju ga ni več napadla v zraku. Gardner je sklepal, da se ni marala ponovno potolči ob skali.

Brezkončna noč se je naposled izčrpala in popustila. Mesec se je poslovil kot prvi in izginil onstran skalovja, na to se je razredčila škrlatna megljena zavesa, in so obledele zvezde. Kmalu se je zbudilo v vsej svoji sijajni lepoti tropsko brezoblačno jutro, in se je zdelo, da je pohitela vsa leksetajoča se morska gladina solncu v naročje. Gardner je zbral zadnje moči, da bi kljuboval ognjeni muki, katera ga je zdaj pričakovala.

Da bi se pripravil na to kazen, je slekel svoj poletni suknjič, ga navezal na vrvico, ki jo je našel v žepu, spustil v vodo in izdatno namočil. Kit je takoj prihitel, da bi videl, kaj počenja, a Gardner je že potegnil curlajočo suknjo nazaj. Ta domislek je ujetniku čudežno olajšal trpljenje, ker z mokro glavo in gor-

James Childers:

Bodite prepričani, da mi je bila mučna že misel na starše onega mladeniča, ki sem ga umoril, in kaj bi še govoril o obisku na njih domu... Seveda sem ga ustrelil v poštenem boju. Oba sva služila kot letalca. A on je bil še zelenec, začetnik, dočim sem se sukal jaz že tretje leto na belgijski fronti. Kratkotako — bil sem v vsakem oziru na boljšem onega jesenskega jutra, ko sem med običajnim poizvedovanjem v bližini naših postojank zagledal njegov enokrovnik. Nekoliko minut pozneje je bilo sovražno letalo že zavito v oblake rumenega dima. Poskušal je pristati, a ogenj je bil urnejši kakor motor, in so tresčili na tla samo zgozleni ostanki... Ko sem se spustil v bližini na tla, sem videl, da je malo kaj ostalo od zgorelega letalca. Šele po dolgem brskanju sem našel kovinsko napršno znamko z osebno številko na pokrovu. Notri je bil listič z imenom in drugimi običajnimi podatki. Sklenil sem takoj, da bom vse to pri prvi priložnosti poslal na Nemško...

A zgodilo se je, da je bil kmalu nato podpisan mir. Povrnil sem se v London, moral pričeti novo življenje in v boju za vsakdanji kruh sem popolnoma pozabil na nemško znamko. Ostala je dolgih dvanajst let v predalu moje pisalne mize.

Šele pred kratkim sem jo zopet zagledal, ko sem dobil dopust in zbiral vse za potovanje v inozemstvo potrebne listine. Nisem vedel od kraja, ali naj bi šel v Švico ali na Nemško, a ta najdba je odločila. Sklenil sem, da se bom obrnil na berlinski Rdeči križ, dobil mladeničev naslov in poiskal njegove starše, da bi jih obvestil o sinovi usodi. V Berlinu sem moral obiskati več vojnih arhivov, preden sem ugotovil, da biva letalčeva družina v Lipskem. Odpotoval sem tja, po obedi našel izvoščaka in dospel v Berlin. Na strasse. Ko sem pozvonil, mi je odprla desetletna plavalca deklica z bistrim pogledom in dvema dolgima kitama. Vprašal sem, ali biva

njim životom je lažje prenašal vročino, pa tudi upal, da bo vsaj nekoliko manj občutil nezno so žejo.

Prijazna usoda je naposled nepričakovano kmalu končala njegovo muko. Približno ob devetih zjutraj se je razleglo nekje onstran otoka enakomerno zamolklo čug-čug-čug, ki je Gardnerju donelo na uho kot najboljša godba na svetu. Takoj je slekel svojo belo srajco in jo z drhtečimi rokami dvignil nad glavo. Prihodnji trenutek je že zagledal v daljavi veliko, 12 m dolgo motorno barko. Približala se je na 150 m in prav izdatno ropotala, a Gardner je še vedno kričal kakor blazen in vihtel v zraku srajco, dokler se ni prepričal, da so ga opazili. Barka je zavila proti otoku, a takoj nato nenadno ustavila motor in zopet krenila v stran. Krmar je opazil oblegovalko.

Na krovu so bili trije možje. Eden od njih je nagovoril ujetnika.

»Kaj je?« je kratko vprašal.

»Včeraj sem beluhi ustrelil mladiča!« mu je zaklical Gardner. »Razbila je moj čoln in me napadla na to skalo.«

Na barki je zavladal kratek molk. Nato je rekel krmar: »Če si kdo želi pustolovščin, naj se le spoprime z vrazjim kitom.«

Ljudje na barki so se začeli posvetovati. Beluha je slejkoprej stala na straži pred skalo, kot da bi bila 12 metrov dolga motorna barka samo brezpomembna malenkost.

»Se malo boš moral potrpeti!« je naposled zaklical kapitan. »Gremo nazaj v pristanišče po kitovski topič. V eni uri bomo prišli nazaj, nič se ne boj.«

»Hvala!« je rekel Gardner, in barka je naredila velik ovinek pa izginila za otokom.

Ta zadnja ura se je ujetniku zdela nezno dolga. Večkrat je bil vesel, da ima hladen, moker suknjič, preden je zopet zapel motor in zaledju za njegovo ječo svoje čug-čug-čug. Zdaj je krenila barka, čim je postala vidna, naravnost proti beluhi. Gardner je videl, da stoji na rillec ladje, ki je prožno skakala po valovih, čuden topič s premičnim podstavkom: bil je nekoliko sličen onim, ki jih imajo lovci na morske slone. Zdaj je opazila tudi beluha, da je usmerjena barka navarnost proti njej. Nehala je kakor paznik plavati pred skalo in menda ugibala, ali bi napadla čoln? Vijaki so se zavrteli v povratno smer, da bi barka obstala, in kapitan spredaj je pripravil topič. Razlegel se je močan strel. Morsko strašilo je na polovico skočilo iz vode in zopet glasno pljusnilo v morje. Trenutek je besno krožilo ob vznožju skale, se zaletelo vanjo z glavo in nato pogreznilo, pa v globini treh metrov naselilo na zobčasto čer.

»Ali je tu zadosti globoko, da boš skočil v vodo?« je vprašal kapitan, ko je počasi zakukal ladjo bliže.

»Več kakor zadosti.« je odgovoril Gardner, mukoma premaknil svoje otrple noge, zapustil votlino in splezal po skali navzdol.



Laž

tudi gosp. Johann Rauch? — Kaj pa je? — se je oglasil nekdo iz bližnje sobe, in priletna, črno oblečena gospa je prišla ven vprašat, kaj hočem? Ko sem pričel govoriti angleški, je poklicala še svojega soproga. Slednji, visok osivel gospod s prijaznim obrazom in belo, pristriženo brado, se je predstavil kot Johann Rauch sam in me vprašal, kaj želim: prav dobro je obvladal angleščino. Torej sem res prišel na pravi naslov. A nisem bil v stanju takoj na hišnem pragu razodeti svoj namen. Izročil sem zgolj posetnico in nekaj zamrmral o poslovnih zvezah. Vedel sem, da vodi gospod Rauch mestno elektrarno in mu omenil neko britsko električno tvrdko. »Hotel sem vam le osebno izraziti moje spoštovanje,« sem dokaj nerodno zaključil. A gospod Rauch me je prijazno povabil v svojo sobo, in ko je njegova žena dodala nekoliko neumljivih besed, mi je pojasnil, da me vabi gospa na južino. Seveda sem se lepo zahvalil v upanju, da bom na ta način dobil priliko, da opravi svoj mučni posel.

Vstopili smo v prijazen salon. Eno steno so zavzemale omare s knjigami. V kotu je stal glasovir, in nad njim so visele štiri s črnimi trakovi ovite fotografije. Tri so kazale ulance ali dragonce, na četrti pa je stal mladenič poleg letalca. Res mi je postalo hudo pri srečju, ko so srečale moje oči to sliko.

Stari gospod mi je ponudil naslonjač: »Tu bomo pili kavo. Zelo smo vam hvaležni za vašo prijaznost. Zdaj smo tako sami, da smo res veseli obiska. Razen tega zelo rad govorim angleški,« se mi je vljudno nasmehnil, »ker sem bil pri vas v šolah.«

Mala Elza je prinesla kavo, in sledila ji je kakih dvajset let stara gospodična s posodo in pecivom. — »To pa je moja starejša hči Ana.« — Pozdravila me je v brezhibni angleščini, in oče je pripomnil: »Vedno je kazala veselje za tuje jezike, čeprav najbrž ne bo nikoli rabila angleščine. S fanti je bilo pač

drugače: ti so se učili, da bi odšli po vojni v Zedinjene države. Hoteli so postati inženjerji.«

Mati je natočila kavo, in gospodična Ana mi je postregla. Ko sem popil svojo skodelico in v nemščini poprosil za drugo, so se vsi veselili nasmehnil, in gospod Rauch je vprašal, zakaj sem tajil, da obvladam njih materinščino? Odgovoril sem, da sem se sicer učil nemščine, a jo zdaj skoro pozabil, ker nisem imel vaje. Gospodar je prikal: »Seveda. Tudi moji dečki so imeli težkoče z angleščino, a vendar so bili vztrajni, ker so vedeli, da jim bo še prav prišla pozneje. Starejši so že skoraj dobro govorili, samo najmlajši je kazal malo veselja za tuje jezike. Preveč je bil navdušen za svoja letala in motorje.«

Elza je tiho stopila k očetu in mu nekaj zašepetala na uho. Nasmehnil se je in jo po- božal po glavi: »O, ti, drago moje dete,« je rekel in mi dodal: »Rada bi vam pokazala, kako igra na glasovirju.«

Njene male ročice so komaj zmagale tipke, a kljub temu je imela dober posluh in spretnost prste. Mati je s prsti bobnala po mizi, da se ne bi hčerka zmotila, oče pa je napol glasno mrmral njeno pesmico. Ana se je med tem lotila pospravljanja posode. Ko je Elza končala, me je vprašujoče pogledala. »Sijajno!« sem ji zaklical in pričel ploskati. A zadel sem z roko ob listnico v mojem desnem žepu in se takoj ustavil: moj Bog, saj sem le moral pokazati, kar sem prinesel... Pričeli smo razgovor:

»Ali ste bili kdaj poprej na Nemškem?«

»Ne, zdaj prvič prihajam.«

»Kako vam ugaja pri nas?«

»Malokaj sem še videl v teku kratkega bivanja pri vas, a vse mi je bilo tako všeč?« Še vedno nisem vedel, kako bi začel govoriti o vzroku svojega obiska in s stisnjenimi zobmi sem poskusil prvi stavek: »Med vojno smo bili žalibog sovražniki. Tudi jaz sem bil na fronti.«

»Kje pa ste služili: pri pešcih ali konjenici?«

»Letalec sem bil.«

»Res?« se je zavzel stari in odložil pipo.

»Tudi moj najmlajši sin je bil pri letalcih. Vpoklicali so ga, čim je dosegel sedemnajsto leto.« Pokimal je dekletcu, ki je zlezlo na stol in snelo sliko na zidu. Oče mi jo je izročil. »Tu so ga fotografirali na fronti dvanajst dni dan po odhodu. — To je tudi naš zadnji spomin. Naslednji dan se je dvignil v zrak in se ni več povrnil. Bogve, ali je živ? Moja žena misli, da je bil ranjen pa je izgubil spomin. Se vedno una, da bo ozdravel in prišel domov. Tudi jaz bi rad temu verjel, a včasih se mi to noče posrečiti. Srečen sem le v onih trenutkih, ko me žena vtegne prepričati. Materinsko srce še vedno noče obupati. Sicer pa smo objavili njegovo sliko v različnih dnevniki-kih in pisali in najrazličnejše bolnišnice. A vse je bilo zaman...«

»Saj so bili odpeljani nekateri ranjenci iz Belgije celo v Kanado ali Avstralijo,« ga je nenadno prekinila gospa, ki ji je hčerka sproti tolmačila najin razgovor. »Saj je vendar mogoče, da se bo nekoč povrnil?«

»Seveda, gospa,« sem hitel trditi, »saj poznamo dosti sličnih slučajev.«

Mala Elza je sedela pri sestri v naročju, včasih zazevala in se zdela zaspana. Ozrl sem se na uro in ugotovil, da je bilo že po desetih. Odločno sem vstal: »Oprostite, a nisem mislil, da je že tako pozno. Nikar ne zamerite tujeu, da vam je bil nadležen. Saj poznate, kako so radovedni Angleži na potovanju. Se nikoli nisem bil v nemškem družinskem krogu pa sem se poslužil ugodne prilike. Sprejmite iskreno zahvalo za gostoljubnost!«

»Prav veselji smo bili, da ste nas obiskali... Saj pravim, da imam malokdaj priliko govoriti angleški.«

Vsa družina me je spremila do vrat. Za slovo me je oče zopet vprašal: »Ali je po vašem mnenju res mogoče, da je naš deček še živ? Vi ste letalec in ste bili na fronti: vaše mnenje zaleže.«

»Seveda je to popolnoma mogoče. Nikar ne obupajte. Tudi jaz bom poizvedoval. Kdo ve, ali ne bo nekega dneva čil in zdrav potrkal na vaša vrata!«

Zadnjič sem mu stisnil roko in odšel. Ko sem bil na prvem mostu, sem odprl listnico in zagnal ožgano znamko nemškega letalca v reko. Slišal sem, kako je pljusnila spodaj temna voda.

David Haek:

Optimist

Eden je bil vedno otožno in trpko razpoložen, vse, kar je videl in opazil, je motril skozi črna očala, nikomur ni zaupal, še same-mu sebi ne, skratka, ves svet in vse na njem se mu je zdelo od sile gnusno in nezasišano potvarjeno. Dandanev bi kd, da so mu zbog tega bile pribranjene marsikatero neprijetno izkušnjo v odklanjanju občestva z ljudmi. Kaj še! Varali so ga in goljufali še bolj, ali vsaj nič manj o! tistih, ki so se brezskrbno in zaupljivo kretali med svetom.

Drugi pa je bil docela drugače ustrojen. Vse se mu je zdelo solnce in veselo, v vsakem človeku je videl posebej dobroto, nikjer ni slutil grdobije in prevar. In čudovito! Le redko mu je kaka neprijetnost za trenutek pregnala dobro voljo in če se je to zgodilo, je bil zopet imel smejoč se obraz kot da ni mu bila rahla sapica odnesla vse nadležne misli.

Kako to?

Najbrž je imel ves svet za dober, boljši kakor v resnici je, a se je vselej dosledno ravnal po načelu: »Zaupaj vsakomur, naj bo kdorkoli, a ponoči vrata navzlic temu zapiraj.«

Prevel Franjo.

Arsen Mgrič:

Trije najvišji užilki

Indska zgodbica.

Nekoč je živel kralj, ki je imel svojo navado. Čim je končal vladne posle, vedno se je sprehajal po ulicah prestolnice, da bi opazoval in poslušal ljudi.

Nekega večera je šel kralj čez mestni vrt in zagledal tri dekleta, ki so sedela in se pogovarjala pod drevesom. Kralj se je skril v senci bližnjega grmovja in pričel poslušati, kaj se menijo.



»Jaz mislim, da je meso najvišji užitek v življenju,« je reklo prvo dekle.

»To pa že ne bo res,« je odvrnila druga. »Po mojem mnenju napravi ljudem največ veselja vino.«

»Obe se motita,« je pripomnila tretja. »Meso in vino res pomenita naslado, a najvišji užitek je vendar samo laž. Lahko shajamo brez mesa in vina, toda brez laži ne bi mogli živeti.«

Na to so se dekleta poslovila in odšla domov. Izkazalo se je, da so stanovale vse tri v eni in isti ulici. Kralj je s kredo zabeležil vrata vsake hiše. Prihodnje jutro je ukazal svojemu velikemu vezirju, da naj pošlje po lastnike znanstvenih hiš.

Kmalu so prišli trije možje, ki so začudeno in plašno poklekli pred kraljevim prestolom.

Odvedli so jih v ločeno sobano, in kralj je ukazal, naj pošljejo njegove nosilnice po dekleta.

»Možje, — je vprašal na to kralj, — ali nima vsakter od vas hčer?

Možje so ponižno pritrdili.

»Pošljite jih v palačo!«

»Ali se spodobijo, o kralj, mladim dekletom, da bi same prihajale v palačo?« — se je upal vprašati eden izmed poklicanih.

»Poklical sem jih, kakor bi poklical lastno hčer,« je odgovoril kralj in odredil, naj vstopijo dekleta posamič.

»Moja hči,« je rekel prvi, »kaj si govorila tovarišicam, ko si bila z njima sinoči pod drevesom na vrtu?«

»Nič proti tebi, o kralj,« je odgovorilo dekle.

»Tega tudi ne dejem, a rad bi vedel, kaj si rekla?«

»Rekla sem samo, da je meso najvišji užitek.«

»Kdo pa je tvoj oče?«

»Jaz sem bhabrova hči.«

»Kako pa je to mogoče? Bhabre, vaša kasta, ne smejo uživati mesa, in ti ga hvališ kot najvišji užitek? Imate tako stroge predpise, da še pitno vodo precejate skozi platno, ker se boji, da ne bi slučajno požrl kake mušice, ki bi padla noter. Kako naj to umem?«

»To je resnica, o kralj, a v kolikor sem opazovala, se mi vendar zdi, da mora pomeniti meso najvišji užitek. Tik nasproti naše hiše stanuje mesar, in vedno ga vidim, kako skrbno zavijejo meso vsi, ki ga pridejo kupiti, da ne bi izgubili niti najmanjše mrvice. Iz tega sklepam, da mora biti meso dragoceno. Opazila sem tudi, da ogledajo psi do golega vse preostale kosti, ki so potem gladke kakor kopjišče. Nato prilete še vrane, ki razkljujejo kosti, in zadnji ostanki privabijo neštivilne jate muh. Zato sem mislila, o kralj, da mora biti meso najvišji užitek.«

»Imaš prav, o hči. Meso je eno najpotrebnejših in najokusnejših živil,« je odgovoril kralj, obdaroval dekle in jo prijazno odslovil.

Poklical je nato drugo in jo vprašal: »Kaj si govorila sinoči s prijateljicami, moja hči, ko si sedela pod drevesom na vrtu?«

»Nič proti tebi, o kralj,«

»Tega tudi ne dejem,« je rekel kralj, — »a vedeti hočem, o čem si govorila.«

»Rekla sem le, da pomeni vino najvišji užitek.«

»Kdo pa je tvoj oče?«

»Moj oče je duhovnik.«

»Kaj? Duhovnikova hči si in duhovnikom je vino prepovedano, ti pa trdiš, da je vino najvišji užitek. Kako moreš o tem soditi?«

»To je res, o kralj. Nikoli nisem pokusila vina, a vendar vem, kako slastno je. Tik zraven naše hiše je krčma. Nekoč sem videla dva dobro oblečena tujca, ki sta stopila noter in naročila vina. Vsedla ste se in pila. Ko sta odhajala, ju niso držale noge in sta se opotekala. Potolkla sta si glave ob zidovih in večkrat padla v blato ter le mukoma zopet vstala. Ko sta izginila za vogalom, sem mislila, da ta dva nikoli več ne bosta pila vina. A prihodnji dan sta že zopet sedela v krčmi. Tako sem se prepračila, da mora biti vino najvišji užitek, ker sicer tujcev gotovo nikoli več ne bi bilo v krčmo.«

»Imaš prav, hči,« — se je nasmehnil kralj. »Vino je res ljudem v veliko veselje.« — Izročil je dekletu dragoceno darilo in jo prijazno odslovil.

Zdaj je prišla tretja.

»Povej mi, kaj si pripovedovala sinoči obojema prijateljicama, ko ste sedele na vrtu pod drevesom?«

»Nič proti tebi, kralj,«

»Tega tudi ne dejem, a ponovi svoje besede.«

»Rekla sem, da je laž najvišji užitek, ker ne more nihče živeti, ne da bi lagal, — niti kralj ne.«

»Tudi jaz ne, hči?«

»Tudi ti ne, o kralj,«

»Kako pa moreš to trditi?«

»Daj mi dve vreči zlata in pol leta časa, pa ti bom to dokazala.«

Kralj se je zamislil. Nato je naročil blagajniku, naj izplača zahtevani denar, in dekletu rekel, da bo počakal šest mesecev.

Dekle je vzelo denar in zgradilo v gozdu prelepo hišo. Zunaj je bila okrašena s pozlačeno rezbarijo, notri pa opažena z dragocenimi preprogami. Šla je potem h kralju in mu rekla:

»Pojdi z menoj pa boš videl boga.«

Kralj je poklical dva najstarejša ministra in sledil dekletu, ki ga je odvedlo do nove palače.

»Na tem kraju biva bog — mu je svečano rekla, — »pojdi noter in z njim boš na samem. A vedeti moraš, da se bo prikazal bog le onim, ki imajo brezhibne prednike. Njih starši morajo biti pripadniki najvišje kaste, in oni sami zakonski otroci čednostnih staršev. Zdaj vstopi, o kralj.«

»Naj vstopita ministra prva,« je odgovoril kralj.

Prvi minister je odšel v svetišče. Korakal je po sobanah in dospel v najsvetnejšo izmed njih. Sveto kadilo je gorelo v srebrnih posodah, in izza svilenih zastorov se je slišala tiha godba. Minister se je ozrl v dvorana je bila prazna, in samo na žriveniku se je počasi dvigal dragocen dim.

Minister je nekaj časa zaman pričakoval, da bi se mu prikazal bog, in si je na to rekel: »Kaj pa, če se mi sploh ne bo prikazal? Morebiti sem potomec grešnih staršev? Tega pač ne sme nikdar nihče zvedeti. Rekel bom torej, da sem boga videl.«

Stopil je ven in takoj odgovoril kralju na njegovo vprašanje: »Da, bog se mi je prikazal.«

»Kaj pa ti je rekel?«



»Prepovedal mi je izdati njegove besede.«

Nato je poslal kralj v svetišče še drugega ministra.

Tudi ta je zaman čakal na boga. Tudi ta je pričel domnevati, da ni bil rojen v poštenem zakonu. Zato je sklenil, da kralju ne bo izdal resnice. Ko je prišel ven, je rekel, da je videl boga in govoril z njim, a ne sme izdati njegovih besed.

Tedaj je stopil v hišo kralj in čakal, da bi se mu prikazal bog.

»Povej mi, o kralj,« ga je vprašalo dekle, »ali si videl boga?«

»Sem in sem z njim tudi govoril.«

Dekle je trikrat ponovilo svoje vprašanje, in kralj ji je trikrat isto odgovoril, ne da bi zardel. Nato je reklo dekle:

»O kralj, ali te nič ne peče vest? Kako moreš trditi, da si videl boga, če je znano, da je bog — duh?«

Sele zdaj se je kralj spomnil, da mu je hotelo dekle dokazati, kako se bo zlagal tudi on. Nasmehnil se je in priznal svojo laž in zdaj sta izjavila tudi ministru, da nista videla boga in nista z njim govorila.

»Zdaj vidiš, o kralj, da sem imela prav. Mi, ubogi ljudje, moramo včasih lagati, da bi si rešili življenje. A kdo je tebe silil lagati? Koga se ti je bilo treba bati? Priznaj torej, da je laž res najvišji užitek.«

Tedaj se je kralj še bolj nasmehal, vzelo dekle v palačo in se z njo oženil. Postala je njegova najboljša svetovalka in njena modrost ji je vedno bolj pridobivala soprogovo srce, pa tudi ljubezen ljudstva.

Kurenčkova Nežka ma tud beseda



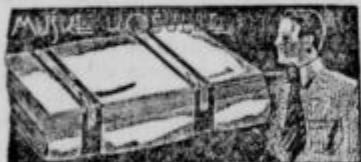
Zadnč sm brala, de sa en diujaki pud Tibuli rošce putrgal in jh u tista skleda iz špricprunam zmetal, puvrh pa še klupi. Zdej nej pa edn reče, če je tu lepu in prou. Jest praum, de jh je žihr sram. Rošce vnder nisa nubenmu na pot, za kua jh pol uničujeja. A jm ni še zadost, de sa kustajne pusekal in naredi iz našga ne tud hladnga Tibulija sam lušnga, ampak čist ena navadna gmajna, ke ni zdej za družga, kokr hvečem še za žvinske sejme za punucat. Men prideja useli souze u uči, kedr zagledam ta gmajna, ke sm se lansk let še hudila pud kustajne hladit in štmle štikat. A morja zdej tud rošce uzet konc zavle eneh par ldi, ke nimaja lbezen du božje nature in jim je lubš en kamnitn kumfin, kokr ta nar leuš drvu?

Sej jest nč na rečem; rošce uja druht let spet zrastle. Ampak, de tut klupi u vuda mečēja, ta je pa škandal. Ce klupi zdaj nč na nucaja, ke ni nuben sence pud Tibuli, na sonce pa pametn člouk u te uročni gvišn na u hodu sedet in čez uručina šimfat, nej b jh pa spraul u kašn gumazin in jh pršparal za tiste čase, ke uja pršli gespudi du spuznajna, de je vnder en drvu še zmeri leuš in bi nucn, kokr ta nar leuš kumfin.

Men kar na gre iz glave, de more bt naša »nadebudna« mladina tku srova in povrh še zarušana, de gre taka škoda delat in tu kar za špas. Mende se tle vnder na gre spet za kašn rekord u kompanijah. Al se pa misl ta mladina iz tem prkrupt tist gespod, ke kar pu načrtih frderbuje lblana. Pa tu se mot. Ta gespoda na nūca nuben konkurence in ja tud na trpi. Kar se da sfrderbat u že sama sfrderbala. Le nkar se umes na meši. Sej viš, kaku sa Oradašca zrihtal in Mirje! A nau faju, ke uma lohka izpred trnouseke cerkve viđl naraunost na Vrhna? Kua čma še več! Rožnodulincani uja pa zavle tega tud še bl »na suhm«, kokr sa bli du zdej.

S. M.

Samo kdor v miru izbira — dobro kupi!



Ako morate iz trgovine v trgovino, da si ogledate blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali;

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in preenite vzorce kos za kosom, nikdo Vas ne bo prigovaljal za nekaj, kar ne odgovarja Vašemu okusu. ZAHTEVAJTB NAŠO KOLEKCIJO

BLAGO ZA MOSKE SRAJCE

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu okusu.

Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravnost Vam odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja.

Ze pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trg. in odpremna tvrdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Prvovrstno zidno in strešno

OPEKO

dobavlja v vsaki množini po najugodnejših cenah z 10 letno garancijo opekarna »ILOVAC«, Karlovac.

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino

»EKONOM«

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 7

Interesenti zahtevajte cenik!



Glazbila za vse!

Violine od Din 89'—
Klirare od Din 129'—
Trombe od Din 489'—
Harmonike od Din 85'—

Kromatične in klavirske harmonike, jazz instrumenti
Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK od

na večje in največje pošilj. tv. glazbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

Tovarna glazbil in harmonik

Prod. podr. Maribor št. 102

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v ceniku.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKA ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.



NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

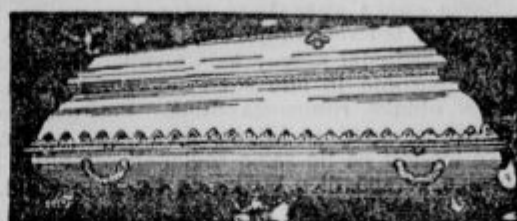


Raznovrstne knjigoveške potrebšćine: platno, usnje, marmor papir, zlato, sukanec i. t. d.
Vam auidim po najnižjih cenah

NA DEBELO! NA DROBNO!

A. Janežič

Ljubljana, Florjanska ulica



NAJVEČJA ZALOGA KOVINASTIH KRST

V DRAVSKI BANOVINI

Kovinaste krste za deco: do 2300 — iz zaloga v Mariboru. Izbira v vseh velikostih. Najmanj 40% prihranka potom nakupa pri izdelovalcu.

Maks Usar, Maribor, Gregorčičeva ul. 17

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm. mašinsko 4—6 mm. portalno.
leusov alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Celovška 81 Osijek

Ljudje slabih živcev

izza kake bolezn, preobremenjenja, žalosti, razburjenja, kakor tudi stari, oslabei ljudje, ki nim pojema moč, prebava, ki radi poapnenja žil nimajo teka, si hitro opomorejo in se okrepe, če uporabljajo

VINO ŽICANICA.

Cena steklenice 40 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelacićev trg 20. Dobi se v vseh lekarnah.

Surovo maslo

(Tafelbutter)

najfinejše, dobavlja v vsaki množini od 4 kg naprej franco, in sicer po ceni 30'— Din proti povzetju.

Franc Kolleritsch

APACE PRI GORNJI RADGONI

Čas vkuhanja se je pričel!

Dobra gospodinja uporablja najpopolnejše

WECK-ove priprave za vkuhanje. Pri

nakupi pazite na znamko

Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

FRUCTUS - LJUBLJANA, Krekov trg št. 14

Krajni prodajalci: Celje: J. Jagodica, Maribor: Carl

Lotz in Pinter & Lenard, Ptuj: F. Vogel, Brežice: V. Pe-

tan, Kranj: Markov, Kočevje: F. Huber, Sevnica: A. Ka-

tello in P. Setina, Slovenjgradec: I. Rojnik in K. Rojnik.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkasno menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzoplačke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040. 2457. 2548; Interurban 2706, 2806



M. K.:

Jutro

Rožnati valovi zarje
pljuskajo tihotno
izza srebrnih oblakov
na ravan samotno.

Vse še sniva — le škrjanček
brodi že po morju
zlatopurpurne meglice
daleč na obzorju.

Vse še sniva — le pastirček
že na pašo žene
ovce mehkorune, krotke,
pod goré zelene.

Z zvončkom mu ovčica bela
radostno pozvanja —
on pa spev o zlati sreči
na piščalko sanja...

Kovač Tolkač in razbojnik Krivogled

1.

Nekje daleč za devetimi gorami in devetimi vodami je živel kovač Tolkač — mož orjaške postave in kakor jeklo trdih pesti, a srca mehkega kot otrok. Od jutra do mraka je razbijal po nakovalu, da se je razlegalo devet fara naokoli in da so se iskre dvigale iz kovačnice kakor zublji mogočnega kresa. Ostali del večera pa kovač ni zapravljal v zakajeni žganjarni — vina in žganja v oni deželi takrat sploh še niso poznali — nego ga je posvetil hčerki-edini — šestletni Majdici.

Nekega dne je Majdica zbolela na smrt. Kakor brez uma je tekal kovač Tolkač po hiši sem in tja, se sklanjal nad bolnico, jo ljubeče božal z raskavo dlanjo, ji sočutno zrl v trudne, plašne oči — in si ni vedel pomagati...

Pobožna starica iz vasi, ki mu je gospodinjila, mu je svetovala:

»Tolkač, zaobljubi se Mariji Pomočnici na gori, stori kakšno dobro, Bogu dopadljivo delo, in videl boš, da ne bo zastoj.«

Kovač Tolkač si je podprl glavo s pestmi in tuhtal dolgo časa, kaj bi in kako — in ni ničesar iztuhtal...

2.

Tiste dni se je preko dolin in gora raznesla vest o nezasišanih grozodejstvih razbojnika Krivogleda, ki se je Bog ve od kod priklatil v deželo. Požigal je vasi, plenil imetje bogatinom in revežem ter pomoril vse, kar mu je prišlo pod roke. Ljudje so mu pripisovali nadčloveško moč: mišice na rokah so mu bile prožne in čvrste kot verige, prsi ogromne in silne, kajti imal bivol, srce pa mu je bilo trdo in brezčutno kakor kamen...

Ko je vest o grozodejstvih razbojnika Krivogleda udarila kovača Tolkača na uho, si je jel zadovoljno meti dlani, kakor da je bil slišal kaj posebno prijetnega in vselega...

To bo nekaj zame! — je zamomljal in načelnil mišičaste roke, da so mu zapokale v členkih vse kosti. »Pozval bom razbojnika na dvoboj in ga ubil. To bo gospodu Bogu gotovo všeč in mi bo v zameno ozdravil punčko siroto...«

3.

Proti večeru onega dne je prestopil mejo ležele, v kateri je živel kovač Tolkač, neznan popotnik. In čudo: naravnost k hiši kovača Tolkača se je napotil.

Kovač Tolkač je sedel tačas ob postelji bolne hčerke, jo zibal in prisrčno prepeval:

»Ptička moja zlata,
smej se, smej se, smej!
Skrat gre skozi vrata —
to ga bom, hojjej!
»Tok, tok!« je zdajci močno potrkalo na duri.

Bolna Majda je prestrašeno okrenila glavo — ono smer. Kovač Tolkač pa je zaklical: »Naprej, če si božji!« s tako mogočnim glasom, da bi se bil neznanec na pragu skorajda od strahu sesedel. Pa se je le ojunčel in je vstopil.

Kovač Tolkač je ostrmel. Kakšna čudovita

prikazen to! — Tenke noge, velika stopala, napihnjen trebuh, ozke prsi, zabuhel obraz, rdeč nos, kalne oči...

»Hoho,« se je dobrovoljno zagrohotal kovač Tolkač, »glej, glej, kakšno strašilo pa prihaja k meni?«

Neznanec se je vljudno priklonil in z medeno sladkim glasom izpregovoril:

»O kovač Tolkač! Preko dolin in gora sega glas o tvoji hrabrosti in moči. Zvedel sem, da hočeš pozvati razbojnika Krivogleda na boj — in sem ti prinesel nekaj, kar bo podvojilo tvojo moč. Zakaj vedi: razbojniku Krivogledu sicer ne boš kos...«

Kovač Tolkač je sprva nekam nezaupno motril neznanca od nog do glave, potem pa se je dobrohotno nasmešnil:

»Glej ga modrijana, odkod pa ti vse to veš?«

Neznanec se je samozavestno vzravnaval in slovesno dejal:

»Jaz sem čarovnik Vsevedež, izumitelj opojne pijače, ki preganja skrbi, daje človeku nadnaravno moč in mu priča židano voljo v sree. Te pijače ni doslej nikoli še nihče v tej deželi. Ti boš prvi. Pokusi!«

Kovača Tolkača je premagala skušnjava. Bil je tačas silno žejen, zato je ročno nagnil čutaro in napravil troje globokih požirkov iz nje. In se mu je zdel učinek pijače res čudovit: kri mu je živahneje zaplala po žilah, srce se mu je razbijalo, misli so se mu zjasnile, moč telesa se mu je — vsaj tako se mu je zdelo — podesetorila...

4.

Tri dni po tem dogodku se je razbojnik Krivogled odzval kovačevemu povabilu in je prilomastil k njemu.

Ko je bilo vse pripravljeno, sta se spoprijela...

Kovač Tolkač se je napil, močno napil čudne pijače čarovnika Vsevedeža, da bi bil krepkejši, odprnejši, prožnejši — in se je čudil med divjo borbo, čemu mu pešajo moči in se mu dela črno pred očmi...

Čarovnik Vsevedež — bil je to sam peklenski človek v človeški podobi — je stal neviden ob strani in pozorno sledil poteku ljute borbe. Zmagoslavno si je mel roke, ko je videl, da kovač Tolkač omahuje. Skodoželjno se je zahlahljal:

»Pšenica gre v klasje, hehe! To bo prva žrtev v tej deželi. Potem bom razpredel niti od vasi do vasi, da mi nihče ne uide. Čez mesec dni bo pilo staro in mlado... Hej, kovač Tolkač, orjak si, resnično si orjak — a hudičkov, ki kipijo in razsajajo v moji pijačici, ne premagaš! He, he...«

Razbojnik Krivogled je tolkel kovača Tolkača besno po glavi in se zlobno režal:

»Bums! — kovač Tolkač, močnejši si od mene, vem, bums! — a zdaj imaš kar dva proti sebi, bums! — mene in veleblagorodnega gospoda demona Alkohola. Obeh ne zmoreš, bratec, prav zares ne zmoreš! Pijan si, bums! — strašno pijan... Priporoči se Bogu!«

Kovač Tolkač je še enkrat zablestel bledi, žalostni obrazek umirajoče hčerke pred očmi — — — potem so se tla pod njim zazibala in zgrudil se je — smrtno zadet — brez glasu na tla...

Razbojnik Krivogled in demon Alkohol sta si podala nad njegovim truplom roke.

Za bistre glave

Zloženka

Angel — Zoran — žarek — ata — veselje — ilovec — okno — otrok — lešnik — oreh — nož — jagode — dan.

Postavite te besede drugo pod drugo v družnastem vrstnem redu tako, da baste iz njih začetnih črk od zgoraj navzdol čitali naslov mladinske knjige, ki je pred kratkim izšla v založbi Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani. — Ena od pravih rešitev bo izročena za nagrado. Rešitve pošljite najkasneje do četrtka, dne 16. julija, na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

»Tak to je bila tista večera?« se zabliksa materi v glavi.

Zdaj so hitro razumeli tudi skrivnost tistega prerokovanja. Labko jim je Beta naštevala, koliko otrok so imeli in koliko jih je pomrlo, ko ji je Tinče zvesto povedal vse, kar je vedel o živih in mrtvih bratih in sestricah in sploh vse, kar je vedel o domu.

Dasi jih je jezilo, so se mati je začeli smejati:

»Res je to nevidni koren, samo s tem razločkom, da pišk in masla in jajec, kolikor si jih dal zanj, ne boš videl nikoli več!«

Kakor sami zase so nadaljevali:

»Sto sreč, da se otroku ni zgodilo kaj hujšega! Bog nebeski, kaj bi se bilo lahko primerilo, če bi se bil podal na Vrbsko jezero?«

Tinče je bil močno potr, zlasti še potem, ko so mati odmotali zavitek in našli v njem samo čisto navadno hrastovo šiško. Zdaj je šele spoznal, kako lokavo je izrabila cirkuška prevečnjaka njegovo nedolžno zaupljivost. Brat in sestra sta se mu rogala in še pastir Cene jih je moral preslišati, vendar je slednjič Tinčetu vse skupaj tudi precej koristilo. Enkrat za vselej si je iz te žalostno smešne šole zapomnil, da ni dobro, če človek na slepo vsakomur vse verjame. Predno se je odslej česa lotil, je vselej premislil, če je to, kar želi, zanj dosegljivo in če soglasja z njegovimi zmognostmi. Vrhu tega se je še vedno posvetoval s starši in z izkušenimi ljudmi, potem pa je šel pogumno na delo. Zato je tudi uspeval in je poslej dobro živel. Se danes je ugleden gospodar in rad pove, kako ga je izšolal — nevidni koren.

(Konec)

M. K.:

Pol'ska lilija

»Pet pedi, pet pedi,
s polja živo se glasi.
Prepelica-mama poje:
»Ljubim prepeličke svoje!«

Mak med žitom tiho sanja
in dvorljivo se priklanja
poljski liliji belici
in prešerni pevki ptici.

Mehko lilija trepeče,
sladko se smešlja od sreče:
»Večno bi tako vesela
z vami sredi poljan živela!«

Joj, sirota lilija!
Prišla bo Cecilija
in pričela bode žeti —
pa boš morala umreti...

Jakec bedahec

Kakor roj čebel in panja, se je vsula truma otrok iz šole. Razkropili so se na vse strani.

Kakih deset dečkov je šlo skupaj proti domu. Bili so to nerazdružljivi prijatelji — mladi junaki, borci za treznost in lepšo bodočnost našega naroda. Le eden je bil med njimi, ki ni bil njihov po mišljenju in sreči: Zaplotnikov Jakec, bledoličen, bolehav otrok, sin vaškega krčmarja. S ponosom je večkrat pripovedoval, da izpije vsak dan po dva do tri kozarce vina in da ga prenese več, kakor vsi mladi junaki skupaj... No, pobiči ga za to klavirno slavo niso nič zavidali. Nasprotno: pomilovali so ga in ga skušali pridobiti na svojo stran. Vse njihovo prigovarjanje pa je bilo dotleje zaman...

Razlogov Francek je segel v torbo in privlekel iz nje novo številko mladinskega lista za treznost. Glave dečkov so se zvedavo sklonile nad listom. In je čez nekaj časa eden od dečkov nagajivo vzkliknil:

»Hojej, Jakec, poglej — ta je pa kakor nalašč zate!«

In je začel glasno čitati:

»Jakec bedahec rad vino je lokal —
pa prišla ponj bela žena je Smrt.
Jakec bedahec je mlo zajokal
in se zaril pod odejo kot krt.

Smrt pa je dvignila koso — švrk! švrk! —
Jakec bedahec je moral umreti.

Smrt ga ponesla pred raj je — trk! trk! —
tam pa pijančka niso hoteli sprejeti...

Jakec se je raztogotil, da nikoli tega. Užaljen je hotel zabrusiti nagajivu par prav gorkih nazaj — takrat pa je vso pozornost dečkov zbudil berač z upadlim licem, divje razmršeno brado in neskončno žalostnimi očmi, ki jim je počasi kreskal naproti.

»Otroci, dajte vbogajme starcu siromaku, dajte!« je zamomljal in proseče stegnil tresoče se roke.

Dečkom se je starček zasmilil. Jeli so si otipavati žepa in so čez nekaj časa res zbrali nekaj dinarjev in kosčkov kruha ter vse skupaj izročili beraču.

Starček se je ganjen zahvaljeval. Nato je sedel, upehan in onemogel, kakor je bil, na gručo kamenja ob cesti in dejal:

»Otroci, dam vam lep nauk: varujte se pijače kakor živega vraga, da vas ne zapelje in pogubi, kot je mene!«

Med dečki je zavričalo. Vsevprek so jeli prositi:

»Povejte nam, očka, povejte, kako se je to zgodilo!«

»Eh, dragi moji, to vam je dolga, žalostna zgodba. Povedal vam jo bom, a prav nakratko, da bo manj bridkosti v mojem srečju... Poslušajte!«

Moj oče je bil bogat mož. Imel je veliko trgovino in gostilno v nekem trgu na deželi. Jaz sem bil njegov edini sin in sem imel vsega, kar sem si pozelel. Slaba družba v očetovi gostilni me je izpridila že v zgodnji mladosti. Prišel sem se potepati okoli, pijančevati in kvartirčiti... Niso me ganile ne trde očetove besede, ne prošnje in solze matrine. Obesil sem šolo na klin in se ves udal izgubljenemu življenju...

Neki večer sem se vrnil iz mesta domov, ker mi je zmanjkalo denarja. Zahteval sem od očeta spet večjo vsoto. Oče pa se mi je prvič odločno uprl in ni mi hotel dati ničesar. »Pijaneu in potepuhu ne dam niti vinarja!« mi je dejal.

Takrat se je zgodilo tisto strašno. V brezumnem srdu sem planil k steni, snel lavsko puško s klina, jo nameril proti očetu in zaklical: »Ali daš ali ne?!« V tem hipu se je puška — sam ne vem kdaj ne kako — sprožila — in jaz sem postal morilec lastnega očeta!

Medtem pa, ko sem se v ječi pokoril za svojo lahkomišelnost, se je doma zgodilo najstrašnejše. Neke noč, ko je mati ležala bolna na postelji in se skoraj ni mogla geniti, se je vtihtotal na skedenj, poln suhe, dišeče otave, pijan potepuh, hoteč tam prenočiti. V pijanosti mu je zdrknila goreča cigareta iz ust — in mahoma je bila vsa moja lepa, bogata domačija v ognju. Mati sama je našla smrt v plamenih... Ko sem prestal dolgoletno kazen v ječi — sem bil berač. Grozno me je Bog kaznoval za mladostne grehe.

Starček je umolknil in si obrisal z umazan rokavom solze, ki so mu vrele iz oči.

Rahločutna otroška srea je prevzela njegova žalostna zgodba tako zelo, da so stali okoli njega kakor okameneli. In čudo največje: najboljši ganjen med njimi je bil Zaplotnikov Jakec, edini sin bogatega vaškega krčmarja... Nekaj velikega, za vse življenje odločilnega se je budilo v njem. Obnavljal se je še nekaj časa, potem je moško stopil k tovarišem in jim dejal:

»Fantje, odslej sem vaš!« — — —

Tako, vidite, otroci, je postal Jakec bedahec mladi junak — borec za treznost in lepšo bodočnost našega naroda. Storite tudi vi tako!

STRIČKOV KOTIČEK

177. Dragi striček! — Daj, daj, poišči tudi za mene majhen prostor v »Slovencu!« Strašno bom vesela, ko boš tudi mene naslikal v svojem kotičku. Potem Ti bom še večkrat poslala pismena pozdrave. Živel naš striček! — Ivica Jerman, učenka II. razr. v Grižah pri Celju.

Draga Ivica! — V kotiček naj Te naslikam? Kaj Ti na misel pride, hoho! Kdaj pa sem že koga naslikal, a? In sploh — kako pa naj Te naslikam, ko Te še nikoli nikjer nisem videl in niti ne vem, ali si velika ali majhna, debela ali suha, slepa ali gluha, grbasta ali škrbasta?... Saj nisem veselavni slikar Mazon, ki je bil tako izurjen v prelepi slikarski umetnosti, da je vsakogar kar na pamet in za las natančno naslikal znal, čeprav je bil 100 kilometrov oddaljen od njega...

Ce na vsak način hočeš, da Te kdo naslika, tedaj se obrni na Požgančevega očeta! Oni ti na moč imenitno slikati znajo. Naslikali Te bodo tako, da ne bo nihče na vsem božjem svetu mogel doznati, ali predstavlja slika Tebe ali pajaca iz cirkuza ali divjega moža ali luno... Torej poskusi! — Te lepo pozdravlja Kotičkov striček.

178. Dragi Kotičkov striček! — Če misliš, da mi, ljutomerski otroci, ne čitamo Tvojega kotička, se jako motiš. Pa še prav z velikim veseljem ga čitamo in vsi bi na moč radi videli, da nam enkrat odgovoriš v njem.

Ali veš, kje je glavno mesto Prlekije? Dobrega vina je tu več, kot je pri vas vode!

Striček, če nisi mladi junak, Te povabim na pristnega ljutomertana. Bomo šli v Jeruzalem, pa ne v onega, kjer je božji grob, marveč tja, kjer je židana volja doma. Tudi Požgančev oča naj pridejo s Teboj, da se ne bodo tako grdo držali!

Lepo Te prosim, odpiši mi! Srečno Te pozdravlja Anica Sever, učenka IV. razr. v Ljutomeru.

Draga Anica! — Kje je glavno mesto Prlekije, predobro vem, ne vem pa, če je tam res več dobrega vina, kot pri nas vode. Bi skoraj odločno dejal: »Ne!« Kajti sem trdno prepričan, da vino nikoli in nikjer ne more biti dobro. Če bi bilo dobro, bi iz njega ne izhajalo toliko zla in gorja. Bi si pa že upal trditi, da je navadna voda tisočkrat boljša od vina, kajti kdor vodo pije, pač ne bo šel kar tako — brez vzroka — razgrajat in se prelepat na ulico ter s koli in noži klicat mirne ljudi na korajžo... Ali ne?

Ponosno torej odklanjam Tvoje vleplepno povabilo. Mladi junak nisem, pač pa sem od nog do glave — star junak. Kot tak — se razume — ne pijem nobenega alkohola, marveč bežim neustrašno pred njim, kakor zajec pred krovelnim volkom, kjerkoli ga zavoha moji bistri nos.

Vidiš, tako je s to rečjo, draga moja. Ne velja pa ta odklonitev za Požgančevega očeta. Če hočeš, da se oni udeležijo junaškega popivanja, se obrni nanje. Jaz jim ne bom delal skomine in jih spravljaj v skušnjavo s Tvojim povabilom... Naslov Požgančevega očeta je takle: Požgančev oča (živijo!), gostilna »Pri kislem evičku« (brrr!), Cesta pijancev (fej!), Ljubljana. — Kotičkov striček.

179. Dragi Kotičkov striček! — Iz prijaznega Bršljina Ti gotovo še nobenega ni pisal. Sporočam Ti, da smo končali šolo. Izdelala sem I. razred z odliko. Očka bo za nagrado vložil zame 100 Dir v hranilnico.

Imam še dva brata. Ivančka in Lojzka. Lojzka večkrat vozim po dvorišču in mu porivam cucelj v usta. Z Ivančkom se pa igrava na vrtni. Zdaj naj pa končam. Bodi mi najlepše pozdravljen! — Marica Pristavec, učenka I. razreda v Bršljini.

Draga Marica! — Živijo, imenitno, moj poklonček — in tako dalje, ker si izdelala I. razred z odliko! Sem kar ponosen, da mi enkrat tudi takale imenitna osebnica piše. Kajti se odličnjaki ne pobirajo kar tako na cesti, kot zrele tepke, negi jih je treba s svečo pri belem dnevu iskati — tako redki so...

Bratec Lojzek pa mora biti po moji sodbi od sile navihan pobič, ker Ti dela toliko preglavice s svojim cuceljem. Se mi kar močno zdi, da njemu ni toliko za cucelj, kolikor za zabavo, ki jo ima pri tem, da cucelj venomer meče iz ust. Veš kaj? Kadar bo spet tako poreden in bo vrzel cucelj iz ust, ga kaznuj tako, da mu boš namesto cucelja pomolila figico pod nos... Morda si bo možakar potem zapomnil, kako bridko je, če je kdo le preveč poreden in nagajiv! Če ga pa po krivem dolžim (kajti mu morda cucelj je po nerodnosti pade iz ust), ga v mojem imenu prosim odpuščanja za grdo obdolžitev in mu reči, naj kmalu zamenja cucelj z žlico. Žlica je od sile važno in imenitno jedilno orodje in se dobro rejen in zdrav otrok postavi z njo celo desetkrat bolj, kakor hraber vojak s bridkim mečem... Pozdravljeni vsi trije! — Kotičkov striček.

Uganka

Nekoč je živel žena. Ljudje so govorili, da je pijanka, žena pa je ogorčeno zatrdjevala, da še nikoli v življenju ni pila vinca. In je bilo to — ženi na čast bodi povedano — kar res. Ni pila vinčka ženica, ni ga pila, pač pa je vsak dan napravila tako, da je kruhek popil vinca, eno, hojaj, pa je kruhek popapal — in je bilo vse v redu in prav. — Zdaj pa malo premislite, otroci, in povejte: Ali so imeli ljudje, ko so trdili, da je ženica pijanka, prav, ali niso imeli prav?

Cist nož

Mama stopi v kuhinjo in vidi, kako Rezika marljivo lupi jabolka.

»Toda, Rezika,« reče mama, »najprej bi morala vendar očistiti nož!«

Rezika pa mirno lupi dalje in odgovori:

»Zakaj neki, mama? Nož je bil gotovo čist, saj je to isti nož, s katerim si ti prej rezala mlo »Zlatorog!«

— — —

Triletna Jelka je pri kosilu začela ne- navadno kričati. »Kaj pa je, dragica moja?« jo je skrbno spraševala mati.

»Mama, z zobčki sem si na jezik stopila.«



ko si je želel čarobne zeli in kako je hotel otiči z njo v kačo zakleto grajsko gospodično ob Vrbskem jezeru. Z zakladi, ki bi jih tam dobil, bi poravnal materi vso škodo na se povrh bi ji dal toliko, da bi vse žive dni lahko brez skrbi in brez truda živela.

Domače ognjišče

Naš domači zdravnik

J. P. v T. O tabaku želite kaj izvedeti? Glede njegove škodljivosti so bile napisane kar knjižnice knjig in razprav z ogromnim uspehom: proizvodnja in potrošnja tobaka se je silno razširila med omikanimi in neomikanimi narodi. Tobakovih rastlin je več vrst z različno množino glavne vsebine nikotina, tudi ista vrsta tobaka daje v različnih podobnih, ali obdelovalnih razmerah zelo različen pridelek. Z umetnim pripravljanjem tobakovih listov se množina nikotina in eteričnih olj zgublja, najfinjši tobak navadno nima več mnogo nikotina. S tem pa ni rečeno, da je tak tobak neškodljiv, zakaj razven nikotina, ki je močan živčni strup sam na sebi, sta v tobakovem dimu tudi pruska kislina in ogljikov oksid, ki sta krvnastrupova, in pa nezgorjeni delci, ki dražijo sluznice, kamor prihajajo. Seveda je občutnost posamičnih kadilcev (drugačni živalci tobaka so pri nas že redki) do teh raznovrstnih škodljivosti zelo različna, temu gre tobak na živce sploh, onemu škodi pri srcu, drugemu na očeh, motenja želodca in prebavil so pri kadilcih bolj redka, ker oni, ki uživajo močnejše vrste tobaka, ne požirajo slin. Vaša zgaga ali gorečica je bržkone drugega izvora. Opazoval sem pa, da ljudje, ki so opustili kajenje, dobivajo boljše slast do jedi in se tako vidno krepe. — Kako se kajenje odvadi? Vsa sredstva, ki se ponujajo v te svrhe, so otročarije. Ako vam kajenje škodi ali če smatrate svojo razvado za odvisno, potem je edino sredstvo, da se kot mož odpoveste kajenju najprej za tri mesece. Nadaljnja vzdržnost vam bo lahka.

J. B. na S. g. Desne lahti se vam suše, ker so, dasi ste bržkone desniar, za spoznanje tanjši od levih. Bolezen je začela pred meseci v obliki boječih bolečin v zapestju, ki so se deloma zmanjšale, deloma preselile navzgor. Vsak ud, ki ne dela, gine, tudi če je zdrav, tembolj če je bolan. Ker Vam zdravnik, ki ste ga vprašali za svet, ni dal drugega nasveta (če je res?), kakor da se pazite, da se vam roka ne posuši, vam svetujem, ker ne morem po vašem popisu spoznati, ali je bolan zapetni sklep ali še kateri drugi, ali morda mišičje ali živčevje desnih lahti, da se obrnete čim prej v tukajšnje splošno bolnišnico, kjer ugotovite pravo bit vaše bolezni in dobite stvarna navodila za zdravljenje.

A. B. na J. Izvor živčne razboljenosti pri vas? Skakanje z visoke lestve, če niste padel na glavo ali z glavo kam zadela, ne povzroča možganskega pretresa. Tista mladostna zavboda že vtegne živčno ravnotežje zrahljati, toda če ste jo res opustili, naj vas spomin nanjo ne bega; s popolno pozabo nanjo izginejo tudi morebitne kvarne posledice. Ali naj pijete kakšno »železno« ali podobna vina, »ki jih reklamirajo zdravniki«? Ni mi znano, da bi kateri zdravnik tako ali podobno vino reklamiral (kar pomeni: zase zahteval nazaj), pač pa delajo za taka vina reklamo proizvajalci, sklicujoč se na izmišljena, redkokoli resnična priročnostna priročila kakšnega zdravnika. Sicer je bilo na tem mestu že večkrat pisano o vrednosti reklamnih zdravil.

Pravni nasveti

Skrajšani kadrovski rok. S. A. Š. Nimate pogojev za skrajšan rok, ker nista dva vaša brata neposredno pred vami odslužila polnega roka. Zato je popolnoma vseeno, sedaj boste potrjeni, ali že letos, ali pa naslednje leto. V vsakem slučaju boste služili polni rok. Odslužene mesece vam bodo seveda všteli.

Le državljani služijo vojake. M. A. J. Prišli ste iz inozemstva in ste še inozemski državljani. Radi bi vstopili v našo vojsko in sicer v podoficirsko šolo. Rojeni ste leta 1913. Kaj bi storili? — Le državljani imajo pravico in dolžnost služiti pri vojaški sili. Če hočete torej v našo vojsko, si morate najprej pridobiti naše državljanstvo. Za državljanstvo pa še ne morete zaprositi vi, ker ste niste 21 let stari. Prošnje mora vložiti vaš oče pri okrajnem načelnstvu. Prej naj pa prosi občino, v kateri stanuje, da mu zagotovi sprejem v domovinsko zvezo. Če tega občina ne bo hotela storiti, bo treba tri leta počakati. Če namreč osebe srbsko-hrvatsko-slovenske narodnosti tri leta stanujejo v občini na ozemlju naše države, jim ni treba za pridobitev državljanstva, zagotovila občine, da jih sprejme v domovinsko zvezo. S pridobitvijo državljanstva pridobe domovinstvo v občini, v kateri stanujejo.

Širina platišč pri vozovih. L. G. R. Vprašujete, če je širina platišč predpisana samo za vozove, ki vozijo za plačilo, ali tudi za one, ki se uporabljajo za domačo rabo. — Širina platišč je predpisana za tovorna vozila. Vseeno je torej, ali vozite za dom, ali proti plačilu za koga drugega. Platišča morajo biti široka pri štirikolesnem vozu z nečisto težo do 1200 kg 6 cm, do 2000 kg 8 cm, do 3500 kg 11 cm, preko 3500 kg pa 16 cm.

Kaj je »jutros«? »Jutros« je površinska mera in se ji pri nas pravi oral ali joh. Ima 1600 klafter.

Rudniški invalid. J. J. P. V letu 1911 ste se poškodovali in se vam je takrat poleg pokojnine priznala na podlagi zavarovanja letna renta 200 K. Ta se kljub spremenjenim razmeram ni povečala. Ali bi mogli doseči zvišanje? — Ker ni zakonite valorizacije predvojnih plačil, ni mogoče doseči zvišanje rente.

Vporaba šolskih prostorov za prosvetne namene. A. L. R. Vporabo šolskih prostorov za prosvetne prireditve more dovoliti krajevni šolski odbor in zato ni treba dovoljenja višje šolske oblasti.

Vlaka stelje po bregu. F. J. H. Imate travnik, na katerega meji v bregu sosedov gozd, ki mu služi za steljni. Svoj travnik hočete zasadi s smrekami, tako da postane s časom smrekov gozd. Sosed ima v svoj gozd kolovoz, vendar pa je steljo včasih kar po bregu navzdol vlekel čez Vaš travnik na drug kolovoz v dolini. Vprašate, če smete sosedu zabraniti vlačenje vej in stelje preko travnika, da Vam ne bo poškodoval smrekov nasad. — Če je sosed skozi 30 let redno izvažal steljo iz svojega gozda na ta način, da jo je vlačil po bregu navzdol čez Vaš travnik, potem si je s tem pridobil to pravico. Seveda pa ne more sosed zahtevati pot po cellem bregu, pač pa mu boste morali pustiti za odvažanje stelje na primernih

vil. Priprosta domača kmetijska hrana, ki je niležna in rastlinska, je takim ljudem, ki se hočejo živčno okrepiti, najbolj primerna. Nepretirano negovanje sporta (telovadbe, turistic in podobnih na prostem se vršečih sportnih panog) je naravnost zdravilno. Priporočam vam, da se resno udeležujete v kateremkoli kmetiskem delu, za dijaka, ki hoče jeseni čil v šolo, je telesno delo najboljše sredstvo, ki zanesljivo prežene bolne muhe z in iz glave!

I. G. v K. Čudna bojazljivost, otožnost, splošna utrujenost, vrtoglavost, neveselje do dsla in družbe, majhne bolečine v prsih in zgubljanje na teži so znaki resnega oziroma ogroženega položaja pri vsakem človeku, tem bolj pri mladeniču vaših let. Vsekakor je treba zdravniško ugotoviti telesno stanje in neke podrobnosti vašega življenja, zato se zaupno obrnite do katerega izmed bližnjih zdravnikov za splošno zdravstvo z izrazito željo in prošnjo, da se zavzame po očetovski za vas. Menim, da kmalu pogodi glavni vzrok vašemu bolehanju in vam pokaže pravo in za vas hodno pot do ozdravljenja.

Z. R. v V. Pokanje in škripanje po vseh sklepih, najbolj v tilniku, opažate pri vsakem gibu že 14 dni in vprašujete, ali naj to prezrete? Ker vas poznam iz prejšnjega obsežnega dopisa kot živčno bolno, vam prav to in najbolj to sredstvo priporočam: ne zmenite se za take pojave, pa vam minejo najhitreje! Veseli me vaše priznanje, da je v potrpljenju, ki ga naša doba ne pozna in ne prizna, čudovita zdravilna moč zoper neštete živčne neprijetnosti!

J. T. v B. Kočljivo vprašanje se da odgovoriti v prisodobi. Za pravilno prebavo je potrebno, kar vsakdo ve, da se grizljati dobro premeša v ustih s slino, ki se med žvečenjem sama izloča iz žlez. Vemo pa tudi, da se nam polni usta s slino že pri pogledu ali vonju kakke vsečine jedi, nekaterim ljudem teče slina že pri misli na kako sladkost. Ruski učenjak Pavlov je ugotovil, da se tvori psu želodčni sok že, ako se mu jed pokaže ali če jo gladen samo od daleč voha. Deniva, da bi kdo svojo ustno slino umetno izžival, ne da bi jo rabil, za kar je, namreč za jedenje, in če bi to večkrat ali trajno ungaljal, bi si brezdomno pokvaril to važno napravo za pravno prebavljanje. Nastopila bi razdraženost žlez slinavk, ki bi se že na nepriemerne dražljaje odzivala s proizvajanjem sline preneglo ali premočno, ko bi pa bilo treba sline za žvečenje, bi ostajala usta — suha. To velja za vse naprave ali organe našega telesa. Stvarni dražljaj s sledečo obdelavo stvari ohranja organe krepke, vse drugo jih kvari. Take okvare organskega živčevja so kajpada nevšečne in se dajo težje popraviti kakor naprave.

W. K. N. Z. Brezmišnikom in skrivalcem svojega imena in položaja ne odgovarjam. Čemu me hočete še naplatiti, saj takih bedastosti ne more pisati »višješolec«, izvemši če poseča kako višjo šolo v Kurji vasi.

mestih nezasajen prostor kot potrebno pot za vlako stelje.

Dodelitev zemlje po agrarni reformi. I. P. Vprašate, kam naj se obrnete radi dodelitve državne zemlje. — Po dosedanjem zakonu o kolonizaciji v Južni je že bilo prosilec več zemlje dodeljene, kakor jo je sploh bilo na razpolago, tako da vsi prosilci kljub ugodno rešenim prošnjam še danes nimajo zemlje. Informacije o razmerah v posameznih in poštevi prihajajočih krajih dobite pri Izseljeniškem komisariatu v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Izplačilo razlik italijanskih državnih uslužbencev. V. H. Lj. Kot poštnemu upravitelju na Goriskem Vam je bila leta 1927 povišana plača. Dokler ste bili še tam v službi, se uradnikom ta povišica še ni izplačevala. Leta 1929 ste prišli v Jugoslavijo. Sedaj ste zvedeli, da italijanska poštna uprava te razlike izplačuje za nazaj. Vprašate, kako bi Vi prišli do tega denarja? — Samo zato, ker se nahajate v inozemstvu, Vam poštna uprava tega denarja ne more zapleniti. Pač pa Vam bodo gotovo od tega denarja odbili, v kolikor imate napravn poštini upravi kakke neurejene denarne obračune. Pošljite pooblastilo kakemu bivšemu stanovskemu tovarišu, ki bo za Vas prevzel Vam pripadajočo razliko.

Naročena vožnja z avtomobilom. M. P. G. R. in drugi. V nedeljo ste se dogovorili z lastnikom tovornega avtomobila, da popelje večjo družbo v 30 km oddaljen kraj in zvečer zopet nazaj. Cena je bila določena po 5 Din za km. Ko ste se pripeljali v določeni kraj, ste izstopili in se s šoferjem zmenili, kje in ob kateri uri naj Vas zvečer počaka. Zvečer ste ob določeni uri in določenem kraju čakali 4 ure, vendar avtomobila ni bilo. Najeti ste morali drug avto, ki ste ga pa morali dražje plačati, kakor ste bili domenjani s prvim avtomobilom. Vprašate, ali ste sploh dolžni kaj plačati avtomobilniku, ki Vas je za povratek pustil na cedilu, tako, da ste imeli škodo? — Avtomobilnik je bil vsled sklenjene ustne pogodbe dolžan, da celo družbo prepelje tja in nazaj za ceno po 5 Din za km. Ker Vas zvečer ni čakal, in ste končno morali za povratek najeti drug avto, vsled tega ni izpolnil pogodbe. — Opravičeni ste bili na račun prvega avtomobilnika najeti za povratek drug avto. Zračunajte, koliko bi Vas stala vožnja tja in nazaj s prvim avtom. Od te svote odštetje, kar ste dejansko plačali drugemu avtoprevozniku za povratek, ostanek pa plačajte prvemu avtomobilniku v popolno plačilo jutranje vožnje. Druge škode, n. pr. zamudo časa, večji zapitiki radi čurnega čakanja itd. pa ne morete uveljavljati, ker ste bili takoj opravičeni najeti drug avto, čim prvega ob času ni bilo in Vam ni bilo treba čakati cele 4 ure.

Priposestvanje lastnine. B. S. T. — Leta 1890 je Vaš oče kupil na dražbi posestvo. Čez desetletja je rekel očetu prejšnji lastnik, da je spadala k posestvu tudi parcela, ki jo je pa od dražbe dalje živil drug sosed, ne da bi jo kupil. Vprašate, če lahko sedaj po 40. letih lahko zahtevate od sosedu to parcelo, ki je bila na dražbi od Vašega očeta sknaja s celim pose-

stvom kupljena. — Svetujemo Vam, da greste k sodišču in zaprosite za upogled dotičnega izvršilnega spisa iz leta 1890, iz katerega bo točno razvidno, katere parcele so bile tedaj prodane. Dvomimo namreč, da je takrat kar tako drug sosed začel uživati sporno parcelo. Če bi se iz izvršilnega spisa ugotovilo, da je res Vaš oče kupil s posestvom vred sporno parcelo, parcele pa nikoli ni živil, ne morete od sosedu zahtevati izročitev parcele, ker jo je ta že priposestval. Če res plačujete davek od sporne parcele, dajte sosedu odpisno dovoljenje, da se bo zemljiškoknjižno stanje spravilo v sklad z dejanskim posestnim stanjem.

Nedopustna kompenzacija. V. K. B. — Po nekem potniku ste kupili šivalni stroj na mesečne obroke po 500 Din. Ker imate špecerijsko trgovino, ste potniku te trdke skozi več mesecev prodajali špecerijsko blago, najzadnje tudi na up, tako da Vam dolguje še 500 Din. Ta dolg ste hoteli pobotati z zadnjim obrokom, ki ga dolgujete trdki za stroj. Trdka Vam pa preti s tožbo, če tega obroka ne plačate. — Dolžni ste trdki plačati tudi zadnji obrok 500 Din, brez oziroma, ali Vam potnik plača dolg na špeceriji ali ne. Za ta dolg odgovorja pač le potnik in boste morali njega posebej tožiti.

Proglasitev mrtvim. A. G. — Vaša sestra je radi rodbinskega nesoglasja odšla že l. 1921 z doma in se od takrat sploh ni več javila niti pisмено, tako da ne veste, ali še živi ali je pa že umrla. Ker so tudi policijske poizvedbe za njo ostale brezuspešne, namerava oče predlagati pri sodišču, da se sestro proglasi za mrtvo. Vprašate, je li bo sodišče v tem slučaju Vašo sestro uradoma iskalo. — Če bo oče pri sodišču predlagal, da se Vaša sestra proglasi za mrtvo, potem bo sodišče v tozadnem postopku le preizkusilo, ali so podani vsi predpogoji, ki jih zahteva postava, da se kako osebo proglasi za mrtvo. Tozadveni oklic bo objavljen v »Urad. listu«. Osebe same pa sodišče ne bo iskalo. Če je Vaša sestra stara že 30 let ter je od zadnjega poročila, ki ste ga sploh dobili, preteklo že 10 let, potem bo sodišče smelo proglasiti Vašo sestro za mrtvo.

Zavarovanje. M. T. M. N. — L. 1912 ste se dali z ženo zavarovati pri banki Slaviji v Pragi po podružnici v Ljubljani, vsak na 6000 K za slučaj smrti ali doživetja do leta 1935. Vprašali ste zavarovalnico, če Vam bo izplačala zavarovalnino v čeških kronah ali pari z nominalnim zneskom in ste prejeli odgovor, da Vam izplača v čeških kronah pod pogojem, da doplačate od leta 1919 dalje razliko na premijah po vsakokratnem kurzu češke krone ob zapadlosti posameznih premij. Sami ste plačevali od l. 1919 dalje premije najprej v žigosanih kronah sedaj pa v dinarjih v relaciji 1 Din za 4 K. Od zavarovalnice zahtevamo doplačilo pa znaša za vsakega nad 2200 Kč. — Svetujemo Vam, da sprejmete ponudbo zavarovalnice in takoj doplačate razliko na premijah. Če tega ne storite, tudi s tožbo ne boste mogli doseči svoječasnega izplačila zavarovane vsote ali pari v čeških kronah.

Garancija za točnost pri nakupu ure. R. Z. V. — Kupili ste zlato uro zapestnico za 900 Din. Izrečno ste zahtevali, da mora biti dobra in zanesljiva ura. Ker ura ni bilo prav nič točna, ste jo vrnil urarju, ki jo Vam je zamenjal z drugo uro in garantiral, da bo ta ura zanesljiva. Vendar tudi ta ura ni bila točna in ste jo dali v popravilo urarju. Pa tudi po popravilu ni nič boljše. Sedaj Vam ponuja drugo uro za 1900 Din, vendar urarju več ne zaupate in bi radi dobili denar nazaj. — Če ste zahtevali od urarja zanesljivo in točno uro za 900 Din, urar Vam pa je dal uro, ki ni bila točna, ki jo je zamenjal z drugo, katere se je pa tudi izkazala kot nezanesljiva in tudi še po popravilu ni bila točna, potem urar pogodbe s svoje strani še ni izpolnil, ker Vam še ni dobavil zanesljive in točne ure. Vrnite urarju uro in mu stavite rok n. pr. 14 dni, tekom katerega Vam mora izročiti zanesljivo in točno zlato uro za 900 Din. Če bi urar ne hotel v tem času izmenjati ure ali pa, če bi bila tudi sedaj izmenjena ura netočna, smete zahtevati od urarja povračilo plačane kupnine. V morebitni pravdi bodo pač izvedenci povedali, ali je smatrati uro za točno in zanesljivo ali ne.

Modne novosti



Dopoldanska obleka iz mezana, bogato okrašena z volanti, kar ji daje posebno mladostno lice; zadaj podaljšani, za vratom mehko položen šalni ovratnik izpopolnjuje učinek. Zraven spada širok, mehak klobuk in dolge rokavice.

Elegantna poletna obleka iz rožnate svile gergette s kratkimi rokavi; krilo pada spodaj obilno v zvončasti obliki, ves ostali del obleke je položen v drobne gube (plisirane). Ta kroj je primeren le za vitko rast.

Nasveti za vrt

Setev dveletnih cvetlic.

Naše tople grede so se izpraznile; presajanje zelenjave in poletnih cvetlic je dokončano. Sedaj je čas, da skrbimo za prihodnje leto in sejemo dveletne cvetlice. Če hočemo doseči krepke rastline, jih moramo vselej plikirati, to je še čisto majhne presaditi. — V jeseni mnogokrat še niso prazne grede in mesta, na katera nameravamo za stalno presaditi cvetlice. V tem slučaju posadimo sadike na kompostni kup, špargelno grede ali sicer na kak prazen prostor. Tam naj cvetlice prezimijo. Proti mrazu jih moremo zavarovati s smrekovimi vejami. Spomladi presadimo cvetlice na stalno mesto.

Zalivanje cvetlic.

na oknih in balkonih je kočljiva stvar, da ne pridemo v navskrižje s cestnopolijskim redom. Proti vsem neprilikam se zavarujemo, ako damo napraviti pločevinaste podstavke, ki jih čedno prepleskamo.

Zaostalim rastlinam

ob zidovih — cvetlicam, pritlikavcem — pomorimo do okrepitve, ako jih zavarujemo z okni, s katerimi pokrivamo tople grede, na ta način, da prislono okna posevno čeznje ob zid. Paziti pa treba, da okno trdno stoji. — Zorenje paradiznikov pospešimo na ta način, da jih zavarujemo na severni strani z belo popleskano leseno steno ali s posamezno desko za vsako rastlino. Ne smemo pa rezati listov, ki dovajajo rastlini hrano. Pač pa proti koncu avgusta porežimo vrhove — 2—3 liste nad zadnjimi debelejšimi sadeži — ker poznejši sadovi itak ne bi več dozoreli, jemljo pa hrano že zorečim sadovom.

Navidezna mrtva drevesca.

ki smo jih vsadili v jeseni ali spomladi, pa doslej niso poglala, skušajmo rešiti na ta način, da jih izkopljemo, nanovo obrežemo korenine, ter jih posadimo nazaj na prejšnje mesto. Okolu drevesa potrosimo (po vrhu) drobnjav in drvarnice (od šote in drvi) ali podobnih preprek gnoj. Ob suši skrbimo, da ostane vlažen vrhni del drevesa — debelce in veje, kar dosežemo na ta način, da obdamo deblo z mahom in ga potem večkrat na dan poskropimo. Na ta način se da rešiti marsikako drevesce in grm.

Gnojenje.

Rastline so večinoma izčrpale gnoj, ki smo jim ga dali jeseni in spomladi. Treba je, da jim damo nove hrane v obliki hitro delujočih gnoj: jil: kalija, dušika in fosforja. Izvrstna je razredčena gnojnica, ki bodo zanjo hvalična posebno sadna drevesa in jagodično grmovje. — Pridno okopavajmo, plejmo in zalivajmo.

Mravlje zatremo

ako namočimo staro gobo v medeno vodo in jo položimo na mesto, kjer opazimo mravlje. Kmalu bo črna mravelj. Gobo poparimo, nato jo znova namočimo z medeno vodo in položimo na prejšnje mesto. Tako ponavljamo, dokler je kaj mravelj.

Jedilnik za julij

(Dr Krekova meščan-gospod. šola v Zg. Šiški.)

Ponedeljek, 20. julija:

Kosilo: 1. Sadje: melone; 2. Tunj v olju garniran z različno mrzlo zelenjavo; 3. Francoske spinače in pretlačen krompir; 4. Jabolčni kuh s peno. — Večerja: Hrenovke in mešana solata.

Torek, 21. julija:

Kosilo: 1. Sadje: borovnice; 2. Solata iz pretlačenega fižola in pražen riž s telečjim mesom; 3. V smetani spenjene mrzle jagode (krema). — Večerja: Ruska solata in črn kruh.

Sreda, 22. julija:

Kosilo: 1. Sadje: okrogle zelene slive (ringlo); 2. Nadevane melancane; 3. Bržole s smetano, testen grah; 4. Solata. — Večerja: Pečene buče s krompirjem.

Četrtek, 23. julija:

Kosilo: 1. Sadje: hruške; 2. Domači sir (skuta) s smetano in drobnjakom; 3. Praženo zelje in svinjsko meso. — Pečen krompir; 4. Limonov sladoled s pecivom. — Večerja: Zdrobov pečenjak in vkuhane slive (kompot).

Petek, 24. julija:

Kosilo: 1. Sadje: breskve; 2. Ocvrte košarice s spinačo in posajena jajca; 3. Krompirjev štrukelj in kumarčna solata. — Večerja: Pečen krompir in kisl mleko ali presno maslo.

Sobota, 25. julija:

Kosilo: 1. Sadje: ribez; 2. Ponarejeni tunj obdan z različno mrzlo zelenjavo; 3. Španske žemlje. — Večerja: Pražene ledvice s smetano in rižem.

Nedelja, 26. julija:

Kosilo: 1. Sadje: mešano; 2. Melancane (hrv. patližan) na primorski način in črn kruh; 3. Lastovje gnezdo, kolerabe, nadevan krompir in sirovi pladec; 4. Malinove hladetne s pecivom, narezek, solata. — Večerja: Čokoladna strjenka.

*

Na našem ljubljanskem trgu vidimo sedaj podolgaste ali okroglaste rdečkasto vijoličaste sadove, imenujejo se melancane, (hrv. patližan). Rastejo na grmičasti rastlini na jugu, pa tudi pri nas uspevajo v dobrih legah. — Uživamo popolnoma zrele, ker imajo nezrele neprijeten oster okus. Od julija do oktobra so najboljše.

UGANKA

Rešitev: „Oster strelec“

Na sliki manjka: 1. drugo kazalo na uri; 2. drugi del železniške pregrade; 3. pšica na kašipotu »Na Gorje«; 4. druga kolesnica; 5. prva številka na kilometrskem kamenu; 6. Zvezne žice na anteni; 7. stol, na katerem sedi eden gostov; 8. jermen na logarjevski puški; 9. logarjeva senca.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Služba dobe

Dečka

ki bi se rad izučil finega krojaštva, sprejme Ivan Goltež, Stojice p. Ježica pri Ljubljani. - Hrana in stanovanje pri mojstru.

Vajenka

s primerno izobrazbo — sprejme trgovina. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8095.

Mizar, vajenka

sprejme Franc Krežar - Vižmarje št. 87, St. Vid pri Ljubljani. Hrana in stanovanje v hiši.

Učenca

s primerno šol. izobrazbo, nad 14 let starega, sprejem v trgovino z mešanim blagom. Josip Turk, Novo mesto.

Trgov. vajenec

krepak in zdrav, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Lipej, Brežice.

Učenka

poštenih krščanskih staršev, sprejem v trgovino z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8069.

Dekle

v starosti 14—16 let — lahko sirota — sprejme trgovska hiša na deželi v pomoč gospodinjici. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8069.

Mizarskega vajenka

z vsi oskrbo v hiši takoj sprejme Joža Vižin, Dorfarje, p. Skofja Loka.

Učenec

močan, zdrav, star ne izpod 15 let, poštenih staršev, s potrebno šolsko izobrazbo, se takoj sprejme v trgovini Ignac Andrašič, Kranj.

Žagar

za venecijanko na dva lista ter vodni pogon, se takoj sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8110.

Učenka

za strojno pletenje, najraje iz ljubljanske okolice, sprejme Parzer, Trnovski pristan 14.

Prodajalca

ali prodajalka, dobro izvežbanega, išče za takojšen nastop trgovina mešanega blaga. Ponudbe je nasloviti na upravo »Slovenca« pod št. 8119.

Hlapec

dobi službo. Tržaška cesta 16.

Hlapca

iščem za takoj. Biti mora priden, pošten in vajen vsega poljskega dela. Ponudbe pod »Vojašine prost« na upravo »Slovenca« št. 8151.

Fant

poštenih staršev, star 16 do 18 let, se sprejme v gostilni Novak, Moste pri Ljubljani.

Natakarica

pridna, poštena, ki zna dobro računati in šivati, se takoj sprejme. Naslov pod šifro »Natakarica« v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Kovašk. pomočnika

mladega, ki bi znal dobro podkovati, išče Andrej Lorbec, št. Lovrenc na Pohorju.

Učenca

pridnega, poštenih staršev, sprejme trgovina mešanega blaga v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hrana, stanovanje v hiši« št. 8079.

Zastopniki

ki se bavijo z zavarovanjem, ali pa oni, ki so prodajali srečke naj se takoj javijo. Nudi se jim lahek in dober zaslužek. Ponudbe na poštini predal 4, Maribor.

Mesarja-prekajevalca

dobra, z dobrimi spričevali, se sprejmeta. Samo ustmeni dogovor. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8038.

Vajenke

za šiviljsko obrt sprejme salon Rodič, Miklošičeva cesta 10, Ljubljana.

Učenec

poštenih staršev in s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Poštenost«.

Hišnik z ženo

se sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8040.

Dekle

delavno in pošteno, vajeno vsega dela, dobi službo v vili. Ponudbe pod »Ljubljana« št. 8062 na upravo »Slovenca«.

Iščeta se za 1. avgust, za malo rodbino na Sušaku dve dekleti kot

kuharica in sobarica

ki bi opravljali vsa hišna dela. Začetna plača 400 in 350 Din. Upošteva se samo dekleta z dobrimi spričevali. Naslov se dobi v upravi »Slovenca« pod št. 7933.

Dekle

ki ima veselje do šivanja in bi za oskrbo pomagala v gospodinjstvu, sprejme šivilja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8092.

Plačilno natakarico

perfektno, sprejme takoj Hotel »Tivoli«.

Službo dobi

pridna in poštena deklica za pomoč gospodinjici — s 1. avgustom. — Ponudbe pod šifro »Gostilna in trgovina« št. 8025.

Učenka

za damsko krojaštvo — sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8121.

Natakarica

pridna, poštena in izvežbana, zmožna nekoliko kavčije, se takoj sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8122.

Hišnika

oženjenega, brez otrok, za Ljubljano, takoj sprejem. Pogoji: Veselje do avtostrake in oskrbovanja garaž. Ponudbe pod »Garaža« na upravo lista št. 8123.

Vajenka

za vrtnarsko obrt takoj sprejem. Hrana in stanovanje prost. M. Keše, Linhartova 5, Ljubljana.

Pekovskega vajenka

z vsi oskrbo sprejme Riha Karel, pekarna — Dravljice pri Ljubljani.

Učenec za trgovino

s primerno izobrazbo, če le mogoče zmožen nemščine, se sprejme s polno oskrbo v trgovino z mešanim blagom v mestu. Ponudbe na podružnico »Slovenca« pod »Trgovina« v Celju pod »Slovenca«.

Trgovska pomočnica

izvežbana v manufakturi, specijeri, železnini ter v vseh strokah, želi spremeniti službo. Zmožna voditi tudi sama trgovino in to če mogoče v Sloveniji. Na zahtevo lahko vložiti tudi primerno kavčijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra prodajalka« št. 7845.

Šivilje

ki znajo dobro šivati moške srajce in spodnje hlače, dobe stalno nameščenje proti dobremu plačilu pri Domačoj tvornici rublja d. d. v Zagrebu, Krajiška ulica 20.

Učenka

za modistko se sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8154.

Gradbeni polir

le prvovrstna moč, se takoj sprejme. - Gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta 38.

Službe iščejo

Dekle iz dežele

vajena šivanja in vseh domačih del, išče mesto hišne. Ima tudi šivalni stroj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8077.

Sobarica

pridna in poštena, z dežele, vajena vseh hišnih opravil, precej zmožna kuhe, želi službo k manjši družini v Maribor. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Poštena«.

Prodajalka

išče službo v trgovini z mešanim blagom na deželi. Vajena je kuhe in vsega hišnega dela. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Cenejša dobra moč«.

Dekle z dežele

izučena šivilja, vajena tudi vseh hišnih del, želi službo najraje v trgovini. Poizve se Tržaška c. 19 v pekarni.

Za pekov. pomočnika

ki bo ta mesec prost, išče učni mojster zaposlenje. Je mlad, krepak in čedne zunanosti. - Naslov pod št. 8024.

Službo služe

v trgovini ali skladišču, tudi kot točaji, išče mlad fant. Ponudbe pod »Trezen in pošten« št. 8152 na upravo »Slovenca«.



AKO RABITE TISKOVINE

ILUSTRACIJE, KATALOGE ALI PROSPEKTE I.T.D., TODA SE NE MORETE ODLICITI, V KAKŠNI TEHNIKI NAJ SE IZDELAJO,

BLAGOVOLITE SE OBRNITI

VEDNO NA NASE PODJETJE. - V VSEH TEH VPRAŠANJH VAM JE DRAGE VOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

BRZOJAVKE: JUGOTISKARNA LJUBLJANA

UMETNIŠKI GRAFIČNI ZAVOD, V KATEREM SO ZASTOPANE VSE MODERNE GRAFIČNE PANOGE VSA GRAFIČNA DELA SE IZVRŠUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO PO ZMERNIH CENAH. - PRORAČUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO

OFFSET-TISK • KAMENOTISK • KNJIGOTISK • UMETNIŠKI TISK • ERKOLIVNICA • KAJIGOVENICA



Učenca

sprejem v trgovino z mešanim blagom na deželi. Poizvedbe v upravi pod št. 8150.

Iščem službe

kot sedlarski in tapetniški pomočnik, za takoj. Star sem 18 let. - Maks Kaizer, Zg. Poljskava 19.

Trgov. sotrudnik

železninar, prost vojaščine, želi mesto v kaki trgovini ali skladišču, v mestu ali na deželi gre proti nizki plači. Cenj. dopise na upravo »Slov.« pod »Vesten pomočnik« št. 8104.

Šivilja

izučena za perilo išče stalno službo, eventualno tudi za pospravljanje sob. Vstop s 1. avgustom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8120.

Trgovska pomočnica

želi premeniti mesto. Najraje na Gorenjsko. Nastop s 1. oktobrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7991.

Kuharica

išče mesto za 1. avgust k boljši družini na deželi. Opravlja tudi hišna dela. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dežela« št. 8158.

Prodano

zelo poceni prodaja Šoga, Cankarjevo nabrežje 5/I.

Šivalne stroje

(Singer) Rabljene, spec. Overlok 2 niti (versenbare) Pfaff šivalni stroj nov, in več pletilnih strojev prodam. - Tovarniška ul. 27, Moste.

Proda se

v k. o. Brezje hiša št. 16, z vrtom, posestvom, obstoječim iz 8 parcel njiv, travnikov in pašnikov. - Lepa lega ob glavni cesti. Tozadevna pojasnila se dobe pri A. Fister, Radovljica.

12 komadov starih oken

dvojnih, 1 m na 1.15 m, zelo poceni prodam. - Hribar, Zaloška cesta 14.

Čebele

6 žnidaršev v 3 kraničji — napredaj. Franc Dovč, Tomačevo 51.

Omara

(Schubladkasten) 4 predalca, dobro ohranjena, poceni napredaj v Komenškega ulici 16/1, levo. Istotam se odda zračna čista soba.

Suhe deske

orehove, javorjeve in bukovne, debelina 30, 50 mm, dolžina 2 do 5 m, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7774.

Kočija

polkrito, prostorno, z lahkimi tečajem, najboljših oljnatih osi, zelo poceni napredaj. V zamenjavo se vzame drva ali poljske pridelke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8143.

Pletilni stroj

8—50 ugodno prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7868.

Automatična tehnična

Schömbler, nova, motor na surovo olje, dinamo 4 PS, 220 V, z napeljavo, se radi preselite po dogovoru ceno prodaja. Poizvedbe v upravi »Slovenca«, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Trgovina

z mešanim blagom in z vsem inventarjem, se prodaja. Na razpolago je stanovanje. Senčar, Gaberje, Celje.

Kupimo

rabljeno in dobro ohranjeno vodno turbino z stoječo osjo s prop. sk. 1. 800—1000 vode. Ponudbe A. Logar, Cerknica, 169.

Krompir

Kupim večjo množino lepega, novega krompirja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 8081.

Brzojavne droge

bor, smreka in jelka, več tisoč komadov od 6 do 10 m dolžine, za suksivno dobavo proti takojšnjemu plačilu, kupim. - Ponudbe na: Sv. Peter v Savinjski dolini, poštini predal št. 4.

Nakup sadežev

posebnega sadja in sadežev iz vseh banovin za novo trgovino, razstavo in borzo. »Vegetarija«, Maribor. Ponudbe sprejema »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10.

Srebrne krone

stare zlate in srebre kupuje RAFINERIJA DRAGH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Kočijo

lüksuzno, dvovprežno, črno pleskano, z gumi kolesi, le v najboljšem stanju, kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Elegantna kočija« št. 7999.

Posvetva

Posvetva

1 1/4 orala, lepa zidana hiša, z gospodarskim poslopjem v trgu, električna luč, voda v kuhinji, primerno za rokodelca ali upokojenca, napredaj za Din 80.000. Naslov: Ignac Jevšenak, Trg Muta 56 ob Dravi.

Proda se

hiša s tremi sobami, klet, drvarnica, velik sadni vrt in pašnik. Hiša je blizu postaje. Ponudbe na podr. »Slovenca« Novo mesto, pod »Hiša«.

Posvetva

Proda se v Bohinjski Bistrici hiša s hlevom, zidana in krita z opeko ter 5 ha 47 a gozdov, njiv in travnikov z dvojno sečo, za 200.000 Din. Hiša je primerna za trgovino ali obrt. Ponudbe na oglasni in reklamni zavod Soklič, Bled, Ljubljanska 86.

Prodajalca

8 minut od nove tramvajске remize v Zg. Šiški. Cena 25 Din za m². Alojz Mrhar, elektropodjetje Celovška c. 80.

Posvetva

krasno arondirano v ravnini, 24 orolov, vila, novo gospodarsko poslopje, velik sadonosnik poln žlahtnega sadja, se prodaja. Pojasnila daje Ivan Vezjak, Leskovec p. Sl. Bistrica.

Posvetva

hiša, gospodar. poslopje, vse zidano in z opeko krito. 26 orolov, njive, travniki, gozd, sadonosnik — napredaj. Potreben kapital 100.000 Din. Dam tudi pridelek zraven. Naslov: Fr. Celofiga, Gorica, p. Pragersko.

Hiša napredaj

v Zeleni jami — Zvezna ulica 3.

Novo zidana hiša

gospodar. poslopje, ograjen vrt, takoj napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor, Aleksandrova c. 6.

Hišo

in en oral zemlje, 10 minut od trga Vojnik, na lepi legi, se prodaja za Din 26.000. Primerna za pensionista ali delavca. — Vprašati se mora pri Iv. Florjančič, trgovina — Vojnik.

Prodaj

ali dam v najem novo enonadstropno hišo s trgovskim lokalom v Kresnicah pri postaji. Več se poizve pri lastniku Jožef Bokal, Poljane št. 1 pošta Kresnice.

Hiša

v Mariboru, v najboljšem stanju, z dobro idočo gostilno in velikim vrtom, radi smrtnega slučaja v rodbini, napredaj. - Pojasnila: Koroška cesta 79.

Malo posestvo

v Sv. Miklavžu pri Mariboru 2, se takoj ugodno prodaja. — Pojasnila daje Vizjak Terezija, Sv. Miklavž, Hoče.

Hiša

enostanovna hiša s kovačnico in nekaj vrta v Domžalah, se da v najem ali prodaja. Natančna pojasnila se dobe pri lastnici Franji Mihelčič, Vižmarje 27, p. St. Vid nad Ljubljano.

Krasno posestvo

z novim gospodarskim poslopjem, ob državni cesti, pri Konjicah, pod ugodnimi pogoji napredaj. Poizve se pri g. Vidmarju, trgovcu v Zrečah.

Vogal stavb. parcela ob glavnih cestah Rožne doline napredaj. Rožna dolina cesta VIII, št. 24.

Visokoprtilična hiša

davka prosta, ob Dunajski cesti, Stojice 92 — napredaj.

Napredaj mlin,

stanovnja hiša in zemljišče, v najbolj prometnem kraju, kjer je vedno veliko za mletev; okolica prijazna. — Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Prometen mlin« št. 8118.

Enonadstropno hišo

novi, v Ljubljani, elektrika, vodovod in kopalnica, kupim. Ponudbe pod »Enonadstropna hiša« na upravo »Slovenca«.

Posvetva

od 2 do 150 orolov prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno

posvetva

Gostilno

vzame v najem ali kupi, v bližini cerkve in šole - gostilničarka vdova. Pre- gostilničarka v dnu. Po- nudbe na področju. »Slo- venca« Trbovlje pod šifro »Kavcije zmožna 39.«

LEPE STAVBNE PARCELE

v Gaberjih pri Celju po- ceni naprodaj. Vpraša se pri: Antonu Premozar — Celje, Gaberje.

Posestvo naprodaj!

Gospodarsko poslopje, in- sicer: 2 hiši, pod, kozo- lec, svinjaki, vse krito z opek, vodnjak, 3 kleti, 2 skladišča. Hiši stojita tik farne cerkve in okrajne ceste. Natančna pojasnila se dobe pri lastniku Rapi- plu, Sv. Križ pri Litiji. Cena po dogovoru. Poleg posestva je na razpolago več travnikov in njiv na lepi legi.

Več parcel

solčna lega — blizu Sv. Križa, po 25 Din m² — naprodaj. Naslov pod št. 8155.

Stanovanja

Stanovanja za novem. Velike sobe, solčna lega, moderni komfort s centr. kurjavo, vsi prostori — tudi predsobe — kurjeni. Stanovanje: velika pred- soba, 3 sobe, kuhinja, so- bica za služkinjo, kopal- nica, garderoba, klotz, balkon. Cista najem- nina mesečno Din 1680 do 1740. — Stanovanja: ve- lika predoba, 2 sobi, 1 sobica, kuhinja, sobica za služkinjo, shramba, gar- deroba, kopalnica, klotz, balkon. Cista najem- nina mesečno 1430—1470 Din. Pojasnila daje arh. Costa- peraria, Knaflije ul. 15.

Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah. — Se vladno priporoča

Marija Rogelj, Sv. Petra cesta št. 26 Ljubljana

Dvosobno stanovanje

kompletno, v centru ali- blizu, isčem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8105.

Stanovanja!

Opozarjamo na oglas na zadnji strani o oddaji sta- novanj in pisarniških ob- jektov.

Kopalne obleke

po meri. — A. Schumi, Sv. Petra cesta 4.

Iščem

en večji ali dva manjša pritrilna prostora za sta- novanje in delavnico. Po- nudbe na upravo »Sloven- ca« pod »Lesna stroka«.

Stanovanje

v novi hiši na Dolenji Pi- rošici pri Cerzejah, se odda skoraj brezplačno. Martin Pleterški, Cerklje ob Krki.

Stanovanje

oddam s 1. avgustom t. l. Trisobno, solčno, moder- no in v vrtom. Cena Din 1200 mesečno. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 7964.

Dve zvezani sobi

v II. nadstropju, solčni, na trg, parketirani, me- bilirani, se odda sredi avgusta enemu gospodu. Naslov v upravi pod 8134.

Meblovano sobo

v bližini Pražakove ulice išče uradnik. Ponudbe na Eksport, Pražakova ulica z navedbo cene.

Stanovanje

soba, kuhinja, se odda v novi hiši mirni stranki. Naslov pod št. 8130.

Sostanovanka

se sprejme. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8156.

Samca ali samico

starejšo, ki bi mi poso- dila 20 do 40 tisoč Din, iščem. Dam ji stanovanje oziroma oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8124.

Dijaki

ali dijakinje iz dobrih hiš, sprejme inženjerska rod- bina v lastni solčni villi z vrtom. Gospa bivša učiteljica, višješolac v hiši kot pomoč pri učenju, dobro nadzorstvo, klavir, na željo konverzacija v 4 jezikih, cene zmerno, oskrba dobra. — Vprašati pod »Inženjer« v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Stanovanje

s tremi sobami se odda za avgust. Riharjeva ulica št. 6.

Zasluzek

150 do 300 din dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstev! Za odgovor znamko! — Kos- mos, Ljubljana, pošt. pre- dal 307.

Zastopnike

za prodajo na obroke bo- sarskih in perzijskih pre- prog, angleškega sukna, češkega platna etc., išče- mo. Reflektiramo sarpu na reprezentativne in agilne moči. — Bradford, Selenburgova ulica 7/L.

Provizij. zastopnika

prvovrstnega, za mesto Ljubljana in okolico, za prodajo močnega kon- zumnega artikla. V poštev pridejo samo solidne in mlajše moči. Ponudbe z navedbo dosedanjega de- lovanja je nasloviti na »Ljubljana«, pošt. pre- dal št. 35.

Zastopnike

za Ljubljano in okolico, proti visoki proviziji, išče večja zavarovalna družba. Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod »Zastopstvo« št. 8172.

Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah. — Se vladno priporoča

Marija Rogelj, Sv. Petra cesta št. 26 Ljubljana

Dvosobno stanovanje

kompletno, v centru ali- blizu, isčem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8105.

Stanovanja!

Opozarjamo na oglas na zadnji strani o oddaji sta- novanj in pisarniških ob- jektov.

Kopalne obleke

po meri. — A. Schumi, Sv. Petra cesta 4.

Iščem

en večji ali dva manjša pritrilna prostora za sta- novanje in delavnico. Po- nudbe na upravo »Sloven- ca« pod »Lesna stroka«.

Stanovanje

v novi hiši na Dolenji Pi- rošici pri Cerzejah, se odda skoraj brezplačno. Martin Pleterški, Cerklje ob Krki.

Stanovanje

oddam s 1. avgustom t. l. Trisobno, solčno, moder- no in v vrtom. Cena Din 1200 mesečno. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 7964.

Dve zvezani sobi

v II. nadstropju, solčni, na trg, parketirani, me- bilirani, se odda sredi avgusta enemu gospodu. Naslov v upravi pod 8134.

Meblovano sobo

v bližini Pražakove ulice išče uradnik. Ponudbe na Eksport, Pražakova ulica z navedbo cene.

Stanovanje

soba, kuhinja, se odda v novi hiši mirni stranki. Naslov pod št. 8130.

Sostanovanka

se sprejme. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8156.

Krasen salon

za klube ali društva od- da ceno Hotel »Tivoli«.

Lokal

pripraven za pisarno ali trgovino, na zelo promet- ni cesti, se odda. Naslov v upravi lista pod 8074.

Lokal

150 m², svetel, suh, v cen- tru, se ugodno odda. Na- slov v upravi »Slovenca« pod št. 7993.

Objave

Preklic!

Podpisana Fr. Šaus, de- lavka v Kranju, prekli- cujem in obžalujem ne- resnične trditve, ki sem jih 26. junija 1931 izreka- la Hribarju Andreju, čev- ljars. mojstru v Kranju, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Izjava!

Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za dolgo- ve, ki jih napravlja kdor- koli na moje ime. Marija Rasinger.

Pojasnilo!

Svojim cenjenim odjemal- cem vljudo naznanjam, da agent g. Frido Kva- s iz Trbovlj ni več za- poslen pri moji tvrdki in vsled tega tudi nima več pravice sprejemati naro- čil za moje Piaff šivalne stroje, oziroma de- narnih zneskov. V slu- čaju, da je imenovan sedaj ponujal kateri stranki mo- je Piaff šivalne stroje in mu je potem stranka dala tudi naročilo za Piaff šivalni stroj, pre- jela pa je potem stroj druge znamke od g. Kva- sa, se naproša, da mi to takoj javi. Ign. Vok, samo- prodaja PFAFF šivalnih strojev, Ljubljana, Tav- čarjeva ulica 7.

Pouk

Starejši akademik pripravlja za ponavljalne izpite iz francošine in drugih predmetov. Uspeh si- guren. — Ponudbe na upravo pod »Vedno uspeh«.

Čamernikova šolerska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prosimo št. 16 zastoni. Pišite poni!

Razno

Uniforme

izdeluje najceneje in so- lidno po načrtu in po meri za železničarje in ognjevarce, smučarje in civilne obleke vseh vrst, od najmanjše do največje, na željo tudi po najno- vejši modi. Mohar Anton, splošno krojaštvo, Kres- nice št. 7.

Pohištvo!

Spalnice, češnjeve, buko- ve, hrastove, pisalne mize ter sploh vse ostalo po- hištvo nudi po izredno nizkih cenah Ivan Kuhar, mizarstvo, Vižmarje 69 — St. Vid nad Ljubljano (po- leg postaje Vižmarje).

Vreče

nakup in prodaja. Al. Gre- bene, Dunajska c. št. 36.

Pred nakupom žimnic

otoman, spalnih divanov, itd. se blagovito potru- diti k tapetniku A. Kobi- lica, Ljubljana, Dunajska c. 25, vhod Dvorčakova ul. 3 dvorišče, ki Vas s svojimi solidnimi izdelki, in nizkimi cenami, prak- tičnimi nasveti gotovo za- dovoli.

Veliko izbiri okvirjev za slike in svete podobe do- bite v zalogi

M. Rauch, Celje Prešernova ulica 4.

HALO! samo pri

Paro brzoikalnici J. Boc, Ljubljana Kolodvorska ulica št. 6

se vam zlika, očisti, po- krpaj in obrne Vaša obleka! Na likanje se lahko počaka. Dopisnica zadostuje, pri- demo po obleko na dom. Istotam je prvovrstni mo- di atelje. Blago se lahko nabavi pri nas po najnižjih cenah.

Kovčki

za potovanje, ročne tor- bice, aktovke, listnice, denarnice, nogometne žo- ge, nahrbtnike, sportne pasove itd. nudi v naj- večji izbiri, najnižji ceni, Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Priporoča se

na najpomembnejšem me- stu v Mariboru se naha- jajoča pisarna z velikimi prostori, prevzema vsa- kovrstne transakcije: — Organizacijo, razpošilja- nje, podružnico itd. Cenj- ponudbe na Poštni pre- dal 4, Maribor.

Kopalne čepice

od 8 Din naprej dobite pri »Luna«, Maribor, Ale- ksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna.

Pšenice moko

najboljše mlinev nudi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

V Mariboru

je galanterija, parfumeri- ja, papir, šolske potreb- ščine, nogavice, motvoz, vrvi itd. — najceneje pri Drago Rosina, Vetrinjska ulica št. 26.

Voluharje, miši

in podgane zanesljivo po- konča »Pantiganin«, Zor, Dunajska cesta 1a/IV.

Entlaže

m po 1 Din. Predtisk in vse vrste ročnega vedenja najceneje: Vezilja, Dunaj- ska cesta 1a/4.

Ure popravila

z enoletnim jamstvom — Fran Korošec, urar, Sv. Petra cesta 55, preje Barvarska cesta.

Modroce

postelne mreže, felezne zložljive postelje, otoma- ne, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik. Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva

Pletilne stroje

vseh števil, na enoin- p. — odplačevanje! — »Persson«, Ljubljana — Poštni pre- dal 307.

Kolesa

na 12 mesečna odplačila! »Tovarna koles«, Ljublja- na, Poštni pre- dal 307.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

Mizarstvo

stavbno in pohištveno — Vam zelo solidno in naj- ceneje izvršuje strojno mizarstvo. Vsa pojasnila in oferte brezplačno. In- formacije dobite pri ogla- snem zavodu »Soklič« — Bled.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in me- hkega lesa in razno dru- go pohištvo dobite naj- ceneje pri Matija Andlo- vic, Komenskega ulica 34.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in me- hkega lesa in razno dru- go pohištvo dobite naj- ceneje pri Matija Andlo- vic, Komenskega ulica 34.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in me- hkega lesa in razno dru- go pohištvo dobite naj- ceneje pri Matija Andlo- vic, Komenskega ulica 34.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in me- hkega lesa in razno dru- go pohištvo dobite naj- ceneje pri Matija Andlo- vic, Komenskega ulica 34.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in me- hkega lesa in razno dru- go pohištvo dobite naj- ceneje pri Matija Andlo- vic, Komenskega ulica 34.

Pohištvo!

Spalnice iz trdega in me- hkega lesa in razno dru- go pohištvo dobite naj- ceneje pri Matija Andlo- vic, Komenskega ulica 34.

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohi- štvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vzemne za- varovalnice.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja, lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

10% popusta

nudi stalnim strankam na drobno in debelo Brez- alkohola produkcija — Ljubljana, Kolodvorska 3.

Mizarji, pozor!

Uporabljajte samo mrzel- lim, ki je za furniranje in drugo limanje prv- vrsten. Vzorec zastoni! Cena za kg 25 Din. — I. Turin, Celje, Prešern- va ulica 10/II.

Družabnika

tihega ali javnega, s 60.000 Din kapitala na varno vknjižbo, sprejme tehni- no podjetje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Resno delo« št. 8144.

Starejšim

damam in gospodom po- nujam udoben dom v mo- dernih vili v Mariboru, z vsem komfortom, vrtom, celo dobro prehrano in skrbno postrežbo, dom. zdravnikom, biblioteko. — Krasne solčne sobe, vrt, umerjene cene. Interese- senti vprašajte pod »Sam- ski dom« v upravi »Slo- venca« v Mariboru.

Zlato v listih

garantirano 23 karatno, za črkoslikarje — podotarje, kamaoseke — knjigoveze

nudim

v vsaki množini po naj- nižjih dnevnih cenah.

A. Janežič

Ljubljana Florjanska ulica 14

Puhasto perje

čisto čebano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpoši- ljam po poštne povzetju. L. BROŽOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistil- nica perja

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Pozor!

Zične posteljne vloge vam nudi najceneje tvrdka Pavel Strgulac, Gospo- sveltova cesta 13 (Kolizej). Sprejemam popravila vseh vrst žičnih vlog v lesenih in železnih okvirjih ter zložljive železne postelje. Postrežba hitra in solidna

Vsakovrstno

zlato kupnje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole

ležalne stole



MEHANIČNA

POPRAVILNICA

ZA

PISALNE - RAČUNSKE -
RAZMNOŽEVALNE - STROJE
BLAGAJNE - GRAMOFONE
FOTO - APARATE

SE PRIPOROČA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA 6

TEL. 29-80

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrnino pri svetovnoznani trdki

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamenji Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Tudi letos so na prvem mestu francoska kolesa



Prvovrstni izdelek in material. Najlažji tek. Cene brez konkurence!

VIKTOR BOHINEC - LJUBLJANA
Dunajska cesta 21. Cenik brez plačila!

V PALACI LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE
se odda s 1. avgustom 1931

stanovanje

obstoječe iz 4 sob z vsemi pritisklinami, moderno opremljeno, s central. kurjavo in elektr. razsvetljavo

dva pisarn. prostora

s centralno kurjavo in električno razsvetljavo.

Pojasnila daje:

UPRAVA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE.

Pozor izletniki na Sušak-Trsat in Primorje

Edina slovenska restavracija
„SLAVIJA“

Tomislavova ulica št. 2 na SUŠAKU

Prvovrstna domača in dunajska kuhinja. — Vsako dobo sveže morske ribe in raki. Izborno pivo, ter najboljša dolenska in bizeljska vina. — Vsako sredo sestanek častite duhovščine ter shajališče vseh slovenskih izletnikov.

Se priporoča ANTON BERNIK, restavratel.

Komfortno 4 oz. 5 sobno stanovanje s kopalnico 1 in 2 sobna samska stanovanja 2 in 3 sobne pisarniške objekte



»vsi prostori opremljeni z moderno toplovodno centralno kurjavo« od-
damo na najugodnejši točki Ljubljane.

V zgradbi moderno dvigalo.

Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod števil. 8114.

Novo! Novo! Novo!

Velevažna iznajdba je „Renovator“

s katerim operete vse svilene predmete ter lasne in sicer z enim kartonom 20—24 parov nogavic ali 6—10 »svilenih oblek«^c odnosno zadostuje za 8 kratno umivanje las.

»RENOVATOR«^c podeli vsem svilenim predmetom prvotno barvo svileni blesk, kakor ob dnevu nakupa. Poskusite in prepričajte se. Če niste zadovoljni, vrnemo denar. »Renovator«^c zahtevajte v vsaki trgovini! Ako se ni za dobiti naročite pri »RENOVATOR«^c centrali, Ljubljana, Florjanska ulica št. 31.

VATA

tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. — Zahtevajte vzorce in cenik! —
TOVARNA VATE, Maribor.
Dravska ulica 15.

Mladi Jugoslovani so priučeni nemščini

kakor tudi vseh trgovskih predmetov v dobro znani šoli Neue Höhere Handelsschule v Kalrou ob reki Nagold, Južna Nemčija Schwarzwald. — Pension v krasni legi. Dobra hrana. Semester pričenja 9. oktobra. Prospekti in pojasnila razpošilja direktor Zügel.

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov, solčnikov in sprehajalnih palic
Popravlja točno in solidno



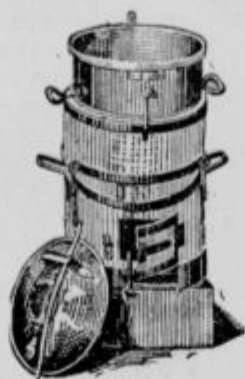
najnovejši dvokolesa, otroški vozički, živalni stroji, posamezni deli, pnevmatika. Ceniki franko. Najnižje cene.

„TRIBUNA“ F. B. L.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.



Raznovrstne bakrene kotle

za žganjekuho, brzoparilne kotle pocinkane in bakrene, pralne kotle in druge gospodarske potrebščine izdeluje solidno in točno

tvrdka

Josip Otorepec

d. z. o. z.

Ljubljana

Za Gradom št. 9. (ob koncu Streliške ulice)

Sprejemajo se tudi vsakovrstna popravila

Stoj in čitaj!

Is ustreljivosti — torej popolnoma zastoj — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naslednjih stvari: Kje morete dobiti stalno domačo službo za pismena dela, kje se morete zastoj naučiti dobrikanosne domače obrti, ali če se želite baviti s prodajo nekega zelo dobro idečega predmeta proti primernemu mesečnemu pavšalu, ozir. ako event. želite prevežeti v okrajih zastopstvo neke velike ugledne trdnice, Pišite mi in priložite znambo za odgovor, Oskar Lustig, ravnatelj, Osijek, Knežmice ul.

Izjava.

Podpisana Černivec Jožef in Rozalija sedaj v Bruay-u izjavljata, da obžaljujeta žaljivke, iznešene proti Černivec Marjani, prevžilkarici na Primskovem 73, Florjančič Janku, čevlj. mojstru v Kranju 57 in proti Florjančič Tončki, čevlj. mojstra ženi v Kranju 57 v najinem dopisu z dne 7. VII. 1930 ter se jim zahvaljujeva, da so odstopili od kazenskega pregona.

Bruay dne 23. junija 1931.

Rozalija Černivec, s. r. Josip Černivec, s. r.

Direkcija državnega rudnika Velenje, razpisuje za na dan 27. julija 1931 ob 11. uri nabavo:

30 komadov jednopolnih bliskovodnih naprav.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Dir. drž. rudnika Velenje, št. 7012.

V nedeljo, 19. julija 1931, otvorim v zdravilišču Rogaska Slatina

mesnico

Potrulil se bom, da bom domačinom kot gg. restavrateljem posrežem z mesom prvovrstne kvalitete in po najnižji ceni.

Priporočam se Albin Jezovšek, mesar, Rogaska Slatina.

Ustanalijajoč ekspoziture

Maribor
Celje, Bled, Kranj,
Novo mesto

iščemo reprezentativne in agilne zastopnike za prodajo manufakture na obroke. Agenture imajo prednost. Pismene ponudbe dostaviti na:

„Bradford“

tovarniška zaloga sukna, platna, pribora in prodajna banovinske tkalnice preprog Drinske banovine. Ljubljana, Selenburgova ul. 7. I.



Je izredne važnosti, da stalno zasledujete gospodarska in druga poročila v dnevniku „Slovenec“ in pregledate tudi njegov oglasni del. Trgovcu in obrtniku, pa tudi poljedelcu je najboljši svetovalec „Slovenec“. Naroča se pri upravi v Ljubljani ali pri njenih podružnicah in zastojstvih

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu